

אוסף צוביי במוזיאון פיבודי (Harvard Peabody Museum) ובקומזיאון השמי (Semitic Museum) באוניברסיטת הרווארד בארה"ב

מאת פרופ' יוסfn טובי

יוזף מאנדרה, מהם מן המערב כגון מנפרד (Manfred Wenner) ונור (Nur) ומהם ערבים כגון סלטאן נאלאג'י.

חווקו אחר נשען לתימן שלוש פעמים (1931, 1937/8, 1933/4) ומזכיר את צוביי בכתביו הוא האריאנולוג האנטropolוג הגרמני קארל רתהיינס (Karl Rathjens). למללה מכך, צוביי והתייחס עשו ידיים קרובים ביותר – לפחות שיעם בנות עד למות רתהיינס ב-1966. נראה שהרטהיינס היה מעורב בעסקים הנשכש של צוביי בערו האמאם, אבל ודאי שנעיר בו רבות לטזרך שעבדתו בתימן. הוא כובב מבבא לארכ' הראשון מספרו על תמן הקדומה (Sabaeica), אף בגוף הספר, כי מבקש הוא להודות בראש ובראשונה "לידיהם ישראל יצחק צוביי מענעא" שסייע לו להתגבר על כל הקשיים המשוערים והכשפיים במלהך של שיטות מסעותיו ברוחבי תימן וכי סיפק לו פירטי ארכיאולוגיים מארץ זו ואף עזר לו להתגבר על הבורוקרטיה שעכבה את משלוחם לרמניה וכן שלח שם בעמו פירטי מעין אלו.

והנה בשנת 1966 הביאה לי את מתנות צוביי, הגבר נעמי הרפי, אגד ובו ארבע מאות מסמכים שהיוו את ארכ'ון אביה שהרוויש לה בעת מותו ב-1975. כמעט כל המסמכים עניינים עסקי נשך של צוביי, כמו – בערבית – חילופת המכתבים ותרומות בגורומי, אנגלית, האמאם ומושלתו, ותרומות בגורומי, אנגלית, צרפתית ואיסלקית – התכתבותם עם החברות בעירופה ועם שופפי וידידיו. רק מעט מן המסמכים הם חילופת מכתבים עם רתיניים ועם קון, הנכדיםם עם בוטמקים אחרים. דבר אין נאמר במסמכים אלו בפירוש על יצוא חפצים ארכיאולוגיים מתימן, לדעת משום שעוד בהיותו בתימן הקפיד צוביי לשליך כל רמז למעורבותו בעיסוק הבטליח-חוקי לאחר שהарамאים אסרו על יצוא חפצים ארכיאולוגיים

אם קודם מותנו אשכח את כל מニアורות החורש, הוא, את שמות האנשדים ואת צבעם ווורוד של השמיים שעלו מעל לבהבים והמדורגים של מנאה, את מיין הפתקה והאייגעה של חודידה זאת והור בפומוקי שנשבצבי בפני האמאם, אני לעלם לא אשה את פניו של ישראל כאשר עמד שם באוטו בוקר בשעריו מפוק', מתייחס אל תוך מסתה בעניינית ומוכנה ראשו מתנתנו והלהה שAKERNUO ALIY במשך שנים בנות עד למות רתהיינס ב-1966. ברכבו ברכבת פרידה.

קון אף הכיר בסיעו החשוב כל כך שקיבל צוביי בעת היותו בענעא, וכך כתב "אכן, מוצבויי האנתרופולוג פרופסור קרלטון ס' קוון (Carleton S. Coon) שבאותם ימים אלל לא פגענו בישראל, איי יידע מה היינו עושים בתימן" (קוון 1935, עמ' 299).

צוביי שנולד בענעא בשנים האחרונות למאה ה'ית היה דמות ידועה בתימן מאז אמצע שנות העשרים למאיה העשירים עד שנות הארבעים (הוא נפטר בירושלים ב-1975). פרסומו בקרב מבקרים מארצות המערב בא לו בעיקר בשל העובדה הפחותה, שהיא בעלי של מלון המודרני לאורה החיד בענעא, שבו יכול מבקרים אלו לשוחה ואילו הופנו על ידי האמאם חייא (1948-1904). קון לא היה הראשון לנגן זה. הנס הפלרי (Hans Helfritz) ולאחר מכן בו יוסקוט (Hugh Scott) – הילדי פראגו (Ladislas Farago) ב-1938 ולדסילס פראגו (Hugh Scott) ב-1938 – באottaה שנה. ככל כתבו שצוביי ועל יחסיו הקורובים עם האמאם מכוב הדעת היה השך וההתהווות הבלתי של השלית. ספק השך וההתהווות הבלתי של השלית. פראגו הביא לידי האמאם האמור כי צוביי היה האדם היחיד שמעולם לא ניסה לرمותנו. תפקדו המוכי של צוביי ביביא שחק מודרני לממלכת תימן צוין על ידי מחרבים

לפי כמה שעם פרנס פרו' ג'ון הונרגارد (John Huehnergard) מאנתרופולוג הרווארד, בעיר קמבריג', שבמדינת מסצ'וסטס אשר בארה"ב מאמר שפורסם באותה תקופה דודו ערבויות קדומות שבמושיאון Harvard Semitic (Museum).

הוא מציין (עמ' 196) כי "החפצים הם חלקי טחונס של קרוב לאתאים פריטים מודром עבר שמויזיאון פיבודי רכס בשנים 1935 ו-1936 מADM בשם ישראל צוביי מצנעא במשמעותו האנתרופולוגי פרופסור קרלטון ס' קוון (Carleton S. Coon), שבאותם ימים ממנה טען של לאו אוסף והלdegש את תרומתו שבאהו רח' אספן בדממותו של צוביי".

הונרגارد בודאי צודק בהשערה כי "קרוב לוודאי ישויזיאון צוביי הוא ישראל הנזכר כי שהאמאים של תימן הטיל עליו לשיכון את קון ובורוון ולספק לצרכם במהלך השירותים שם" (הונרגארד, עמ' 196, הערה 2). קון, אשר תיעד בספר את שהייתה בת ששת השבעות בענעא בחורף 1933/4, היי אך מיל מחות למור על צוביי, שמוון אביה רק את המשפט האחרון המשכם את ביקורו בתימן.³

John Huehnergard, Old South Arabian Inscriptions in the Harvard Semitic Museum. In: Lawrence E. Stager, Joseph A. Greene and Michael D. Coogan (eds.), The Archaeology of Jordan and Beyond, Essays in Honor of James A. Sauer, Winona Lake, Indiana 2000, pp. 196-206

² Carleton S. Coon, Measuring Ethiopia and Flight into Arabia, Boston 1935
מן שם הספר נידר Southern Arabia, a Problem for the Future, של Smithonian Report, 1944, pp. 385-402
סידור סקונם במבוקת תימן נהר ישראל צוביי מידיidiyo
סידור סקונם במבוקת תימן נהר ישראל צוביי מידיidiyo

³ קון כוב סיכום קצר של מסע Adventures and Discoveries The Autobiography of Carleton S. Coon, Englewood Cliffs, NJ 1981
לעתון בספרו במבוקת תימן נהר ישראל צוביי מידיidiyo
החדש קון ובו בוטרונט. בידיו צילום מסטר זור. 1935, עמ' 300
מן שם הספר נידר Southern Arabia, a Problem for the Future, inc. Carleton S. Coon and James M. Andrews (eds.), Studies in the Anthropology of Oceania and Asia, Dixon

⁴ Manfred Wenner, Modern Yemen, 1918-1966, Baltimore, Maryland, 1967, p. 37
אלתאורי' אלסקרי יי אלימי, עזיא, 1973, עמ' 126-129

⁵ Karl Rathjens, Sabaeica, vols I, Hamburg 1953, pp. 6, 12, 38

המושל הראשון התקבל במוזיאון לא יותר
ל- 26 באוקטובר 1934 וככל מסקר לא מוגדר
של פסליים כי שמן דולד סקוט (Donald Scott) מנהל המוזיאון במאכר צור מים זה (Scott (alabaster)
“צלמיות קסנות מארד, מבהת מוחרס, חרוזים, מטבעות ועוד.” המשולח
השני נשלח דרך דורך ערך בחמש חבילות ונתקבל
במוסיאון ב- 28 בנואר 1935. הוא כל יוחר
מ- 194- פרטיהם שקוון תיירים כן: “מצחצח עיר
לסתם, גולשיות, מנכסים, פסלים
קיישיטום בדאות כריית מושלות מוכחות
חרוזים ואופדים, מעגל עץ ומפתח, כל נחשות
רחב שלילים מבהיקם, סלסלות להחם,
סלסלות מגשים, קערות ובקובוקים מוחרס,
וון אוסט ארכאולוגי הכלל למלימוט ארד, כליל
אנן להבערת קטורת, הוונמיים, פסלון, צלמיות טיט שופות,
צלמיות בהם, מסך עץ, צלמיות טיט שופות,
מטבעות, חרוזים וכיוצא בזה.”

אך צוברי נשאר תקו עמו בצעען עם אבינו הכתובות. קוון, שלא קיבל כל מידע עליה, הביע אתogenous במכהב מיום 16 בנובמבר 1935 ג'לליין, Hunkey, לציג חברת סנות Gellatly, (& Co.) שבמאצערת שלו החזים הנקודות מעניאו. נראה שצובייה היה צדקה לנקוט באמצעי הדרישה מפני פקיד האמאם שכאמוו, אשר על עזוע פרטיטים ארכאולוגיים מתניין. הפתרון מעניא באמצעות קונסולט הולנד (C. Adriaanse) בגדה, שקוון התידיד אותו כאשר שהה בעיר נמל ושובים סוף בתחום ערב הסעודית, כשבש מותימין לאלה"ב. הקונסול הגע לצעען בפברואר 1935 וyield אבני הכתובות, שהשתמרו היטב אריזום כדי לשולחם לאלה"ב דוד עדן, מוגלא. שהלו הארגזים היוורדים בנובמבר 1935 לשוחה הארגזים לאלה"ב שם שלחם להראה"ב. הישע רבני הרכבתה למל בקסו-ב-19-

נומיסטיה וובייריאן הוא השם שפקק של חפצי ארכאולוגיים אתנוגרפיים לשולחה מזיאנים חשובים: המוזיאון לפולקלור בהברוג שברגמניה אוסף עתיקות ידיד ותיניס, שני המוזיאונים בחורווארד – מוזיאון פיבודי והמוזיאון השמי. **נומיסטיה צבאיית** עלתה באוסף צבאיי שבמושיאן פיבודי, שבחפצים במספר מועש ממנה נרכשו על ידי המוזיאון שמי ולידי ההיסטוריה האמריקנית American Numismatic Society (שנויות גוב).

מתימן. בארכיוון זה נסתיר עתי כדי לכתוב את ספרי על אובייר סוחר הנשק⁸.

על להודות כי באוטה עת לא הייתה מודע
לברור הוגנארד על אוסף מוזיאון פיבודי
שנרכש מצוברי בשנת 1935 ו-1936 לא
לא למערבותו הרבה בסחר בחפצים
ארכאולוגיים ואתנוגרפיים תימניים, אך
שהחנית יי' הוא שמר את חילוף מותבוי
עם קון לזרוך בה⁹. כן השידרתו של לונגו
צוברי בכמה ממכתבייו משנת 1939 על אחד
מבידורי יהודים בהונגונג, איש העסקים
ולטר ולפסון, אשר בא רשותו של צוברי
לקח למגניריאל אשר בטלסיטס, אה"ב,
את האוסף הארכיאולוגי שלו שהיה מופקד
במושיאון פולקלור ההונגונג. ולפסון זה
יצא את גרמיה לאחר הבדיקה ב-10-9-1938
בנובמבר והגיטו לאורה¹⁰ נתפסה
מכוחו של קון, צוברי שלח אליו המלצה
חמה בעבו וולפסון¹¹. נקודה ענומה אחת
בעזין: עד כמה היה קון מודע להבררת
האוסף לאורה¹². שאלת זו עליה ברוב
צוברי מנסה לברר מה אייר לאוסר בקבוק
מידן במונגוג לכתוב לפחות במושיאון פיבודי;
הידיים השב Ci קון נמצא איזה עת במסעו
בא איזורם¹³.

אחר שבראכין צוברי לא היה מודיע נסיך אוסף זה, נסתי להציגו באופן שיר ממזיאון פיבודי. בסיומו האדיב של דר' ליז ויקס (Lloyd Weeks) מנוסד זה צעד תקן Genevieve Fisher, רשות המזיאון, והוא הודיעני כי אכן מצוי בו אוסף הקורו "אוסט צוביי" וכן אוסף מאות וחמש פריטים, וכן אוסף שלושה קובנים, שנשלחו פרטיהם הקורו "אוסט קון". נובמבר 2004 בקיוחו בבויאנו ווינגייט במסמכים המצוים בשני תיקים שעוניים אוסט צוביי ומוהם למדת כי אמן הפריטים נרכש בשנים 1936-1935. נשארה עדין אפוא השאלת המזיקה: מה אירע לאסף הארכאולוג הפרטי של בוביי? אכן הגע לסתוריו עתיקות אשר מופיעים לפעם הביאו כמה פריטים ממן בשלמותם במוקם שאנו ידוע? דען מני הוא בשלמותו במוקם שאנו ידוע? למורה הער, איגנו נילם, לפחות בשעה זו, להסביר על חאללה, אבל אכן וש בידינו להוציא בחינה נוספת לאותו המורוכבת של

⁸ יוסף טובי, יהודי בשירות האמאם: איש העסקים וסוחר הנושא שיראל אורביזן, כל אריביו חשבם"ב

⁹ באה בתקופה בגין כל אחד מ-55 מילון נשים.

19 – דען בראון (1991)

¹⁰ קון 1981 (לעיל, העלה 3), עמ' 125; טובי, שם, עמ' 138.

גָּסִיכִים הַיּוּ אֲבוֹתֵינוּ
טוביה סולמי

וְיִדְעָה, בַּעֲדָן עַל,
אֶם יֵשׁ בְּמִקְרָא מִשְׁבַּח הָרוֹם
וּבְמִבְטָה אֶדְנָת הַחֲמָר
לֹא בִּירָב וְלֹא אַלְפָן
מִכְעָנוּמָן מִלְּפָלָח
וְיִמְרָיוֹת פְּהָן גָּדוֹל לַעֲרָבָב

לא בית ולא זית
הוּמִיר מַלְכִי -
לב רגש הזרישני
מןabortini אבי היהוד
לראות יפי הור נגיא
ולקלרא שבח
לשמעו את הרנה ולוי באולם
וללהקריב זבח
מןטור הלב מלוחם הנע
ולזעוק עם כל דל עד ייחד.

נִסְכִּים הֵי אָבוֹתִי
לְלַיְקָרְקָעַ וְלֹאֶמְבָּצֶר
וְנִיאָלְפָנִי אֲבִי הַוּתְמַעְבִּיאָ
בְּנִסְכִּותְהָאָמָרָה וְהַפְּגָעָ
עַלְוָן קְרָבְ-לְשׁוֹן עַל כָּל אָוִיבָ
לְעַמָּחָעָל כָּל דֹזָבָה וְכָל אָוָבָהָ
וְלְקָלְלָס הַבְּרִיאָה וְהַסּוּבָהָ

האו ג אשר ידע בכל חשכה למצא את יחי זה יד לאבי ולכל הדור

של דבר. אך במסמך בתיק אחר (18-35) מ-7-7 מרץ 1935 מצויה דרישמה של שולשה פריטים ואושען צובריו שמכורו לחברה מסחרית בשם האומנים' (The Artisans) בעבור 6.25 לירות: מנורת בהט, קערת נחושת וצמיד פלאי.

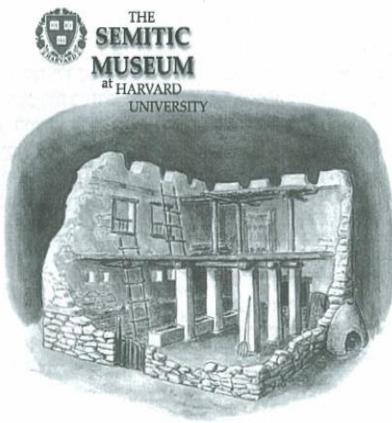
א. אובייבת הפורטיטים באוסף צוברי תיאור בקשר לברישיותם איננו נסoper. לאחרונה פותח המוזיאון אתו נפלא באמניטוטן ובו התמונות הנדרות ביותר של רוב הפורטיטים באוסף. לרובם הצער,

אין ספק אפוא, כי בלבד מן התהעמקות
ההיברידית שהגיעה עתה לידיינו באשר לישראל
ובובילו, שעד עתה נודע בשל עסקי הנשק
ולעומת הפטונות תשותה לבוגר העזים
של האוסף של, השם בו מזיאן פיבודי,
החקיר הארכאולוגיה והאנתנוגרפיה של תימן.
ומஸלטנית.

בדצמבר 1935. האבנים הועברו למוזיאון השמי בהרווארד. רק בשלוש עשרה מהן היו כתובות, תשע שבאות ותשע מיניות. אלו הן שהונגרارد פרסמן לאחרונה.¹²

אך צבורי, שפועל כספק החשוב ביותר פריטים ארכיאולוגיים ואותנוגרפיים לימיון מפוזר. ציריך לאරזים של אבני הקטבות מען עזם אחר ובו למעלה מ-175 פריטים. ככל התקובל במוניין - ב'ינואר 1936, ותוארו ע"ש קון הולס כל'ו: "אוסף ארכיאולוגי של פסלונים, מושדים, הווזים, תבליטים, כל'י יצול, מלומתויות אגרטיטים, שברי חלונות, מנורה, כל'י חוץ, כלמאות הרק, שברי מסרקות ועוד, שבאי ארד וכוניא בה. כמו כן חפצים אתנוגריים, ובכללן חולצות, מנסרים, חפינים, קישוט בצרות כריטת מושלשת עשויה חרוזים וצדפים".

המספר הכוון של הפרטים שלוח צבאי
למוחוזין פיקודי מגע אפוא לאربع מאות
לעד¹³. לא כל היפותם שמדובר במוחוזין,
באחד מתיקיו (5-36) יש דרישת 21
פריטים עם מטען החלש של אסף צבאי
המוחזינים "חוור אקדמי למכירה". לא
מצאת תיעוד כלשהו המברר למי נמכרו בסופו

¹² ב'דשיות אוסף צוביי מערב, שהתקבל ב- 9 לינואר 1936 נזכר¹³ לוחת אבן הכלולות בתוכנות חתימות' מכל הדוגמאות שהזמין המוציאן השמי' והעברו אליו ב- 1 לפברואר 1936.

¹³ מס' בתי מונדר של פריטים שהו במעסיל הראושון (אומוסטורה, 1935), מלול'ה 194-7 (במצע השני 28). לינוואר (1935) במלול'ה 175 במשמעותו שלישית (ו') למד מלחינים אחים, במקביל עם מהלך הבלתי (1936), למד מלחינים אחרים. המסת' שנקוט ביל' כובות שינינו למו"ח השם. המסת' שנקוט ההורגראד (על' עיריה, א', מ' 196 ומטה' הבלתי, ד'). לבניין פישר, רקע'ת המוזיאון יייזה במכבתה אלי מ-30-ו' ליל' 2004 ב-1 נאכ"ז שי' ו' פריטים".

¹ מען הדיק שילומר כמעט פורט, שכן א' מטה תיאר שי מכיר קורות מסוך צוביי, אף שבוגר כבב כי הם שיכים למוניאון השמי. רוא A. Jamme, Deux autels à encens de l'Université de Harvard, *Bibliotheca Orientalis* 10 (1953), pp. 94-95.

על הניסיונות להקים מערכת חינוך מודרני בתימן

מאת ד"ר יהודה עמיר.

ooooooooooooooo

חזקת ואיתנה מבחינה אמונה של יהדות
שורשית.

אין רק ממש ילד יהודי בתימן שלא זהה כבר
בגיל 3 לגורדים מילים עבריות, לשון פסוקי
מקרא וლדקלם בע"מ תפילה ברכות. מכאן
ואילך התהנו חיווי כיהודי לכל דבר, ולכל אשר
פנה לוו אותו פסוקי התורה ודברי הנביאים.
מסלול הלימודים בתימן, אף שהיה מעומעם
בתכני הלימוד ודלבתנאי הפיזיים, קבוע לילך
את מסגרת חיה, תהעה תדרכו כל' הדיד
והקבה לו מקום ייחודי בקהליה. ב"חדר"
הדל האפלול, קנה הילד היהודי את חומו
התשתיות לשמשתו – פסוקי מקרא וקסוע
תפללה. האירור בתימן היה ספג רוח שיל
תפליות ונימיות של פסוקים. ערב השעות
הandomו בשיטת שרי הרשיים שמיילאה את כל
הרובע, ימי השבת – בקריאת התורה שמילאה
את החל השכונה היהודית, וכן לארכה ולרחבה
של כל ארץ התימן.

ה"חדר" הד הפרק בבית היוצר של נשנות
הארומה. מבחינה זו ניתן לצטט את דבריו
באילך בשורו "אם יש את נפש לדעת":
"אהה מה נקלה וולבה זו המורה עמי זו
לא יבין אי יՃך לך כי ריגל על מפטן בית
חינו יתדרוך, ועינך תרואה אוצר נשמותנו".

בינו בוערים בעם.

אתה התחנה מלמה נגד התרבות, מלמה נגד
הגות, נגד מלחת השדרתת של דודות עתקה,
וככל שנקופו הזומנים ניא עשתה עתיקה מדוי
כאילו אין לנו למן השפה עלייה. וככל שבאו
תורות בקהילות שמחוץ לתימן, ככל שהזקן
הרשות מבחן, נתקשו ומכוראות ושינויים גם
בבירה התרבותיים והתרבותיים של יהדות יטמן.
בשם אלה יילו לבוא ורק מצד רום חיזינו
שיפרץ זאת שגורת החים ואת מגעל הבידוד,
שבו הינה שרוייה יהדות זו. שניין מען זה
חול להסתמך לקרואת סוף המאה ה"י".

באותה עת סחפה רוח חדשה בהקלות ישראל
משמעותית. לדחין על קללות ובוט
בעילם זו למלודו בבני ספר מודרניים עטודו
ע"י גופים ציבוריים כמו כי"ח (אליאנס),
ו"אגודת אחים" בלונדון. בשנת 1872 פרוץ
התורכים את חומותה הבידוד התימנית וכבוש
את תימן. שליטון התורכים הפיכת תקوتה בקור

יהה למוצאוILD שאינו למד, והപתגם התימני
אומרו "מן קרי עזך אומחה, מא גוי" (הולם אצל
את פקחיו רכאי ולמלא את חוץ ההורם).
לשס נקט עונשים קשים כלפי התלמידים
הಠמרשלרים או המורים דעתם לדוגע קט,
ולרוב זהה לגביהם ההורם.

ואעפ"י שיחסו הילדים והקשרו הבוגרים
לחיים של תורה ותפללה, לחיים של למידה
הלהה הלה כלה כל מוכי בחיה הקהילה, הרוי
MSGGות תלמוד מעולם לא היו אנדרוניות
ע"י גורם מוכרי, אלא מחייבת הקשתת מוגדים
ומיומנים, לא מחייבת קביעה מיערת למורים
מסודרת, ואך לא בפיקוח על הנעשה ב"חדר"
התימני מכל בחינה אפשרית, כגון נקיון
וסינויים, אורהו, חיס מורה-תלמיד, נוחיות
הישיבה בכיתה וק"ב.

חדרי הלימוד ברוב המקומות היו דלים
ולובים, נבדת לבם שלאנש חד שפה פירוש
מהדרי ביתם לחדרי לימוד. התנאים היו
רחוקים מלהיות נוראים. ילדים שנבו על
מוחzahlותם רגונים על הספרים כ-10 שעות
בימי (!). לעיתים הציפיות ב"חדר" הזרת בלתי
נסבלת, מחותמת המצוקה במקומות לימוד,
במיון שכר הלימוד ובמלדים מתאימים היו
מושבבים אצל מלמד אחד 40-30 ל"ד מגדל
3 ו עד 10. פעוטות שביבים היו שוקעים עד
מוראה בעיניהם, ודי היה להם בימה שקלטו בין
ニם לבין ים.

מגיל 3 ועד גיל 10, לפחות, למד הילד אצל
מלמדים שונים. בתקופה זו למד תורה
ונבאים, תרגום ותפיסר ר"ס א', ר"ש א', משניות,
ברורות ותפלות. בשלב גובה יותר, אם לא בראש
ליך מלכה ו/orסה, למד מדרשים והלכות
מורובם" א' או משליחן עורך, ואת אש החסר
ההימוד ב"חדר" החלים בלמידה הבינית
האב. לימוד הילדים היה מוטל על "מארא'"
שהיה בעם שליחים של ההרים, שכ יוימת
הארוגן של חדרי הלימוד היקתה מוטלת עליהם.
במציאות שבה האב טרוד בענייני פרנסה
והאם טורדה בטיפול בני המשפחה ואינה
مسئولת למד את הילך, על כן הינה חברה
על הילך למדוד אצל המאר. נדי, אם בכלל,

על מפטן בית חינו

תורה צהה לנו משה
מערכת החינוך של יהודוי תימן הייתה גורם
מרכזי בבי הקהילה, הן בחינוכו של הילד
וכובנות לחיה יהודית כבוגר מן המניין, והן
בשימוש היי הימויים של הקהילה שנבסו
מסביב לבית הכנסת. גם אירועים של שמחה,
ולחבדיל – אירועים של עצב, היו מושתתים על
תקסיסות ذاتית כהמשך בחיה בית הכנסת.

חינוך הילדים בתימן במאת השנים האחרונות
היה המשך ישיר של החינוך הבסיסי שינתן
ליידי ישראלי במשך מאות שנים. חינוך זה
היה מושתת כולל על לימודי קודש שפטות
להcin את הליד היהודי למינונות של קראיה
ורוחה בכתב הקודש וליכולת התמצאות
בשדה התפקיד, וכך נקבעו מוצאות
יוםיוםו השחקן בקהל בטל נסיך מרשות הלימוד
של כל יהודי. בתימן התבססה שיטת הלימוד
על השינוי וההוון תורת הקפודה תייריה על האגדה
נכונה של תלמידים לאו-תאולוגין למלומעתיין,
להברתוין ולהטעותוין וכן על דיק ביביצוע
טעם המקרה לאגנויותם וטסללהם. טעת
או טהיה קלה מן הכתוב היה כה מייניה
וביה בהצלפת שוט או לנצח – בענירה נרגות
מצד המלמד (ושכיחה היהת התמונה של ילד
הمسلسل בסלולוי טעמים שעיה שדמעוטיו
נוזלות בחול...).

כי לא תשכח מפי זורע

מגיל 3 ועד גיל 10, לפחות, למד הילד אצל
מלמדים שונים. בתקופה זו למד תורה
ונבאים, תרגום ותפיסר ר"ס א', ר"ש א', משניות,
ברורות ותפלות. בשלב גובה יותר, אם לא בראש
ליך מלכה ו/orסה, למד מדרשים והלכות
מורובם" א' או משליחן עורך, ואת אש החסר
ההימוד ב"חדר" החלים בלמידה הבינית
האב. לימוד הילדים היה מוטל על "מארא'"
שהיה בעם שליחים של ההרים, שכ יוימת
הארוגן של חדרי הלימוד היקתה מוטלת עליהם.
במציאות שבה האב טרוד בענייני פרנסה
והאם טורדה בטיפול בני המשפחה ואינה
مسئولת למד את הילך, על כן הינה חברה
על הילך למדוד אצל המאר. נדי, אם בכלל,

"רצואה שניתנה בט' בסין – תשש"ה ביד בן-צבי
לכבודו הוציאו ספרו של ד"ר יוסף צוריאל" כלכל
וחינוך מודרני בעת החדשיה"

ילקראת סוף 1945 הפסיקו לימודי הבנות.

ההולכים בחושך, ראו או רגдол

אעפ"י כן חביבים אנו ליתן שבח וההילה
לאבגוינו שבותמן אשר שמור מכל משמר על
ההדרתו של הילד היהודי באוגה גולה השוכה
בקזקוזדור, תוך מאבק בקשישים ימיומיים,
בציצלים של שכנות אסונות שאימנו על עצם
השכנים היהודים על אדמתה בר.

למען ידעו דורותיכם

תיתני ליה לד"ר יוסף צורי אל ספרו החדש,
השלישי במספר:

כללה וחינוך מודרני בתימן בעת החדשה".
הספר מלוא ו廣告 במסמכים מעוניינים בנושא החינוך בתימן. המשמכים, הכתובים בשונה של שפות שונות, אספנו על מנת רב ובקבידה של עליים רבתת, תרגומים ועכשוויו, והרי הם מתוינו בחוקרים לעילין ולחוקר להצעדי דברי למידים מהן. למען ידע הדורות הבאים את הדרך אשר החלכו בה אבותינו, ומזה הא מען שמנו שאבנו הנחות ותעוזות נפש.

הרצל ומונטיפיורי, וגם תומונות מושל תורכיה
וחומד ראש לא נעדרה. תוכנית הלימודים
שללה גם לימודי חול לצד לימודי הקודש,
לקבם בוגדרו ש羞ות אהבה".

ללא מידי" ה"מכתב" למדו גם בשפה התורכית, אט אט החלו לשלג לעצם סטמוני לבוש התנהגות שחייב את התלמידים. השינויים החלו לתלמידים היו נצערים בעין ההורם ואנשאכבר בכל אפליו שפואיל יונאי, כותבון העצד, מצא דופי בהתנהגות התלמידים יהודים חיניכי ביה"ס התורכי, ועל כך הוא וותוב: "ההתmeshpolit של ליידי ישראלי בתימן", גלולה להיות כזו שקורתה לליידי ישראאל אראיפה ודורסיה. הם דענו הרבה על אמותם של תלמידים, ומעט על שם ישראאל, היה ניגור בית ספרו התורכי כולל הרבה נושאים על תורכיה, ושם דבר על עלי אשפה וההיסטוריה התורונית, ושם דבר על ההיסטוריה היהודית... וחבל שער מוכי בקבב 20 היה המורה והמדרך הרוחני והמוסרי ⁷"
לליידי ישראאל...

והדי תימן, הן באשר להבטחת מעצם המדיין, והן באשר לשיפור מערכות החינוך שלהם. העידן התוכני בתימן פתח צוהר לעולם החדש, ואפשר שצאתמו אורה ממנה גם לחינוך ילדי ישראלי שבתימן. באוטה עת שרטו בקדושים בהנוגת קהלה נצעה שני רבעים שהוו משוכנסים ומעלה בעמלות התונויות, הלא מהר הרבה חייא קאפה והרב ייחיא ציקך. רבנים אלה היו איגרים קשיבות עיניהם פקוחות על השם בוישם היהודים באוצרות אחרות, שרים נהלו תחבורות עם גורמים חיצוניים במטרה לעזין, ואוטם בימי ספר בית מודרניים בתימן. תרמו לענייןם מוקדים ושליחים שהגיעו אליהם עת תלמידים, כמו יוסף הלוי, איזורא גלאו², יוסוף צמח³, שמואל בנאל⁴, יוסף בן דוד⁵ ואברהם נדאך⁶. כל אלה ליבו את התקווה ומתחם אוניברס להשלמה חדשה ליד' שיר של שבטים.

יבחקתיהם לא תלכו

נסיעון ראשון מסעו נשעה ברובע היהודי בצעירותו. שם ווסף ב'ס' חדש בשם "מקtab" ובו חדרים דולים ומורוחים, ספרדים, שולחנות כתיבה ועררי לימוד מכמו מפה וללבוס, סרגל מלוח. על הקיר נתלו תמןותיהם של אישים

מזרון ומשורר יהודי מערפת. נשלח לתימן מטעם האקדמיה הertzogית להעניק כתובות חמיירות, נתולוה אליו חיים חבוש, בעל הספר "משמעות חבוש".

² מORTH יהודי שסייע בתמיכן ארבע פעמים בין השנים 1882 – 1894 לאחר הקונגרס הציוני הראשון (1897). פרסם מאמר בעיתון גטמן, ובו הצעה להפוך את ארצו לתמיכת הבורוכה לאוצר מקלט לעם

³ נשלח לתימן בשנת 1910 ע"י כ"ח במטרה להקים בצענים בית ספר מודרני. משנת 1914 ועד פטירתו שימש מנර בבית ספר של האיליאנס במוקובנו.

⁴ ממנוניי תנעיה פעועלים ארץ-ישראליים תלמידיו ע"י

המשרד הארץ ישראלי, שהה בתפקיד במשך של שילח בני מים עד 2.1.1911 ו-10.4.1912. מטרותה האםיתיות של שליחותו – ה

להלאת פועלם תימניים לאוצר שיחלו את הפועלים העربים. בהיותו

⁵ יהודית תמיינית, נשלח לתימן בשנת תרכ"ג (1938) ע"י מקומות המורים והトルכים.

טוטנות היהודית (בהבלת התאזרחות התימנית).
נתבקש לארכן את פלילי תימן העזירים במסגרת
חינוכית להאריכים עליה לא"ג. פעיל יסוד גם
ב"ס לבנות, ומינה לשםvr כר את מאיר יוסף שמן.
⁶ יליד איזיא שולבה ארבה החרוא"א (1891) השולב

בעבדה הצבורית של יהודים תוך תימן ונעשה בראש הקולילה ביישולים בלבד עם הרוב שלום אלישיך. הדפסת התאג' והתכללאל ויצא לתימן מספר פעמיים. לעומת גיוס כספים.

לבוען זהבי והעיטו מיכל
לנסנאַי הַבָּן הַטוֹּב וְהַגְּעִים מִזֶּ
מוֹד שְׁלָמָם עִם מִדְבָּר שָׁלוֹ
מוֹבֵיל לְהַקְּמָת בֵּית כָּל בְּמִקְלָלוֹ
נְבָרְכָה בְּבָרוּכָה הַוְנוֹחֵל לוֹ
כִּי יְשָׂרָה עַלְיָהָם אוֹזֵר הָלוֹ
בְּרַכְתָּנוּ לְכָם בְּלָבָב וּבְנִשְׁמָה
אָרֶן בְּטַהּוּ הַלְּבָב וּלְלָשׁוֹן
וְהִיא שְׁפָעַת כּוֹרֵד וּכְתָלְקִישָׁוֹן
הַיְּזָכְכָה לְקַצְעֹו אֲתִאְשֵׁד תְּזַדְעֹו
וּתְבַצְעֹו אֲתִאְשֵׁד תְּתַעֹו

צורייאלי, תמורה בחינוך בתימן (tors "ג-תש"ח 1948-190), ירושלים תש"ג, עמ' 12.

השנה מלאו מאה ועשרים שנה ליסוד ולחנוכת כפר התימנים
(בטו בכרמל תרמ"ה נחנכו שלושת הבתים הראשוניים)

השילוח - כפר התימנים במעלה הזיתים

מאת: אבישי בר-אווש

בהנagation הרב יוסף סעד מדמוני ולאחריו הרב אהרון מליח. בככר טיפחו היו מיהודים וחוי קיליה, אולם בקבוקת מלמות העלום הראשונית, מחוסר פרנסתה ובגלל שగברים רבים נלקחו לעזרה במתונה הצבעתי הדרומי, הקעה עיביה של חקל המתויזיבים. על אף הנישטה, נשארו כפר נואג חמשים שלשה תושבים יהודים (ע' מפקד שערך בשנת 1922). לאחר ייסוד הארץ על ידי הבריטים, והוב מעטים ו Robbins חזרו לכפר, לאחר מכן, עם גבור התכניתיות העבריים הוויא. היהודי כפר שבול עם שכיניהם העבריים הוויא. יהודים כפר שבול מאי בתקופה זו, אך גם כספרעים הילכו שבב, והגשו לעיר הקעה קשה לאחר סיגור שער האשפות, לא הסכימו היהודים לכפר נוטשו כלל.

בماורעות הדמים בשנת מרפ"ט (1929), נאלטו התושבים, שהיו נתונים בסכנה גדולה, לנטוש זוניות את בתיהם ולהימלט אל ירושלים. אחד מכובדי כפר סילואן השכן, נתן את חסותו להיהודים ולא אוניה להם כל רע, עם תום המאורעות חזרו מרבית המתויזיבים לכפר ובעיקר בעיל הרוכש.

במאורעות תרע"ח הבריטים ציינו עליהם כאיש אחד לנאות תחת כפר והליכם על משאותיהם והיקזו להם חדרים בעיר העתיקה ובכער בער, רב, ביום ט' באב תרע"ז, פנו לעיל תימן ברכיה דריה לישורשת הנגד. ביום הא' תימן חמשים ושלשנות שוכנו יהודים בכפר השילוח ("האץ", ט' באב תרע"ח).

הוועד האלמוני וקהילה יהודים התנגדו לפינוי, והודיעו לשילונות שהפניו זמני, והשלונות הביטוי שחרורי המארווה ייחזו למקוםם (ראה פרוטוקול מוחදש אב תרע"ח על פגיותם חיים לסלון, י"ר ועד הקהילה בירושלם, עם השלוותה).

המחלטם ששוי בתים נدد. מהתבטים גגנו החולנות, הדלות, המצויפות והרעפים, לנווג, אלא גם גם להרטס לא תועלם. נקרו ג' נרסוס והקשתות מעלה החולנות. בבקורו בתש"ג נראו בתים כאלו אוחרי הפצתה אוירית.

בתים נוספים ואך הקימו בית הכנסת, דורי לימוד ותלמוד תורה, בשעת תרמ"ח (1908) היו בכפר ממשה בת כוותה: באברהם דורי היהת התפללה במושת היידי תימן ובאחד של מדורג פין רוגל, במעלה התלול, על מתח אחד הבתים נותר חוץ למואה, המUID מספר בני המגורים הסתכם במאה ארבעים וארבעה בתים.

המתויזיבים נבחרו מאותם עניים שהתגورو במערות בשטרם"ב, הידועה בשם "עליה מטהן" (הקבוצה הראשונה של העולים מטהן בתמ"י). התגוצה שבל עלייה הבניה של כפר התימנים רוכזו מרבו שלילי מתנות, עברו מטבחם על חומרם וגמלים. תימן באוצר ישראל, באמצעות קשר רצף עם היהות תימן, עזרו מטבחם את תשומות הילקו נון עולמים להזדו ולמטרים ווותחים הגיעו לירושלים, שאלה השטוקון. משבם שימושו לכוח מושן.

חחיים בכפר השילוח היו קשים, הן בגל רוחוקו מהעיר והן בגל השכנים העבריים. לעיתים קרובות היו מותקים תושבי כפר השילוח בדרךם אל העיר וממנה. הם הנה לבוא ברגל אל ירושלים בשני שבילים: שביל בעיר בחקלאות, אלם עוניים וודקהם גדול מיום עד אשר יהודים מירוחים ומוחם אחד השיצה את הקדרון ועלה על פיו בירכת השילוח אל שער האשפות, שביל אחר לאורך גיא ההיוזי בעיר העתיקה, שביל אחר לאורך גיא בן-הנום אל שניות מיון משה.

ירושלים. פרומקן פנה לנידיבים ובניהם הגביר היירושמי בועז מבגדאד, שסייע ברכישת חלקת אדמה מול מעון השילוח ווין רול, למשיכוה קדושה רותם גם כי"ה, קון מונטיפיורי ואישים חשובים כמו פיס, בכ, בנון ונעטבי.

בעיתון "הצבי" מיום י"ד בחשוון תרמ"ה (1884) מסופר על יסוד הכפר: "וביום רביעי בחשוון תרמ"ה (1884), הנית ווד חברת אוצרת נדחים את אבני היסוד בין שלשה בתים לתימנים בצלע רה זוטרים, אל בר אולם, אט את התגבורה המתויזיבים על הקשיים. חלקס למדוז פון הערבים את מלאכת החיציבה והסידן והקומה חרבת שנין" ורבים מהם הועסקו בעבודות כסף, רקסמו, צורפות ואorigae, והנשים כוורות בית. עם תלון השנים, והוט מעבב הכלכל, הם שיפרו את בתיהם וטיחו אותן בינוי ובעני רבי.

כפר השילוח היה חי קהילה מסודרים

בעיל הדורמי של הר הזיתים, בסמוך לכפר הערבי סילואן, אל מול מעון השילוח – הוקם כפר השילוח. אל בני כפר השילוח מוביל שביל מדורג פין רוגל, במעלה התלול, על מתח אחד הבתים נותר חוץ למואה, המUID שביבית זה גרו יהודים.

התהיששות הארונה במקום החלה לפני מהה ושרים נשא, בעקבות עלייה החשובה מתימן בשטרם"ב, הידועה בשם "עליה מטהן בתמ"י". הקבוצה הראשונה של העולים מטהן התימנים רוכזו מרבו שלילי מתנות, עברו מטבחם על חומרם וגמלים. תימן באוצר ישראל, באמצעות קשר רצף עם היהות תימן, עזרו מטבחם את תשומות הילקו נון עולמים להזדו ולמטרים ווותחים הגיעו לירושלים, שאלה השטוקון. משבם השימוש של העולים, מחד, והकשי במציאות בתים בעירם בתוך העיר. מאידך, גומם לך שהעלים התגورو בחוץ היין באוהלים וברוחוקו מהעיר וכן בגל השכנים העבריים. לעיתים קרובות היו מותקים תושבי כפר השילוח במקדים אשר בפרק השילוח ולקיים עסקו לבוא ברגל אל ירושלים בשני שבילים: שביל בעיר בחקלאות, אלם עוניים וודקהם גדול מיום עד אשר יהודים מירוחים ומוחם אחד השיצה את הקדרון ועלה על פיו בירכת השילוח אל שער האשפות, שביל אחר לאורך גיא ההיוזי בעיר העתיקה, שביל אחר לאורך גיא בן-הנום אל שניות מיון משה.

הגביר היירושמי בועז מבגדאד, שסייע ברכישת חלקת אדמה מול מעון השילוח ווין רול, למשיכוה קדושה רותם גם כי"ה, קון מונטיפיורי ואישים חשובים כמו פיס, בכ, בנון ונעטבי. בעיתון "הצבי" מיום י"ד בחשוון תרמ"ה (1884) נדחים את אבני היסוד בין שלשה בתים לתימנים בצלע רה זוטרים, אל בר אולם, אט את התגבורה המתויזיבים על הקשיים. חלקס למדוז פון הערבים את מלאכת החיציבה והסידן והקומה חרבת שנין" ורבים מהם הועסקו בעבודות כסף, רקסמו, צורפות ואorigae, והנשים כוורות בית. עם תלון השנים, והוט מעבב הכלכל, הם שיפרו את בתיהם וטיחו אותן בינוי ובעני רבי. היקומו ווד כתשעה בתים בשיטת חתון"א (1891) עמדו בכפר השילוח כשייש ומשימה בתים ובמשך הזמן הוסיף לבנות לעצם

"עמאורה עיר בין הדקלים"

מאת עוזרא מודד

בישראל ספר בעמאורה וייסודה בשנת 1910 חשוב את הקהילה בהתראנונטה, בתהילתו וביחסו אל החינוך והכללה.

משה דבורי מביא בספריו רישמה ארוכה של אישים ומחפחות חשובות מהתושבי העיר, תוך ציון תרומותם לקהילתם שם ותרומתם לישראל המתחדשת, על אף יסורי הקלהה במגבורות בישראל. אלה הכו שרים בישראל בהצלחה מרובה והדבר מעיד על אופיים לצאתם בחזון העובדה ונאמנותם להניעו הייחודי ולולריהם ששפגו בביית האספה. עליל מעארה, לא סמכו אלא על עצםם, בבריותם וסתוריהם, ימצאו בדאי עניין בספר זה. "אם אין אני לי מי ל'."

בפרק אחר בספר מפרט המחבר את פעילות התנועה הציונית בעמאורה ובשכונותיה: ג'לעה היא קלעת צאלח; קהילת עדרא הסופיה; ועל אל'דרבי.

בפרק אחר מתוארים חyi הנער היהודי בעיר בשנות הארבעים והחמשים של המאה העשרים. וכבר כתבתי במקומות אחר על נחום דבורי ועל רשםיו זכרנותו של מרדכי רטמן דבורי על חסידי הויז'נץ, חתינן והמשמעת, נתני הלימוד והפעילות במחתרת וועד. הפרק כולל סיורי היוי, יצירות מקוריות של יציריים וסופרים הפאורים את החיים בעיר וחיה הקהילה באורנו.

הוא פון צעדיינו לפסיעה
בأرزחות החלומות הנുעדת
ויאפסץ את לבנו לשעה
עת נדרך על קרקע מולדת

את הגיב "مولדת" לא בנו
רק אהבת היא לנו אָרֶץ יִשְׂרָאֵל
רק אותה רקדנו ושרנו
עובדיה הנחנו אל ההרآل.

ספרו של משה דבורי, "עמאורה - עיר בין הדקלים", מנצח את חyi הקהילה היהודית בעמאורה, במשמעותה של מאה העשורים, עד לעלייה היהודית לאָץ ישראל בשנת 1950.

המחבר הטיב ללקט עדויות כדי להציג בפני הקורא והחוקר תמונה ברורה ומדויקת ככל האפשר על אופותי חyi הקהילה בעיר. לפיכך, אוורב היהיו הבלתי וציוויליזציית המתחדשת, צצאיו יוצאי עמאורה, וגם חוקרים והסטודנטים, ימצאו בדאי עניין בספר זה.

בפרק אחר מגדיש המחבר את רצף היישוב של היהודים במקום מגורייהם בדרך עיראק, תוך הדגשת הקשר בין עמאורה למשין המשאית.

ברשימה קצרה זו, ציינו שני מחקרים חשובים מהקודו של יצחק שנייה, שמנצאו מבסיסים על ראיונות יוצאי עמאורה, עוסק בראשית המאה העשרים וטוו תקופה של שלטון הטורקי ורבב הכיבוש הבריטי. מחקר זה מעמידה תמנה ברווח של הכתב האוכלוסיית העיר, המכובד בתקופה בה, חי הדת, החינוך, לכידות הקהילתית, יחס התושבים אחד לשנייה.

מהקודו של ד"ר צבי יהודה עסק בקהילה היהודית בעמאורה בראשית המאה העשרים. מחקר זה מוטבב על מסמכים מארכיון חוברת אליאנס בפריס. עיון בהתקבותה על אודוטה

הפליטים ישבו וחיכו למילוי הבטיחה להוחרום, אך הא לא קיימה. אחרי מלחמת העולם השנייה, ניסו נציגי השוב, בתהילתו של יצחק בן-צבי, שהיota ז"ר הנחלת העוד הלאומי לשיקם את הכהה, אך אשר פרצה מלחמת השחרור, כפר השילוח נשר בטעות בשליטת הירדנים, והשכונה נסורה לטיפול המונמה על נסיך הארץ. אחרי מלחמת ששת הימים, והקמתה השווה לאוטופוס הכללי מכלוח ווק סדרי שלטון ומיניה.

ששים ושבע שנה לאחר נטישת הכהה, חודש השנה היישוב היהודי-כבר התימניים במעלה הדר הזיתים, ומונגה כיהם שתים עשרה משפחות.

נр לעובדיה טוביה

יוסף דזוחוב-הלאוי

היאינו בנסיבות ולא אב
בלא אם ומותם ומולדת
פליטים בעני ומכאָב
ירדנו עד לאין לרידת

ולפפת עופיע טוב שליה
עובדיה איש ווים ואהבות
ויאצל עליינו החסבל לרויה
והקוך קומתנו עד גבהתה

הוא היה השחק במזרמים
הפרק בענינו על ראנינו
הוא היה עם וקרע עולמיים
חסנווה בתוכנו וסבבנו

עובדיה היה מורה ומדריך
גם מפעלים לבבות בזמר
מקצתות הוא אַסְרָה והתיין
לאנשים ונשים עד גמבר

פינת חן בעולם הספרות

(דבורי העורכה לספר "מבחר מסיפורי יהודי תימן מאת ש' כוכבי")

מאט זכרייה תנעמי

הכל רצים, נחפים ומבוהלים במרץ מטורף, במרקך רטורט עצבני, אחר עולם כליה, אחר הצלל העולמי, לאו האני הנענני, האשוש הנעטתי, העזן הגשי – גנוו ואים. הם – מכם האדים והלאה.

חץ גודל עוזה המחבר הרוב שלמה כוכבי באסופה ספרותיים ואגדות הנוחית, בהשיבו לאדם את גזלה חיינו, לנפש האדים את מרגועה, אתות וגשות וחוויות המורוות לתמןאניה. ספרותים, ואגדות הללו ממליטים את נשמות האדים מים-החסמים הסוער ונחלשו הגועשים, והשיבו את פניהם-האדם אל חוץ מבוחחים, אל השלווה הנפשית את השקט הנדרי.

כמה נפלאים בהקשר זה דברי חז"ל במודרש: "ילוקט שעוני על הפסק בשיר השירים: סמכונו באשיותו".

"סמכונו באשיותו, ופדוינו בתפוחים כי חולות האבהנה" (שה"ש, ב, ה) אמר רבי יצחק בר אבニア: "כשהיתה פורתה מזויה בכיס, אדם מתאהה בדבר משנה, דבר להלה, דבר תלמוד, ייש לו ספרו עמי אגיד, שובה לב ומשובב נפש".

ובעלמו של האדים הפרטוי, יש תקופות ויש מבעים שנפש האדים עיינה, לאו היא מנוגרת החיה. אין כה כה לשומו דבר להלה, דבר משנה, דבר תלמוד, וכל וגורו להיות שפהה נרצעת ל夸מננות למוגמות טכנולוגיות המשתקשת כל עיון אziel בנפש, מנבנת כל לחש ורות טמיר ונעלם אל המסתורין, אל הא-שם.

וזאת היא לשומו דבר אגדה, דבר המושך את הלב, המשיב את הנפש.

זהו נircת שלייחתו של הרוב שלמה כוכבי, תורותנו האגדוללה לנפש העגנה והונדרפת של נדורנו, שהנקם לאדים שודד, לאדים שעשוק שיגולו ממנה את אשורה, את שמחת חין, את שלוחות נפשו, ומעל כל – אמונתו, את-אליה!

יש מי שידייר רב לו בתחום הדעת והתבונה, יש מי שסקרנותו מושכת אותו לתהוםו החיה, והסיווות, יש מי שקשוב לרגשי הלב ולחשבי הנשמה. וזה היא הקשבתו של הספר הנכבד ר' שלמה כוכבי.

"יחחו של הספר בטיפות בכל, ובספרות היהודית ברטם, שהוא מושט על נמי הפש העדינים, מדווב את רגשי החן והופיע, מעורר את הערגה והכיסופים, ומוויל את החלומות הגדולים אל עולם המסתורין, שם חביבה האמינו היה אל עולם להוויה הגשטי. מפלא של נפש האדם.

אפרינו נימתייה לרבי שלמה כוכבי שרഗלו עמודות על קורע הקודש. משחר יומו הוסמן לרב ושותח. בכרע צבע הוא על קרקע יציבה של עולם היהוד, וכנפי מוטות ופרוטות בעולם המפני הפהה. ממש דולה האן פנינים מרגליות, ובכשרון רב חזרו וזרו מההוראות יפה של ספרו עמי אגיד, שובה לב ומשובב נפש.

ב. יהודה ותרומתה של היצירה

הגביא רימה מותנה את אהבה של בנטיסת ישראל בשעת צחה דלקמן: "כי קול חלה שעטני, צרה מכובירה, קול בת צין תהיינך, תפריש כפיה, אוֹ נא לי כי עייפה נפי לחרוגים". (ירמיה ד, לא).

על משקל דומה ניתן לומר: נשפ של האדם בן דרכו מתנה את אהבה בעין הטכינוי, "יעיפה נפי לשחרוגים!" – הרגע הנפש, רוצח הרגש, חונקי הנשמה עצמאוותה.

מרומי הנכבד של החיים, והוותק בדורות האחוריים אל מוטיאלויות, אל המיכון, אל עצימים ורומים של פלאטיק, מותכת, טוילি ברול וקוריות בטון, אל המחשב והאינטנס, כאשר המנייע של גלגלי החרמונות והטכנולוגיות הם הכסף, המשחר והפסטור.

עולם האגדה – נגין, פסו – צלילי השירה,
ערת הנשש אל המסתורין – גוועה.

כך נעשה נפש האדם, כנור הנשמה נדם.

שם שיש פינות-חן בעולם הטבע, פינות שקטות של הו, רוחקות מהמולת החיה, מומונות ומשאות – כך יש פינות-חן בעולם הספרות, יצירות ספרותיות הפלושות ממס-חיה הגועש והסוע, ומפליגות את אל עולם הדמיון שם שר האגדה משרה את ברכות.

כואת היא יצירתו של ר' שלמה כוכבי הי"ג, "MBER מוספוי יהדי ימן". להן הרהורים אחדים על מהותה של יצירה זו, מנייעת, תורמתה ואופיה.

א. המנייע הנפשיים ליצירה

שני מנייעים עיקריים שהביאו להוראות ולילדתה של יצירה חשבה זו. האחד – מנייע גלי והשני – מנייע סכני.

הণיע הגלי – הדחק הראשוני לעולם העירה אצל המחבר כפי שהוא מעיד בעצמו על כך, הייתה דאגתו לשלבים של אהוי יוצאי תימן ומעמדם בין שאיר עבדי עליית ממות. – "בתהילה כתבתבי – הוא מספר בהקדמותו רק בעניינים חברתיים שנגעו למוקום עובדתי בעיריות רמת-גן, שנייםربות מהHIGH על יחסם המולל והמקפה של ראשי עיריות רמת-גן כלפי העובדים צאי תימן ועדות המורה בהשאה לעובדי העירייה יוצאי אירופה". (ראה "דבר המחבר").

לדאga זו התולותה חרדה לגורל מורשתה היהודית-תימני שגדה להיבולו הילדיים בתרבות הארץ-ישראלית, שהיא בليل של רוחניות רות. "היחס אל מושבון, רוחבון ותנו מגנו היה מזול ומטעלם... מיזוג גליות שגדלו בו, אין פירשו אלא ביטול מורשת עדות ישראל והנטענה בתרבות אשכנז וברבבות אורה של גויים ועממים". (שם).

מניע ואישן זה מזכיר את דאגתו וחדרתו של מנהיגו הראשון של ישראל, משה רבנו, "יגדל משה ויאז אל אחוי, וויאא בסבלותם". (שותות, יא).

המניע הסמי – המנייע השני ליצירה, הוא המנייע הסמי, דבר השילוחות של כל אדם בעלמי. כל אדם וקצתו של ליחותו בחמי, בחינת ההකשה של, המיחודה לנשימות.

של אלופי הספרו והאגודה – הילדים ובני הנערים.

3. קצת חיק' על השפטים – עמדנו בדברינו לעיל על האדם החדש בן דרונג. בעולם הקשה של החיק' נודע הוא עד צער ואינו ידוע שמהה מה היא.

ברכה גודלה הענק המחבר לאדם בן דרונג שבאמצעות הספרדים והאגודת הוא מאפשרليل את השמחה בנפש, להעלות בת-שחוק עליה וחיק' קל ומרוגע על השפטים. בזה מעניק הוא מרפא לנפש שחקי לעוממות כאבות. "בם הניח לך מעבר מרגור ומן העבודה הקשה אשר עוזבך בר". (ישעה י, ג).

על כן: ישר כח, מה לחץ

2. הקפיאות – אחד מסימני השילוחה החשובה רואינה לשם, היא ההקפות. הראייה הרובבה על החיים, בגיןו להתכנסות הירה במתומים רז ומוגבל. "אל כאלת חלק יעקב כי יציר הכל הוא". (יוסמיה י, ט).

מי שיש בו ממידה זו של קומו הרוי ראייתו מקיפה וכוללת.

עוועשטיים מעיצים מקום הקדוש, הרי אין תהייך במעה החיצוני של הספרו, באלה הם גם סייריו של הרוב שלמה וכוכבי. אין מעצמצמים בעולם קפנה, ואינם מתגדרים בעוגה צרה של הקהילה והמחוז בהם שרוי המוחר.

ענפיה של אסופה ספרותים זו משתרעים על פני שטחים נרחבים בעולם החווים והמציאות: ספרותים מהווים חי היהודים בתמיון, משבצים באגדות מאוצרם הבלים של חכמוני זרונים לברכנה, ספרותים בעלי אופי של מוסר, חכמה ודרך אץ, מבט אל המבדיבין ישראל לעמים וגם התיחסות לאוינס הרכה והקשובה

ג. לאופיה של היצירה

מלות אחדות על הספרות עצמן:

ה. הגערין הפמייני – הספר והאגודה עשויהם להישמע בשירותם קלות לקין יהוד, באמצעותם בידור ושעשועים. אמנים אין בה כל רע, אבל כאשר מדובר בספר ואגודה שעושטהם עוצם מקום הקדוש, הרי אין תהייך במעה החיצוני של הספרו, בשבקה הנראית לעין, אלא בגדעון הפמייני המונח בסיסו של הספר והאגודה. הגערין הפמייני של הספרו זו הנשמה שלו ו록 והתקסתה בשלל שיחה עממית ונתקשתה כלפי חוץ בשביב ושהרונים של חידות ודורי שעשוים.

אכן צאת ראייתו והבחנתו של המחבר דן, כך הוא כותב בהקדמותו: "למדתי להכיר את כוחם של הספר העממי והמדרשי, לא רק לבדר ולשעע, אלא בראש ובראשונה לחן!"

ספר חדש בנושא הוקחת ילדים ממוסדות בישראל מאת יעקב אליה, רוח

לראשונה יצא לאור ספר מקיף וביקורת, הנקוט תמורה מלאה ובורה על המעב לאשרו בנושא הנ"ל וחושף לראשונה את מחדרי הממשל בהשטעת ילדים ממוסדותם. מסתבר שמדובר יישראל היה המדיניה הנחלשת ביוטר בעולם המערבי בתחום זה.

בספר מהתארת השיטה ומפורטים הכספיים הנופלים בהילכי הרכחות לדים משפחותיהם בארץינו. המדיניות החקלאת פוגעת פגיעה אנושה ובלתי-היפיכה בזוכיותיהם, בנפשם, באיכותם של מאות אלפי אורים – ילדים הנמצאים כולם בחו"ל בעקבם מוסדותם, ובמי משפחותיהם. בנוסף להזנחה של המעב, כלותה בספר גם גזענות מובסתת לתקינוי חקיקה ונוהל שיבאו לתיקון מעכט של ידי ישראל שבסיכון.

אנשי תקשורת, מוחקים, שופטים ומשפטנים, אנשי ביראות הנפש, אנשי חינוך, עובדים סוציאליים, מטפלים, הוורים ואזרחים שהנושא קרוב לעיסוקם וללבם – ימצאו בספר ממעדים קשים, עבדות, דעתות והצעות לשינוי – אנו תקופה שי>Show them all במלאתם החשובה.

קשר השתקה סביר הרכחות לדים למוסדות, מען עד כה את הדיון הציבורי בתחום תכליתו של הספר זה היא בירור האמות באמצעות שיחתו, אנו מוקוים שאחריו חשיפתך לנווא זה באמצעות הספר, צווח קולך לקולות והקוראים לשינוי המעב, שהרי לא אחת, דעת הקהל מכך מכוונה את החוק.

הספר יצא לאור בהוצאות י"מ אופקים בע"מ.

חיי המשפחה ודיני אישות בתימן השבטית וברצ-ישראל

ד"ר בת-ציוון ערaki קלורמן

מי "מקירב", את בתו לדידו האהוב. בשתי הגרסאות נאמר, כי יש נשים שהתאבדו בגל הפחד שהטילו עליהם הוריין (כאשר חיבבו אונן לרנייאן). ספרו המעשיה מנישר ואומה, כי מיד לאחר נישואיהם נהג האיש בגאות באשתו ואוק סרב לדאג לכלכלתה. היא ברחה מונע בית אמה והודעה שאניה רוחה לחוץ אליו עד. הבעל בא לבת אמה מולואה בנשוי מבני השבט. הם אימנו עליה ועל אמה והחוירו אותה בכוח לבית בעלה. האשה ברחה מרחה בפער עד כעשרים פעם ושבה בבית אמה בכל פעם בין שבע לארבעה קדושים. בכל פעם היא הוחזקה בבלעה וחצת אנטומיים של אנשי השבט שהוא הביא אתו. פעמים מעת העזיה דיבי המוקום להביאו להסכמה לתה לאשתו וג'ט וכל פעם, לפי הכתוב, הוא נסוג בעצת אחיו.

לאחר שעלו לארץ-ישראל, סירבה האשה לחיות עם בעלה. אלום "טובי התימנים" קיבל את הבוטחו שיאת תנתנותו וכפליה וכהריוויה הוא לא שינה את מנהגו. עתה בא-ארץ-ישראל הוא לא מראה דרכ' לשחרר את כתובים הרבים, האיש עמד לשאת אשה שנינו, ואשתו מוקהה שזו שעת כדור שאפזר להאהזה בה כדילעוו לה לילעלא מגמו. המכובב בנקש מהכם באשי מטעאו דרכ' לשחרר את האשה מככלי נישואיה שם בשביבה בבחינת עיגנות.

חיי המשפחה

עד אמצע המאה העשירה היו נישואים קטיבים בגדיר נורמה בחברה התמנונית העירונית והשבטית. גל היישואין שהובילו לולדות יהודיות-ערניות, כמו גם לילדות ווסטליות, היה שיתים-ערניות או שלוש-ערניות, ולעתים אף צערן יותר. נערים נישאו בגיל חמיש-עשרה או אף קודם. במקורה שלפענין נישאה הילדה בגיל תשע או עשר בקירוב. פעמים רבות הובאו עיריים וערניות, ובucker צערות, לטקס הנישואין בעלי להתחשב בדברים עלן הוגן או בת הוגן המיעודים להם. הנהוג, לפחות מימי תימן, יתקיימו נישואין גם בינוין הוגן על היוזו, ולטמן בין הילדה והוריה. הנסוכות והגטין בין בני זוג, התופסת בוגריהם יהודים, ובמיוחד בקרב מוסלמים בניהשבטיים שכיה למדי בקרב מוסלמים ויהודים. נאמר,

משפטית להתריר את נישואיה של אשה עיריה שנישאה בתימן וכי נישואיה היו אמללים. בארץ-ישראל היא בקישה להתרחש אולם בעילה רובה לולשה. תוך העלאת סוגיה המשפטית, מביא המכובב את הטיפור האשי של הנוגעים בדבר, ומוכיח לסביבה חברובות והשופטת בתימן השבטי שאפשרה את נישואיبني הזוג ואת המשך חייהם המשותפים לבאהו. להלן נביא את תמצית "עליליה" ואחר-כך נתaćת מאורכיה העיקריים ונציגים ממיצגים כמה מהמאפיינים של חיי היהודיים בתימן בחברה השבטית. העתק מכתב באשי - כנראה הרב בן-צין מאיר חי ווילאי (1881-1952), שנבחר בסוף שנות 1911 לכוהנת חכם באשי ראשון של יפו. תאיכיה: יומ' ב' כ"ט באיר תרע"ד (25.5.1914). מסמך נוסף עזיבון כולל וرسה

תיאור המעשה

מדוור באשה צעריה (בת הזוג המבוקשת להתרגורש) שנולדה כנראה בשנות התשעים של המאה התשע-עשרה בכרך ליד עיר המחוזה צעדה בצעפון תימן. היי לה את אחותה צעריה ממנה. לימים נפטר אביו, ואמה יושאה שנית ליהורי מנוחות יידאן. אזם שאריה את ילדיה בכרך הולדים לאחר מנה קדושים הביאה אליה את בתה האגדולה. כשביעים לאחר בואה של בתה, הסכימה האם להשיא אותה לאח מיהורי חזאן (בן הזוג המஸרב לרושש), בתה התייה קטינה (בתה תשע או שער) והגיעה לבורת מינית קח אחרי שלוש שנים מונעדי נישואיה, לפי גדרת הבעל, כמו שרים לפני גורסתה. כשנודע לאח הילדה ולואהו לאחר שעלו לארץ-ישראל בראשית המאה העשרים.

יהודיה תימן, שישבו בראשון-לציון בעת כתיבת המכתב, באו בעיקר מארץ יידאן הסמוך לעיר מנוחה צעדה שבעפפון תימן, כמו רוב היהודים הם חיו בישובים כפריים של שבטי תימן וניהלו את חיותם הדתית בהנהגת רבנים מוקומים (קאוויין). בעיירת המחוזה ישב בתי-דרי של שלושה שהתקנסים לפיה הוצרך. השבט המוסלמי בתחום יושובו, אלה אימנו בא-ארץ-ישראל המשיכו רבי עדודה להנאה את החיים הדתיים. הם עברו טקסי קדוזות מהמקומות. הזוג נישא בשנת 1904 בקדוב (בטקס): "זהה כעשר שנים שהוא מעגן אחותה לעזרתו "גומ אקלים", כלומר תקופת מנגנון התרבות הילדה לישואין, לפי גדרת הבעל, על בני משפחתה של הכללה וטילקו אותם מהמקומות. הזוג נישא בשנת 1904 בקדוב לעזרתו "גומ אקלים" (קאוויין). בעיירת המחוזה ישב בתי-דרי של שלושה שהתקנסים לפיה הוצרך. בא-ארץ-ישראל המשיכו רבי עדודה להנאה את החיים הדתיים. הם עברו טקסי קדוזות מהמקומות. הזוג נישא בשנת 1904 בקדוב לאום שלם כמו בדין לא קיתה להם סמכות כלל. גושין בקרוב בני העדה, כמו אצל שאר תושבים ואשר-לצין, רחוות והסבירו, ערכו בבית-הדין ביטוי שההה מוכך על ידי השלוונות העטמאנית. בתקופה שלhalbן בקש הרבה שלום בקבוק הכהן עראקן, כנראה בסיס שאר חכמי יוצאי תימן, מוחכם באשי למצוא דרכ'

¹ גורסה מלאה זו התרפסמה בכתב העת זמינים, 92 (2005), עמ' 54-61.

היהודים אמכו להם כמה ממנהגי החברת השכנית. דהיינו האישות היהודית נשאהו בתחום השיפוט הרבני, אלומן בנויאסם אחרים הם פנו לעתים למערכת השיפוט השכנית והודיעו אותה על פין מערכת השיפוט הריבונית הבהאנס פנו גם למערכת השערית. ונוהג צי נבע מכך שלבתי הדין היהודים לא היו אמצעי אייפה, וכן מן ההשתלבות של היהודים במערכות החוסת והחוון השכניות. היהודים במערכות החוסת והחוון השכניות לפיקר, בכפרים הרבו היהודים פנו לשללים כדי ישמשו בוררים בדיןיהם וישבבו סכסוכים אישיים אחרים. חוק-icutות בין היהודים לאוכלוסייה ישבו תמיד בערךה מסוימת.

מבתי המוסלמים, אישור רכיבה על סוסים, מלבושם המוסלמיים, תקנות אלו יושמו בקפידה כביכול ביריה נזענא ובכובכתיו, ובמה שעדין ארכחות בהן ישנו גינוי השלטון המוכז. ואולם, בחילים שבטיים לא יושמו תקנות אלה כלשהן בקפידה. המונגה הקדום והחוק המונגה (אך) שהסדרירות את היוי בין השכבים ואיתם הפטוטה הנוגנתם מול היהודים. בתי היהודים, לדוגמא, לא נבדלו בגובה מבתי המוסלמים, ובכובכיהם זטמן היהודים שעשו שック כשאר בני העניים החשובים. זאת ועוד, נסוך על הגנה שהעניקה

המנגה השכתי וחווי היחסות השבטים
הם שחרזו את גוללה של האשה היהודית
שבידינו. במקורה הבוגר בברירנו מנהיגים אלה
על דיני האישות של הילכה היהודית. "ג'וּטַן
האלטְמִסָּן" שישיון בעל חלוציאן מפעל את
ישואיו הם בדאי הי'ראיין, ונוגן החוסות של
בתוך השבטים. הם מudio לדיזון התרבות הנוצרית
לישואין של דוד הילדה ואחותה. אחר-כך ר' נון
החיורי בכביה, שוב שוב, את יולדה לבית
בעל. במקותם אמרה, כי כל מה עשה על יי'
החוק השכתי ועל פיה השရיעה, חוק המדינה.
השריעה אינה מותירה לקחת את האשה בכוח
אלא מעזה על הבעל לפנות לבית הדין ולקוטת
שהקאנז' ויאצא פסק צוית ("אעא"ע"), המחייב
אותה לשוב בבית בעלה ("בצ' אל-טאיה").
או שתוכנו וורודת ("ניז'ה") שנאייה זכאייה
למושיעין, גם בראויו בברירנו, אז תזרע
הדרישה להיחום שם לנו גם מחותות תחבט
שבתו ישבו מוהגנת. היהודים מחשבו
בקבוצה לשלש הנפחות לטשב. הרה להרדי פטרון מוסלמי (צ'אר, צורת הריבי;
אל'ראן) שיה אורה לאשלומן, והיהודים (בם
האה כונה צ'אר) התהייש אטו עניינים שניים
ונפניהם אלו לעוזרת בעת מצוקה. ה'ג'ר המוסלמי
דראה את עצמו חיב לבוא לעזרת בן חסותו
בכל עניין. מגעה ב"יהודי של" נראתה לנונ
היחסות בתהגרות ומגעה בו וכברתו, שגורר
לעתים את התרבות שץ' חשב והשבט
כלו. יש' היחסות התalgo נסימן מיחס
ההשאות. פעעים תננו בין נינים למשפחים
שוניים. אם נכל סCKER בין שני היהודים,
היחסות היו מוכנים להאבק זה זה כדי להגן
על אינטירוסים של הג'אר שלם.

הערף וההלכה היהודית

ה"א" אף הרה, כאמור, הבסיס לשליטה המשפטית בפועל. הערך כולל קובץ של חוקים לא-כתובים, מנהגים מסורתיים, שעמדו על-פה מדור לשינויו את החלוקה והם המשמשים לתשלים שבתיים וחמי המקום. הערך הילך השיפוטי על-פי שיטת החוקים המנאים היה לרשותם בבדוק הבורות והשכונות, ככל מה, פשרה בין הלמערת השערית ובמקרים ובין סורה אחרת. מעורצת חוקים זו חייבה מעם תפיסתה לשוב ותיקון עולות במוגרת הפניות סכסוכיים ותיקון עולות במוגרת הפניות של המשפטה המוחשבת או השבטים. אך נבי התגבשו הנגדו לסייעות להכפין ואתם למערכת חוקים מתחדשה וחוזינית. עד ההיפהכה הרפורמליאקית של שנות 1962 נשעה מערכת המשפטה הרשותית של תקין על הקרקע. שיטות מושפטות ושלמה באווים בהם היליה השולטן מטורובי להשלט את מרותו, כלומר בעירונות הביניגוות הדגולות.

כי עקב נסיבות אלה היו צעריות שטרופו ונפשן בקפן. לא דודו ול מעשי יאוש כללה, אולם כותב המכתב ידע לנדרה לפחות על מעשה אחד שכזה. התעדוה מוכירה עד את נשואיה של אם הילדה זונן קוצר לאחר שהתאלמנה. שכיחות הגירושין -- באמצע המאה העשורים עמד שעיר הגירושין על ריבע מכלל הגישואין הריאנסוני בתברברה המוסלמית, ושיעור זומות נרשם עצל והדים -- ותמהותם גבורה בברך האוכלטקה תמניגת, והתויר פוניס ואלמנטים לא מעתים, ונישואים בשנית ובשלישית היו תופעה שכיחה. נשים התהנו תוך שעה או שנתיים מיום הנalarmנון או גירושיהם. בנישואין בעפס השזקה ל夸ו הנשaws של היהדות והמוסלמיות חלק פעיל בחבירות בן זון ולא היו ליליות להלטין בהחלשת הגברים במפחחותן, נשואו המתונגנים של הבעל לאשה שעניינה, ננדן בתעודה, היו מכנהג תימן. שלא כמו בארצות אשכנז ובבורב ארציות האסלאם במאה העשורים, אחד המאפיינים של המשפה היהודית בתימן היה הפליגמיה – זאת בהתאם לנורמות של סביבתה המוסלמית. שיעור המשפהות הפליגמיות בשtiny התברבותה היה שששה אחוזים. היהו תינן נהגו על-פי הלהלה היהודית שתתרה לגדב לשאות ותור מאלשא אהזם, כי הם שאר היהדי ארצות האסלאם לא יכולו לילם את "חרים" דרבנו גרשם", שאשר רובי נישים. נהוג היה ולפנות בקרוב יהודי תמן והם הביאו אותו מארץ-ישראל. רק חקיקה של מדינות ישראל בלמו את הפליגמיה בקבוקם.

היהודים והפראים

המכבת משותם במונח "פראים" להאר את בני השבטים בתימן, ביטוי ספרותי זה לא היה שגור בפי יהודי תימן וכנראה נטבע על ידי כותב המכבה כדי להחריק את עצמו ואת חבריו מונגמגאים של החברה אותו הוא מבקר, וכן לזראות שמנגינה זו אלה הם שהשיבו על גוללה המ של האשה. המונח השגור היה המלה העברית קאל (שבטים), כאשר דוב והודיעו מונין היו סביבה שבטיות. בפי השבטים היו קלאים והיהודים היו לדעים והפרטנו בעיר בעלי מלוכה, רוכלים וסוחרים קמעונאים. מעמד המשפט עלי-פי פלוריה (שנהת חותק המתדיינה) היה של בני חסות (ד'מים). הם היו זכאים לחופש פולחן ולהגונה על בטחונם האשוי ועלרכושים במונווה להכרה בעלויות הפליטיות והחברתיות של המוסלמים. הכרה זו באה לדי ביתו בתשלום מס הגוף ובזכויות לכמה התקנות

אמותי רצחי ז"ל

(שלשים שנה לפטירתו)

מאת יהודת רצחי

החינוך בתימן מיסיד היה על המקרא ועל התרגום הארמי. הילדים בחרדי גוטס יומם מברך עד עבר ברשות השבעה, מקרוא ותרגומים. אין פלא שהנני חדר ששלטו בטוראה, מקרוא ותרגומים, לא בא בית בילדותם תירמו בבתי-הכנסת את פרשת השבעה, וכשגדלו קראו בספר-תורה כל מברך לא בעיות.

בגנו אמיתי זכרו לרברכה, שלט בתורה, מקרוא ותרגומים, אף"י שהיה חינך הארץ. זאת בזכות השינוי בפרשת השבעה ובהתורה, מקרוא ותרגומים.

בבietenו נגנו, בשחרית של שבת, לאחר ערבית שבת, לקרוא יחד את פרשת השבעה של התפילה, לקרוא לבני המשפה: החורום, השבת הבאה, כל יניא מן הכלל, את פרשת הנינים ובוגנות, לאו יניא מן הכלל, את פרשת השבעה על השבת הבאה, על הקפידה, שום שהמתורם מקרוא ותרגומים, לא הקפידה, גורם מותך ספר מנוקד. לאמיתי ז"ל הקיטה חיבת יתירה לקריאת התורה. מנגנו היה כל התחליל קלילו אה"ר צור בו. ועם ב' בשנה השנייה נתרצה לגרש וטרם שגומר הסופר את הגט אין רק כתשי שיטות עד שיגמור ובאיו וורף וגזר והשiao עצה שיחזור בו וכן קריאה. וייתר מכך פעמים שהחזרה הגיים בע"כ בתיכון.

בשער שבת, משון בקהל את פרשת השבעה, ולאusch את קולו המרוני עד חזדו את פרשנות התנינים והכריחו להזוז עלי"ו ע"מ [על מנת] שלא יתגעה מכנהגו הראשון. ורק ושבתה שביעי אחד וחוזר לקלילו הראשון וווער. וזה כעשר שנים שאה מען אונת האב, והכליה ונשאת לאיש א' מיריך דראך רוחק ממושביה הא' הוולז יומ' א' ועובה את בינה בעיר עדזה, בתקופת הרשנה הלרלה הא' הלאות מה שלבים בניה נכומו ולחה אוותה והביבאנה שיתחנן הה פשות של יהה היה בשלהם עם השגהה, ומ"עב[ן]ר לנו על עבר הים ויקחנו שיתחנן, או אח"ר סייע לח"ל [לחץ לאיז'] ויעגן עליו לעיר הדיא. שהתחנינה שביעת ובויתים בא האיש האה' התחבל לפוטות את האם שעתן לו את בתה. האם הפראית נתרצת בחשנה שתהה לה למשיבת נפש בהרץ זהה. והבת ע"ן קסנה שלפי הבעל שלא בגרה עד מלאת ג' שנים חופתה. לפי דבריה ד' שנים. וכפי השמיועה שהשיאה בע"כ [על כורחן] כדי שתשב אתה כל מימה. גם לפי החקוק הפראי הקבוע בארץ תניין, כי כישיטצ'ו והר החון והכליה זה בה אין עכוב אפילו אין החון חוץ בכליה או איפכא. ובשביל זה דבו המזינות והסכנות והגיטין בין אש לאשתו [מוספת

בנושב ב': בארץ הפראית הוא ובפרט הגויים שם, כי יש מהם שמקירב את בתו לפני קידון באhabתו אונת]. ויש מונחים שהם מאבדות או עצמן לדעת מפני חמד הריה.

א"ב לאחר שני קדושים נגשו לנושאים, וקדושים הנושאון ב' ימים נודע אלהו ולאתי אומה והבן באו ובקש להציגו. ובאו עליהם בגוים אלימים ואינו יולים וכורעים. עבורי מיי המשטה ובאו ימי הפקדה. ימים המשמיי הלהאה תחול להתקוטט עמה ולכללה להחרף אותה מעת עט עד שח"ב מרד בזונותיה. וויטפלה בה האמו עד מלאת שני קדושים לחופה. אה"ר הלכה בבית אומה אמרה שאינה חפוצה לשוב אליו עוד. ובא אליה היא ואמה בגוים אקלים ואינו יולים והחויזה בע"כ. ושבה אותו ימים אחדים משך בעזע עלה עתרתו בלתי דיוו שלחכם באש שבדודך הדור עתירתו את האשה העגינות: האפסות להטיל ספק בתקופת הנישואין ולפנותו לפוטות לכפות על בעלה שיתן לה גט. בארכ'-ישראל ראי אפוא לתנק את הוול שגארם לאשה בארכ"ז הפראים".

מכתב הרוב שלום חוקוק ערacky לחכם באשי יום ב' כ"ט באירוע טערעד שלום רב לבראות מורהנו ורבנו הרה"ג נר ישואל חכם באשי י"ה להודיע לבכבודו את המעשה של האשה הזאת בפרטות מוקדם שננתארה לאיש הזה עד עכשי.

תחילתה היתה אמה של האשה הזאת נשואה בכפר אחד סמוך לעיר צעדיה וולדת לאן[ש]ה בן אחד ושתי בנותו, זו האשה ואחותה הקטנה ממנה. לימים מת האב. שהתה האם זמן מה והכליה ונשאת לאיש א' מיריך דראך רוחק ממושביה הא' הוולז יומ' א' ועובה את בינה בעיר עדזה, בתקופת הרשנה הלרלה הא' הלאות מה שלבים בניה נכומו ולחה אוותה והביבאנה שיתחנן הה פשות של יהה היה בשלהם עם השגהה, ומ"עב[ן]ר לנו על עבר הים ויקחנו שיתחנן, או אח"ר סייע לח"ל [לחץ לאיז'] ויעגן עליו לעיר הדיא. שהתחנינה שביעת ובויתים בא האיש האה' התחבל לפוטות את האם שעתן לו את בתה. האם הפראית נתרצת בחשנה שתהה לה למשיבת נפש בהרץ זהה. והבת ע"ן קסנה שלפי הבעל שלא בגרה עד מלאת ג' שנים חופתה. לפי דבריה ד' שנים. כדי שתשב אתה כל מימה. גם לפי החקוק הפראי הקבוע בארץ תניין, כי כישיטצ'ו והר החון והכליה זה בה אין עכוב אפילו אין החון חוץ בכליה או איפכא. ובשביל זה דבו המזינות והסכנות והגיטין בין אש לאשתו [מוספת

"הילכות קדם במשכנות תימן"

30 מאמרם ומחקרים במורשת היהודי תימני

מאת אבוי אמי

- 1.** יוסף שער / יהדות ערב וצמיחת האסלאם במקורה של אהרון ח'יבי⁴
- 2.** אהרן בר-דוד / שדים וווחות במשכנות היהודים-תימן מסכת נשים
- 3.** יצחק גלוסקא / שירה נשית יהודית-תימנית בגולן ובאיץ-ישראל טביה סולומי/מויטביבים של מהאה בשירת הנשים התימניות
- 4.** תבוניה סולומי / מוטביבים בתימן מוקדמים בתמזה מבטחה של האשה טביה גמליאל/קייטה נשים במוגל הגברים ורד מדר / קינות נשים מתימן עליה והתיישבות רועי בעזר / התיישבות עולי תימן בירושלים בסוף המאה התשע-עשרה שלום סרי / איגרות מספרות על עליית בנאי ישראל קיסר / תרומותם של עולי תימן למאהק לבבש העבודה
- 5.** אמנון מעבי / מחנה יהודה – ממושב לשכונה בת צפון עראקי-קלורמן / העליה מותמין בתקופה המנדטורית גרשון גזוני / התיישבות כפרית של עולי תימן בשנים 1967-1949 דניאל בר-מעוז / תימני וווחות במתחרותם של געל גלעתה / צפפני יציאת תימן לישראל אם אין אני לי מי לי?
- 6.** ישראל קיסר / התרבות העצמית של עולי תימן שמעון אביזור / יהוד תימן וווחות העבודה יוסף צראלי-תימן בחיקון בתימן ישראל באשרוי / מורות בדתות ורבותיותן אצל עולי תימן שער צירעה
- 7.** אברן בטח / שירת ספרד במורשת היהודי תימן נעמי בטש-רכzon / מסורת במרחב היהודי תימן בשירותם הכל ברוזל / יהוד תימן בראי הספרות העברית יהודה נני / זוגנות ילדי וונדרים: אבgi, מורי ליבור עצמן / דודקה רחל שלם שבך / מנין הפלא (מאגדות תימן) יהודה עמרי / חי' ז' זכירה אל-אהלי יהודה ערabi / בילוגרפיה של מחקרים על יהודית תימן נילן לרושס את הספר במושדי אעלה בהר' 03-5167222, טל-אביב, טלפון 03-5167222, טל-אביב, טלפון
- לגואלים, שיענחו יפרשו אותם.
4. אף בתחום היצירה הספרותית יש חידושים מרענן, בבר, עביריקבקות-טומ-דינה, יהודית-תימן "ஸומות אלילות", ולמעט סופר יוח'ן, מודכי טביב, מיאור דמיותיים ואחריהם נקבעו בדי ציפים מובהכים: סופרים גדולים ושותבו בגאון האז, שמעוני, אלתרמן, זרח, פוח'ז'סקי ועוד. לעומת זאת בת חמישים השנים האחרונות הופיעו שלוש אספנים תימניים בארץ, באים בהוויל של השכונה התימנית תימן, מביתו, וטורונים שהם מבטאים את החוויה כמסתכלים מבנינים. הבולטים שבהם: אהרן אלמוגו, שלמה טבוני, טביה סולומי, אברהם בר-עוז, שלום מדייה, ברכה סרי וויסן צ'יראל, עין באנטולוגיה "ככני תימן", שיצאה לאור בשנת 2002 והכולת מבחן של מותך יובל שניים האחרונות נספפו מושיכים ותלמידים, פנים חדשות רעננות בתחום חקר יהדות תימן. מזא עבר מחקר היהודי תימן ברות דרכ' שבנה, שאנפחים אתו הדרישה והוון ש焦急 המחקר והכתיבת על היהודי תימן. מן הרואו לציין את סימיניה של ההתמכחות בדור האחרון:
5. אם בעבר רוב בניין ורוב מניין של החוקרים היו שלא מיזמיאו לתימן, הנה בשנים האחרונות עצמה שכבה חדשה של חוקרים מקרב דור הבנים ליצאי תימן, הללו תופסים מקום נכבד בספר זה.
6. חידוש יש במגוון הנושאים של מחקר המורשת, בעבר מחקר התמקדש בעיקור בתחום של היסטוריה, מנהגים, לשון ועירא, עלייה קליטה, לעומת זאת בעשורים האחרונים, بعد התמקדה בדורים מושכים, מנהיגים, שלושה כיל את הדור צעיר התיכון תימן וווחות להרשות בלבד, אלא מושחת של העם כלו, שהרי זה יוויה של מorthoz, וועליה תפארות יהודית תימן.
7. נראתה לנו להמליץ בכל לב פנוי כל שמי שמו קרויה, לעומת יהודת תימן וווחות העבודה את מושחת הדות תיכון איניה מorthoz של עדה בלבד, אלא מושחת של העם כלו, שהרי זה יוויה של מorthoz, וועליה תפארות יהודית תימן.
8. לתועלות הקוראים הננו מנבאים כאן את רישימת המאמרים והכותבים כדי שיוכלו להרשות מעשור הנושאים ומבחר החוקרים והכותבים.
9. תוכן העניינים
- הילכות והלכות יהודה וצחבי הילכות קדם במשכנות תימן אחרון יגנוגי / תשובה חכמי תימן לשאלות האיה"ה קוק לשפ羞 גובר והולך של כומר תעדי ר' רב ערך, שנכתב על ידי עלי תימן בראץ או על ידי ביזון. רחمر תעדי היה מגע לדורא בדור כל צורת בוגרנות מהאית בימיון, תיאורי העלה והקליטה מיפוי של בעלי הדבר עצם. אין ש להסיך ערך והARIO להdagשה מיויחדת הוא ערך האגדות ומכתבים. זה אוצר של אלפי מכתבים ותעודות המוכחים

קורס על יהודית תימן באוניברסיטה הפתוחה

מאת ד"ר בת-עין ערומי קלורמן

9. התיעישות בארץ ישראל

יחידה 1 נכתבה על דיין רון שבג, יהודה 2 כתבה על דיין פרופ' יוסף טובי ודיין צורן וחידות הלימוד 3 – 9 נכתבו על דיין ד"ר בת-צין עראקי קלורמן.

הקורס מושך סטודנטים מתחומיים רבים, חלקים הם בין נשים ובנים למשפחות יוצאות תימן וו להם הזדמנות להכיר מקרוב את תימן, את תושביה ואת יהדותה. הסטודנטים יכולים לכתב עבורה ספריונית, כמו שטודנטים כתובים בעבודות המאפשרות להם לחזור אחורית החינוך ותמותות בחינוך, הצעירה הספרטנית, ונאי המגורים, היהודים בכלכלת ותמותות כלילית, היהודים בחברה המוסלמית תימנית, מהאגות ארורת וortho, ח'י הקדרה, המשפחתיות ותנותות משליחות, נשים וחו'י המשפחתי, היהודים בחברה המוסלמית תימנית, פוליטיות יהודית מודרנית ותומכת קהילה, אולם, גם היום חיים בה יהודים. עד הפעם הרומפלקטיות בתקופת השלטון העות'מאני (1872 – 1918), רעיון השאלת, המולחת על לימוד הקבלה, נסעה העלה תמים לאירועי ישראל שהחלה בשנת 1881 בתקופה של רעב והתומות הפוליטיות הבינ-לאומיות לאירוע העזיאות הכליליות והחברתיות המשנה בתימן. את ייחודה הוכשרו מושגים מושלמים, בין יהודים ומוסלמים, מאמינים דתיים ביוצאי תימן בארץ-ישראל. בעקבות שיצרו מעין קשר סימביוטי חזק,

**לידיך יקר ואחוב
די' חיים בשאריו וועייתה מרגו
ידיך לב ואצלע נפש ורוח
אליהם יעניך לו עוז וכוח
לנשואיה הבת הנעימה מיכל
עם בחיר לבה אל
ברכות רבות מאיליפות
מלא הטנא ומלא העומר
קל וחומר כפול קל וחומר
כשמדובר בכללות הבית מיכל
בברך אותך בברכה צפונה
נתונה משמי רום וערוכה
בלבכם נצבע הסולם
מעומק עומקו עד רומו הנחלם
יבוא יום והוא יתגלג
ויאיר במלואו עולם
עוד יזרח זורם ותניב תנובתם
כח לְחֵי
יוסף דהוח-הלי**

תרבותיותם היהודיים עתיקים, אימוני מאפייניהם שנימנים מתרבות ותרבות המוסלמית, והעונות לורומים מובלטים במחשבת ובספרות היהודית שהגיעו אליהם ממורכזים יהודים מוחזק לתימן.

בקリストנדים נושאים כגון: העמדם המשפט של היהודים, השיפוט הרבני, היהודים במיערכות המשפט המוסלמי, צורת הישג'ב המשפחתיות ותנותות משליחות, נשים וחו'י המשפחתי, היהודים בחברה המוסלמית תימנית, מהאגות ארורת וortho, ח'י הקדרה, החינוך ותמותות בחינוך, הצעירה הספרטנית, משפחתיות ותנותות משליחות, נשים וחו'י המשפחתי, היהודים בחברה המוסלמית תימנית, תמרות בתקופת השלטון העות'מאני (1872 – 1918), רעיון השאלת, המולחת על לימוד הקבלה, נסעה העלה תמים לאירועי ישראל שהחלה בשנת 1881 בתקופה של רעב והתומות הפוליטיות הבינ-לאומיות לאירוע העזיאות הכליליות והחברתיות המשנה בתימן. את ייחודה הוכשרו מושגים מושלמים, בין יהודים ומוסלמים, מאמינים דתיים ביוצאי תימן בארץ-ישראל. הנאר או הפתוחן בתקה תימני היהודים מתמנים בירושלים בעשרות השמנונים של המאה התשעת-עשרה, והמאמר הסוגר מונת את ד"ר יח' וועדת החקירה הממלכתית (ועדת קדמי) שחקראה את הייעלמותם בישראל באמצע המאה העשורים של לידים לשמשות יהודים מותאמות ומהאר או מטען את השפעות הירשה של נוכחות הקולוניאלים המערבי, בගלייזי הפלוטיים, הכלכליים והתרבותיים – ואות בניגוד לרוב ארצות האסלאם בהם חי' קיבודים יהודים. בעוד קהילות יהודיות בארץות אירופה ובאזורות האסלאם חוות רמות שונות של תהליכי אמאנציפציה, השכלה, עירום, אוטשמיות מודרנית ולומניות יהודית בדמות הציונות, חברה יהודית תימנית נשאה במידה רבה מוחזק להתפתחות מודרנית, כלכליות, חברתיות ותרבותיות. כוחות המודרניות חדרו לתימן בסוף המאה התשע-עשרה והשפיעו רק באיטיות על תאויה הכלכליים והחברתיים. גם התמורות בח'י הקדרה מודרנית היו מענה לשינויים הפלוטיים והכלכליים הפנימיים ולמגמות שחדרו לתימן מן החוץ.

8. עליות לארץ ישראל אחרי מלחמת העולם השנייה ועד סוף המאה העשורים עד עסוק הקורס בתורותם היהודית של יהודי תימן, שהתפתחה תוך שימוש ערכיים

באוניברסיטה הפתוחה, המוכרת בכך שפותחה את שיערי הלימודים האקדמיים לכל החפץ ללמידה, נלמדים קורסים שונים בתולדות עם ישראל ובניהם הקורס: "יהודית תימן - היסטוריה, מזרח, תרבות". הקורס כולל דין מקין בתרבות היהודית אחרת, הקורס שאינו מוכר באוניברסיטאות אחרות. זוכה להצלחה ובה בקורס הסטודנטים.

כידוע, בתימן התקיימה ברציפות קהילה יהודית לפחות מהמאה השקה לספירה. ובו היהודי תימן על לישראל בשנים 1945 – 1950 – אולם, גם היום חיים בה יהודים. עד הפעם הרומפלקטיות בתקופת השלטון העות'מאני (1872 – 1918), רעיון השאלת, המולחת על לימוד הקבלה, נסעה העלה תמים לאירועי ישראל שהחלה בשנת 1881 בתקופה של רעב והתומות הפוליטיות הבינ-לאומיות לאירוע העזיאות הכליליות והחברתיות המשנה בתימן. את ייחודה הוכשרו מושגים מושלמים, בין יהודים ומוסלמים, מאמינים דתיים ביוצאי תימן בארץ-ישראל. קרביה שיצרו מעין קשר סימביוטי חזק.

הקורס הלמד באוניברסיטה פתוחה זו בפרקם ומוכיים לתולדות קהילת היהדי תימן ומתקדם בעיקר במהלך מאות התשע-עשרה והעשורים. הדין מעיג את יהודים של יהודים תימן וכוח מעצאות הסטוריות ששוכנה מהם משאר תושבי הארץ וטמן את השפעות הירשה של נוכחות הקולוניאלים המערבי, בගלייזי הפלוטיים, הכלכליים והתרבותיים – ואות בניגוד לרוב ארצות האסלאם בהם חי' קיבודים יהודים. בעוד קהילות יהודיות בארץות אירופה ובאזורות האסלאם חוות רמות שונות של תהליכי אמאנציפציה, השכלה, עירום, אוטשמיות מודרנית ולומניות יהודית בדמות הציונות, חברה יהודית תימנית נשאה במידה רבה מוחזק להתפתחות מודרנית, כלכליות, חברתיות ותרבותיות. כוחות המודרניות חדרו לתימן בסוף המאה התשע-עשרה והשפיעו רק באיטיות על תאויה הכלכליים והחברתיים. גם התמורות בח'י הקדרה מודרנית היו מענה לשינויים הפלוטיים והכלכליים הפנימיים ולמגמות שחדרו לתימן מן החוץ.

אב תשס"ו • אוגוסט 2006 • גליון קו-គ'כת

יהודיה רצهائي – קורות חיים (ליובל התשעים)

A decorative horizontal pattern consisting of a repeating sequence of small blue diamonds, spanning the width of the page.

ליודה מודיעינו כל הימים, בהוראה ובמחקר.
אך ההווי הקדום של תנין סייע בידו להבנת
סתומות בשירות ימי הבניינים העברית.

מושגיאת להימן שמוות ארץ ישראל הנבנית, עיזבו כמה משפחות את סעואן, נטשו את בתיהם ורכשו ייעוז ברגל לעזרן, מהלך שמנוהם ימים בארץ הרים ועמקים, ללא דרך סלהה. בערך, שילוחת נהוגה תחת שלוחן הרטמי, שהו שלושה חדשניים עד שהגיאו רישון עליה בעברם מן הסוכנות היהודית. אז נבדקו בידי רואן ברטי, שלא התיר נסיבותם של וולדים זוקנים לפולטיניה, ארץ המเดט (אנשיים ושיבת זורה בהשראת העירום ובצבעו וראש זוקנים בצעב השחור, כדי להוירות צעריהם).

אחר כך עלו על סיפון ספינת משא שהגיעה

בשלהי שנות השבעים, היהודים מארצות הברית, קנדה ובריטניה, יוצאים לאירופה ומשם לארץ ישראל.

שללו בוגרין, עלה נס בוגרין ולבש עס משפחתו בשנת 1924, ר' באזץ כבר שמו של
שנה והוא ראה את כבאות דוליה להרוו
ולעצמו. עלי תימן שוכנו אז בתל-אביב,
במחנה אורהיים שעמד במקום שבו נבנה
ליליאם בית החלוקים "דודה" ברחוב בלפור.
(בית החלוקים קיים נהרס עד היסוד והוא
מכיר את מנהנה העולים שעמד על מגרש ריק
ברחוב בלפור.)

פרופ' יהודה רצחבי, גור היום ברוחב אוליפנטו, הסמור למחנה העולים של הימים ההם. כבן שנותן, ואלה החיים דם ודם, פְּנֵי צָהָר בְּעַמְּדָה וְלֹא

שנונה, אך היה מכיר בדת לבודה כבדילים אחרים, ונשלח למדור ב"היד" מודרני שב למדור גם מעט למדוים כללים – חשבון וגיאוגרפיה ברמה נמוכה. שם עבר לבית הספר "תיכוכני", בית הספר הדתי הטוב של תל-אביב באזנות שניים, שם כהה לחוינך והשכלה ברמה ייאורה. ממנה עבר לתיכון היראי-ל' – "תיכוןוני", ממש לימינסיה "בלפור", וממנה למכינה שיסיד המהנדס יוסף גורדון לבחינות המ"טראקיולישן" (בחינות הבגרות) של המדنت הבירני. עמד בבחינות בהגלה והתקבל לאוניברסיטה העברית בירושלים, שבה החל בלימוד – ב-1936-USRIM מאראש השינה ונוחשת, הוא מגדיז שuber תחילתה את מלכות שמעאל וצרים אך שארה תלמידות שאלה.

מים מהשוקת הכלכלית של הכהן, מובילות את המים בקדים על ראשוון לסקכה המשפחתייה, בולות את החומר, לשוט, גובלות בידיהם

ומעבותות את הכללים, ללא אבניהם. הכללים מוחנים ליבוש בתוך הסכמה יומיימס שלושה, אשר רק נסדרים כבבשן המשמעות שמסלק בעונפי עזים ובגלמים סדרויים כביב הכללים במילוי ומתהמת, בשיטתו מסורית ומתחכמת, המשמעות ליצירת הטופורטוריה הנדרשתה לשרפפה, אובי המשפה לא סטוק לכר ושמרו על הכללים שבבבשן, אשר הצטנן הבהיר הכל מוגשיים ומעבירים את הכללים לשמשרתם במרותן הבני. כלים גודלים לגודלים וכלים קטנים לקטונים, המוחזרים לזריות והזרות כאחת, לביל ישלו והכל הירק ישבר חיליה.

טום שחר, מעמיסים האגרירים את הכללים בזיהירות על החמורים והולכים ברוגל דרך ארכוה עד בואם לשוק שבגעניא (כיהודיים אסורה עליהם רוחת המדיניה ללבם בהמה), וכותת זו שורשו למוסלמים בלבד). בשיק היו מוכרים את תערחותם בסקס, שבהם הביתה היו קווים בשוק כל צרכם ומעמיסים על הבהמה. בכפרים מטבחצת העסקה בחיליפין: תמורה ורונגולות – סמנה [בשיטות חמאה].

מן אחר.

הילמודים ב"חדר" ארכו כל היום, מזריזו החמה ועד שקיבלה, ב"כינס" הוא "חדר". מיקומו של "חדר" היה בחדר חסום, אלא הלוות, לחדר ידו בשלוש מדגות והארח חדר מבعد לדלת. ה"מאיר" הוא מלמד ההור בעל גירושה, אך לא פציגו. פניו חמורי-סביר ורצעתו לא זיהה מידו, הלימוד כולם עמד על גיוסה ושיניו. גilly הילדים היו מארבע שנים ועד שיתים עשרה שנים. הילדים שמשפרם לא עלה על עשרה, סייגו לעצמם את הגיוסה אך לא הבינו כלום ממה שקרה, בלבד מן המילוי המשותפות לעברות ולורבות. תשישון רוח הנזקן לסת וירסה דיניקיאת במרקא, בתפקיד וב모דרש. על המוסר והמידות של הילדיים הקפיזו גם הורים וגיסים המלומדים, אבל אצטדיון שוחל פורטראטואיסטי להרשותם.

בבית שלט האב ביד חזקה, אך נגדו היהת האם בחכינה מלאך הרוחנן. אין פלא שמיינוך כזה העצב טיפוסים חזקים בבעל משמעת עצמית ומוטר מופתת ההאמניים על תורה ומוסר. גרסה דיניקותא עמדה לו

יוזה וצ'טבי נולד בסעאן ב-18 באירן תרל"ז (1916). תאריך הולדתו נושם על די איביו שהיה ראש הקפה, חון שוחטן, ייחד עם אביו ריכי לדיות פטריות של בני משפחתו אחרים בגדה ואחרוון של הספה מקורה ח'יטס.

תאריך הולדו רשם בכתב די קליגרפיה נאה, לפ' מן השורות, ספרה שראשיתם בימי בית שני, שמי נוהגים בה תמיין עד מינו, שם אביו יוזא, שיטרונוgether בתמיין דרכיה ושם אמר זורה (על שם כוכב נווה), במפשחות אמון הגורל לאחיהם: תשעה נספה ברובו של שנות הרס ג'ת-טורס", בן אחד נחטף והושלך לבו מים, ומכל המשפה גנוו האם וסבנתה שאלו, כשלטה זורה לאץ, עברתו את שמה לשורה (על שם שרה אמן ועל יסוד העלילה המשותף של שני השמות).

הכותב מציין:

לביזוגרפיה זו שחוויות, לא מין הצד האיש
בלבד, אלא עבירן מצד תולדות יהדות תימן
בגלותם. הדברים המשופרים בה. אמרו גם
על כרמי ארכאולוגיים בימיון, והוא דין לחשקת
העליה לאזרע, לתלולות ארכיאולוגיות ביבש ובסיט
וליחסו החקלאי שהו מנה תלוקם של בני
תימן אוור על עלי אצטט אחרות.

הספר שוען, שבו בילה יהודה את שנות ילדותו, רוחק גזענעם – ביתת תמיין, מהלך שעתיים ברגל, או על גבי בהמה. תושביו היהודים היגוררו מבדחון ההר והערבים מעל לארה, בחוקת המדינה שהערבי עלה על יורי השטן. הרכבת מנה משפחות שרחות שבקשו לצלול שני מעינים בשני בת-נכנתן. סביב נגבה חומה ולה שער אחד שבלילות הקפידו. לעלען אתו, מפרק שודדים ונגנים.

לצדיו האחד של השער עמודה מקווה טהרה, ובצדיו השני חדר חשור שאיכסן מיתת המותים של הקפר. חדר זה הטייל אימים על הילדים שעברו סמוך לו.

הקדשות היהת אמננות של תושבי הייחודים. דורות רבים, במלואה עסוק בערך הששים. מקום העבודה היה סמוך לכפר, מחוץ לחומה, ובתוך שכונות, ותונאים לקרה בחורף, ולחרוב בקיץ. המלאכה היהת קשה ומורכמת ונואשת בה שיטות ואנשימים אחדים. הבדרים מביבאים את הרוחם מ_tCמורתה הסטטוסיון לכפר. כדרים ומלאים לא-אומתים, שעילגבו התרבות. הנשים שאבאות את טחמים שעילגבו התרבות. הנשים שאבאות

יהודיה רצחני נישא ב-21 במאי 1953 לרבקה בת יהודת ואיליה קיסר. בן אחותו של נפל בתפקידו האחרון כצבאי בחיל המודיעין, בתו הגדולה מותקה (נולדה בעקבות קדש ב-1956) ונקראה על שם אח מושיעת ישראל (בשיניו), בעלת תואר שני בתרנין מודיען ובמחשבים, בנו נוגה, ערכות דין ומיומנה בת הוקומות מסימיות למדודיה לתואר שן.

בחתימתה המכמר מעיין פרוף' רצחני, את הוכחות הכהולה שנפלה בחלקו: "זכות אבותות זוכות האור".

בגלוות-תמיון היה אבי בעל מעמד רם: ראש הcape, שעלה פיו התנהלו כל עיני ההודם בכפה, ואף עיניים שביהם בין השותה והמהול המוקומי. נסף על כך היה השותה והמהול בכם. עלייתו לאוצר גורמה לו לאיבוד נסוי, כיון שלפי חיקת המדינה אורה שוחב את תמיון, אינו רשאי למכור נסוי בין וקרע והם עירבים לרשות המדינה. כך פפסי איבי שלישיה בתים שהו ילו בכפר ובבירת תימן-נעא. באירוע יריד מגדלות ואל גתור ילו דבר. הוואת הנחטבם במירוא, שהיה שגורה ביפוי תדי: "אם לא צוינו אנו, יכו בנינו אוורוני".

זכות-הארץ, היא תורת הארץ, שעליה אמר המדרש: "זוהב הארץ הוא טוב" (בראשית כ' יב) – "אין תורה כתורתה של ארץ-ישראל".

המאזינים המומוחים, שהיו מות-מעט, העדשו לעקוב להרבין סטמותו. האינה הביאה ברכה הדרישה לרבי ישוב, ופועמים אף הצלילה נשאות. תפקוד המאויגים ויה מוכסה אף מוחבאים בש"י. לחבריו אסור היה לדעת בהמה עסק, כיינו במחנות של ההודה ה"אפרכס". תובת הייחידה בחיו שיחיל, היתה שחתת שלאחר הכרזת המדינה, כשמשוטים מצורים הפיצו

בירושלים למד ספרות עברית ושפה ערבית (חוג הראשי), בינוין שמע גם מקרא, לשון ובללה, החביבים עלי. מורי היו: פרופס/or ויסמן קלוניג, דוד לין, הרב שמחה אסף, והפרופסורים: גיטין, בנטע, טור-סיני, ואל-סאל, ביליג'ו-הרברט-וידר. חבריו לפסטל הלימודים היו: ישעה תשבי ונון ווישטנבריך.

כשעדם לסיים את לימודי לתואר שני ב-

1939 פרצה מלחמת העולם השנייה והוא קרא להנדנד בל"י. שרירות הדיעות של הגנה, השירות הצבאי הנקוטה, הן נתקאות מלימודיו ולמריו משך 24 שנים, עד 1963. כל השנים הללו רצה להשתרור ולסייע למורים, אך צרכי השובח חזקו ממנו. הוא החל בש"י ומשיך במשרד החקלאות של המדינה. הוא החליח להשתחרר רק שהיה כבן 47.

העבודה בש"י הייתה חשאית ומאמצת לא שעון שעוטה, אלא כפי הצורך, בscalar דל ובוניטוק מהמשמעותה. אמצעי האאה המודודנים המוצאים והמאמינים היו מורתוקים לאיזו שיטה על גבי שעוטה, האיאנו ותווגמו סימולנטית, ביריכו עצום, שהרי מה שלא הובן ונורש – אבד לחילטן.

גם הצד העברי חשש מפני האזונות זרים והשתדל לדבר בשעות הלילה המהוות במנוחם של לשון סתומים (דרך משל: וובים וכדורים הוסו במלים מקלות וויתם).

סביר ענת הפריחה שבתאת הארץ יצאה עם סלה ובירית קודש אסתפת ההאדמה את עלי המכותרת והוא酮 את שאר העלים שנוטרו על הארץ, עד שלא התרחשה עליה כתורתה אודה והן נשר עצב, עם עלים יוקים קמלים ונעפים קזניים וגיאים. פעם בשינה זה קרה. שבתאת הארץ חתינה, נגידיה וויה. כלם אכלו שפע וריחות נמהלו בון, ריח הנקיון עם ריחותם והורדים והירוחים התבבלים ושבთא, שבתאת יונה, כשמה כן היא, שבתאת של שלום. החדר איני יודעת מעתה גודל, אבל בחג הסבנתה היה מאחרת ששתרת וווחתם במבנה, בננתה, חתינה, נגידיה וויה. כלם אכלו שם, ישנו, והמיד היה מקום לקלבל ווד ועוד ואחריהם. אכן יודעת איך שזו זאת. החדר היה מותם ווותח, ומתמלא הלב בששנה בחומר. היו מתנוונים שם שירות וויזמות של שבעה. ניגונים וקריאת התורה וההפטורה והemptria. קרהה שם בפניהם. מה משינה לש שבתא. אבל היא עצה אותה. רק לאחר שעות אחותה של בישול על היוזדים וסינוגווגה הריה יצאת, נסotta עטה, אדמתות ליריה ביביה בשורה רוחנית: "יש לנו ודים ונזרים לכל השעה, לכל המשוחות, לכל הקהילה – להכנסת כלה, לברית מלאה, לשעודות מצווה ולהכנסת ספ"ר תורה".

שבתא של, מידותיה קטנות ממש, עצובה עד כדי נזירות מועט, אך כל עיק שמה גודלה ליווהו אותה עד שנות השולשים לחיה. עד שלכליה ל', והבית נתר ונסמהה ע"ז' שבת, ולעתים אף עמדת שסמל לתלון ביתו ומונומניה. אולי בכל זאת סבנתה תרצץ מהחולון. תרים יד, תרמוס קול ותקרה לאליה.

שפע וריחות נמהלו בון, ריח הנקיון עם ריחותם והורדים והירוחים התבבלים ושבתא, שבתאת יונה, כשמה כן היא, שבתאת של שלום. שבתאת הארץ יונה, כשמה כן היא, שבתאת גודל, אבל בחג הסבנתה היה מאחרת ששתרת וווחתם במבנה, בננתה, חתינה, נגידיה וויה. כלם אכלו שם, ישנו, והמיד היה מקום לקלבל ווד ועוד ואחריהם. אכן יודעת איך שזו זאת. החדר היה מותם ווותח, ומתמלא הלב בששנה בחומר. היו מתנוונים שם שירות וויזמות של שבעה. ניגונים וקריאת התורה וההפטורה והemptria. קרהה שם בפניהם. מה משינה לש שבתא. אבל דידת היצפרום, וכן ההולכים והשבטים רוכחה לביקורו חולמים.

למורגלת חלון הענק הינה גן ורדים מיויתם מבינו שישייט את גנו בעקב ווד בהריו ועם משב רוח תל החדר התמלא בריח הנדר שדקם ברכום ובכיסות, ברובד הצבעוני ובגדים. הכל היה וודדים.

כ奴 של אוד או: הבית של הגבעה בבקעה

מאת כומלה בוטה

היא עמדה שם בפתחו הבית, אוור גנווה. סבב אותה, היא הינה יפה וברה כמלאן. רצתי לזרבּה בהתרשות, קוראת לה: שבתא. שבתא ו ככל שהתקרבתי אליה נגזהה ועולה מעוני, עמדתי נאלמת, לא ממש הנטני, האם הייתה מגעוגעים או הינה שעת דמדומים שהתעתה את עיני ובלבלה את מוחי.

ביקורי אצל שבתא היו תכופים. בעצם היו אלה ביקורים ים יוים, משום קרבתה לביتي ספרי ולבית הרוי. שם התבונתי באמונתה בדורותם בחוציא אוב וארוגמן, כסף וטוקוי על כיפות קיפפה ותקי פליטתית. שם השקבתי מרווחת לפסיפי מעשיות אדות עבורי בעל פה מדור ולביסטרו מעיריה של שבתא. ככליה לא משש הבדלתי בין ספרו מעזיות חייה לבין המעשיות, כי גם ספריו חייה ונרא לי אגדה ממש.

גומ' מדודות רעדו הבלתי בভינה הצנע על הגבעה.

הכנס העולמי החמישי עשר למשפט התורה

שהתקיים ביום ג-ה בטבת תשס"ו (3-5 בינואר 2006)

מאת בועז זהבי

ומשתפיו: יהי רצון שיעלה בידיינו להגשים נ苴ל כישלון הרץ, כשהוא מקבל הלוואות הצלחה למשפט התורה בשדרות העם והמדינה.

לבכבר

ר' יוסוף דוחות-הלווי יצ"ז
עורך הספר "מכתם ליוונה" – מחקרים בתורת יהדות תימן ובஹוטת חרטויות וחינויות העצתא"ת פפיקים", תל-אביב

ידייזיק,

(א) תחילה לעלי להחוות לך מקרוב בעל משלוח מבקר וועל הספר המורתק חן בתכניון וכן בנותו הצעוני, עלי יונן לומר מהו ספר שתווכו כבר.

דבריך ייכר כבר בראשית הספר מ"תוכן העניינים" לשיעי סודותיהם שם בהרדי קדושים: המוחברים הם כולם בני סמכא בשדות המקduc שם עוסקים בהם, והנושאים המעניינים המפורטים שם על-אתה.

לא הספקתי דעתן לקרו את האפל, אך אני סבור בוודאות ערך בערך על "הensus מותמין לארכ' ישראל", הוא מוגש את הלב משתקף ואת הקרבן והascal הגדולים שהקrib' חד המיצג את בני כל העדה שעלו לארכ' אבות ובנו את עצם בה.

חלק נסח שוב ומולדק לך הילך הדון בסוגיות ברורות וחויניות, ואיך זול מגוון כל השאר הוא עניין בvikורת מדעית, שלא כן המוקם בהיבאה.

(ב) אני שולח לך בואה וברכות חמונות על העצלה בעריכת הספר ובஹוצאתו לאור, ולאו מלילאה ושורטה היא, המשך בדרך ולא תעניא ולא תיגע, זה בעריכת "פפיקים"thon ובעריכת ספרים נוספים. בworthו שאני מייצג כאן את כל עדת תימן, ואני מודיע לך: אנחנו אוקה.

בידידות רבה
פרופ' יצחק גולסקא

הרב שלמה דיבובסקי טען שהציבור הדעת פטיטות ברובית בבהה ובונינת הלוואות ברובית בגובה. הצביעו מושתת את עצמו של ר' יוסוף

כתיבת היתר עסקה, אף שלמעשה אין לה כל ערך. הוא קרא לרבי ישאל ולרב עירשי להוכיח את התהועפה הזאת.

הרב רצון עירשי פנה בקריאה נזהרת לכל הנסיבות הדתיות ולמצוא מכנה משותף ולהתאחד, כי רק בדרך זו יגידלו את כוחם בנסותיהם כוחם פוליטי בלב השפעה. שאמ לא כה, תימשך מגמת השתקה המתמודדת בשירות הדת, והרבנות בישראל ומשפט התורה.

הרבנית שורה עירשי קיימה כנס מקובל לנשימים הרכשת שותה הרבניים לעבודה בקהילת הנשים.

מושב מיוחד בכנס הוקדש לשיתוף הפעולה בין בית הדין למוניות בין הגופים הפליליים למען משפטם שותה הרבניים בוגמה לקדם את תחום בני דין לדיני מוניות,ليلעל את התנהלותם ולפקסם את פסקי הדין שלהם ונידונה עם שאלת הקמת ערכת עזרה לבני דין למוניות. עד אברר שיש צורך להתכנס לדון בunningים מעשיים אחרים, כגון: הוצאות משפט, קים, לי, גראמן וגרמי בנזקון והכנות חוזים על פיה הכלכלנה. אך החולש לייסד וודע פועל של כל צגי ה גופים הפליליים ליעיוזם מעשי של משפט התורה. הרב הראשי לשעבר, הרב אליחוב בקש דודו, ותיק את הציגו בדין השבת אבדה בנכיסים מוחטפים.

שלושתימי העיון נחתמו בהרצאותיהם של הרבניים הראשיים לישראל לשעבר, הרב ישראלי מאיר לאו והרב מרדכי אליאו, הרב ר' ישען בעריכתם, בעיר בבטוח לרבי דוד היידי, ואלו הרג'ם אלהו פרס את הירעה בדיון השבונות בננקאים של בניהו.

הכנס נחתם בדבריו נשיא הכנס, הרב רצון ערובי-הלווי, שעדモ וקרא את ההחלות שנטקבלו, וסיים בברכה לכל בא הכנס

למעלה ממש מואת איש השתתפו בפתחת הכנס המיחד למשפט התורה שערוך ביום חמוץ עמותת "הליכות עם ישאל" בראשות הרב ד"ר רצון ערובי-הלווי, רבה של קריית-אונו וחבר מועצת הרבנות הראשית בישראל. הכנס התקיים במלון "קרון פלאזה" בירושלים בהשתתפות רבני מ"ן הארץ ומוח"ל, נמשך שלושה ימים ונדונו בו ענייני כלכללה, ממון, בנקאות וביחסו בחקוק ובבלכת.

פרופ' ישראל אומן, חתן פרס נובל לכימיה, נטל אף הוא חלק בימי העיון ותיק את באי הכנס בברצאותו המלאת בנושא "פישוט הגל".

הרבנים הראשונים לישראל, הרב שלמה עמרם והרב יונה מצער, בידרכו באי הכנס ואת יומו, הרב רצון עירשי. שניות העלו על נס את חשיבות ההתקנסות זאת, קבלו על התמימות שירויו הדת בישואל ובעו לפתח במאמבך להציגו הדת במדינתם. הם קבלו על העדזה שמיום שנסגר מועד הדתות, לא נתמנה רב בישראל והמוסצות הדתית בקריסיה וביחסול כללי.

הרב מג'ג העלה את נושא פוליטות הביטוח לרוב של שומרי תורה ומצוות, שיאפר להם להשתמש ברכבם במ"י שבתוון לצורך "פיקוח נפש כהלה".

הראשון לעציו והרב הראשי לישראל לשעבר, הגר"ע יוסוף, עמד בדבורי על חשיבות משפט התורה, שאנו נסמן על השערות או על עד מדיניה, אלא מעונן על ראיות מוכחות וברורות. על ידי עדים מומינים לפי משפט התורה.

הרב אברותם שרמן והרב נהמיה זלמן וילדברג עמדו בהרצאותיהם על השאלה אם תביעת חבות בביטולו, בעיר בבטוח רבי בבטוח צ'ר' יש בה משמע פניה לערכאות. הרב שכר מוייזי יורק הדגיש בברצאותו שמעמד הכספי של הלקחות בבנק הם בבחינת הלואה ולא בחינת פיקדון, והו途כט על תוכאת קביעה זו.

השמות הבאים: שמעה = נר; רומייה = רומיות;
תורכיה = תורכית; צינניה = ספל חרסינה".

**לכבוד
יוסfn דוחות-הלו^{וי},
עורן אפקים",
תל-אביב**

יוסfn היקף והחביב

תחילה אבך ואותך מקרוב לך בברכה
אנמנה, ויה' ר' מלפני אבינו שבשימים שיתן
לך מעצמותו ומעצמותו "פוך לב" (איוב לו,
(ה) ייח' עד ס"מ "חל' חיל" (דה"ב כ, ג) להמשיך
את עבדתך בעבודת קדוש המרפא ביעי
ופספוס למרשתת תימן המעריה.

קיבלתי בתודה את גליון "אפקים" האחרון
(קה-קה), עיניتي במאמרים וחוכמוויות
הרבבה מקריאתם, בייחוד מאותם האמירים
שעניןיהם הוא הדיבור העברי (עמ' 9-6),
הלשון העברית במאבקה "ומדברים עברית"
או מדברים עברית", כן מה שכתב מושרנו
אסקענדי, יש להזכיר לטובך גם את המשורר
המודרני המובהק טוביה סלמי, מעןן את
הנפש בשיריו "מאזנים לטבע" וטנא ביכורי".

אין ספק, שום שאר המאמרים שנתפסרמו
בגלוון זה, העוסקים באינפורמציה מדעית
והיסטורית, מעשירים אף הם את הייע
וממחקרים את הבנת הבעיות של יהדות תימן
בארץ נצבת בפניהם, ומוגעים למוחרייהם ברמת
"יישר ח'."

חזק ואמץ, והי בורא עולם ארך!

**בידידות ובבה
פרופ' יצחק גולסדק**

• בתימן כל המטבח היו מעשי-תימן כהים, בלבד מספל
השתיה היה עשו חרסינה ובלט בהריוןתו. כל
כוכית עדין לא היה בשימוש.

כשאר חתיכות, אלא עולה ויורדת חליפות.
וכשהגיישה האשפה את סיר הבשר לפני בעלה
בשבעת השעודה, נשתומם לראות אומה חתיכה
עליה וירדת. וכשהאל את אשתו לשפר הדבר
שם מה שוכסם לפה ולא אמרה כלום, הפצרה בה
הרבה ולא הניח לה עד שגילה לה את האמת.
כשנעדו הדבר לבריות כינויו תחיפה על שם
אוומו מעשה של חוכמת הרופאה, הוא שאמרו
בתרו ביתו.

השמות במשמעות תימן

מאת יהודת רצחבי

השמות הפרטיטים, הם של אנשים והן של
נשים, קשורות בחינוך ובsworthoot. הברים
המעצומים אצל התורה והלשון העברית
שנותריהם שאולים בעיקר מן התורה שדיםו
בבב'דר' בילולים, ואח'כ' כל ימייהם.
בקיריאת הפרשה בבית-הכנסת ובבירה, שנותר
מן הבאים והתבאים, וכן מסורתם וכוכבים
אינם מוכבלים. והשמות הם על שני פנים: או:
צעורות במקרא או בΖורתם בעברית, מעין:
아버אים = אברהם; מosis = משה; הארון =
דוויז; שעיד = סעדיה.
אהרָן, שְׁפָר = יהודה; סֶלְמָאָן = שלמה; דוד =
סֶלְמָן = שלם ובריא; שעיד = מאושו, אשר.

לעומתם, שמות הנשים הם על טוהר הרווחית,
לא כמו של שם עברו, אך לא של מרים ודבורה
הגביאות. הסיבה פשוטה: הנשים, שלא זכו
ללמוד תורה ולא דדו את הלשון העברית
daglo בשמות ערבים, אך נזהרו מיליטול שמות
שנשאו נשים עבריות מסוימות' לאיל וטלול בחוקות
הגוים'. שמותיהן שאולים מעולם הצומם,
חחי והדומים - החביבים על הבריות:

צמחיים, כגן; ורדה = שוננה; כדיה = פרח
ריחנית; תרגנלה = אתrogate; זהרה = פרח ריחני;
נצה' = רעננה.

בעל חיים חביבים: גואל = איליה; צ'ביה =
צביה.

חפצחים חביבים מעולם הדומים: שמעה = נר;
ללהה = מרגלית.

אייחולי עתיד לנולדות: סלامة = שלומיות;
سعודה, סעדיה = מאושות; חביבה = חביבה.
אהובנה.

בנות שולדו בהירות הדיבקו להן אחד מן

לחקור שמות המשפחה של היהודים-rzabbi

מאת יהודת רצחבי

שמות המשפחה, שנושאים יהודי-תימן, אינם
בדלים כמעט שנושאים בני עמים אחרים
לשוניותיהם. מכך עניינים אפשרحلם
שלושטיביות:

- לפי מקום מגוריהם. בשל מכות טבע
(כזרות ורעב) או גזירות מלכות נבדו
היהודים ממקומות אחרים. ושם דיברינו
לهم שם מקום מוצאים, מעין: ד' מארי,
עדין, שרובי, בסאיין (בטי' בוט'), משקיין
(בלאד אלמזרק), תנעמי. וש' יהודים
שהגورو מארץ אחרת ונתקנו לשם ארץ:
עיראק, הנדי (הודי).
- מלאה ואמנונו: מדר (קדר), כסא
(בקוע עצים), נדאף (מנוף); נג'אר, טביב
(רופא). יש לזכור, שאמנונו של יהודי
עbara לבני וצאצאי דור אחר זו.
- הכנות פיזיות ו�នיות. פיזיות - מעין:
'ימל' (בעל גוף גודל כוגמל); אקוף - צנום
ורזה. שחב (צדד). רחניות: מסעודה
(מאשח); גיאת (שועה); תאם (מושלם).
קרח - בל מלחוקת כקרח.

משפטת חתיכה

יש יהודי נושא שם עברי הקשור במוארע
שאייר לו. ואן להבן פוש השם לא ידעת
המוארע. משפחה נודעת ברדען נשאה את
השם: 'ק'טקה'. בין שמות תמונה ומורע עניין
אוויה לדעת רשוש. נטעני אל אחד מקני
המשפטה, בנערוי, והרי סיפורו: מספרים
שבABCDEFGHI-המשפטה היה אדם קשה ואלפ.
וכשהיה נזון את הבשר לאשתטו בשל היל
מונייה את הנתרחים. ואת לדעת: בתימן אשפה
לא ציאה לשוק מטעמי צניעות, ובבעל היה זה
שמבilia לה צרכי הבור וטפה חתיכת בשער
התגנבה חתולה לטבוח וטפה חתיכת בשער
אתה. האשף, מיראתה את חותמת בעלה הלהקה
לשוך כדי לקלונות חתיכת בשער אחת.

אתו יום ערב שבת היה וחנויות הקבטים
היהודים ריקות היו מבקרים. בגין ברירה צדעה
לחונות של צגב גוי, וקונטה חתיכת אחת
להשלים את חסרה. נטלה אונחה חתיכת
וערבבה אותה בין שאר החתיכות, וכדי שלא
יכשל בעלה באכילת בשור טריפה נעשה נס מן
השמות, וחתיכת בשור הטריפה לא שקעה בסיר

התיישבות היהודית תימני בתל-אביב

מאת אורה טרי

יותר למדו הילדים בבית הספר "קלישר" שנפתח בעבורם על ידי מערצת החינוך שפעלה או בישוב. הבנות לא למדו כמו הבנים, אלא שלוש-ארבע שנים, ואחר שלוחה לעבר משך בית כד לעוזר בפרנסת המשפחה. חלק מהן, כמו הנערים, למדו בשיעורי עבר.

ח' ח' החברתיים ברם הציגו בשנות טوبة, באזרה הדידת קר בעת שעורה, צער. הרגשות הביטחון בה מענה אותם מלחפש מקום אחר לאור בו. האנשים תנוט ליהים בעבודה ובבית הכנסת; ואילו הנשים ביקו זו אצל זו אחריו העבודה ייצרו סגןן חיים תנומת שיפיק להן את צורכיין הרוחניים והחברתיים.

ואולא על אף המגוונים הנבדלים, השלבו בין הכם בח' החברתיים והיצירה על "תל-אביב הקטנה", וחלקם בתהום הר ר' בתיאטרון, הכוון בית הקברות. לימים נהא את ביתו בשירה ובמחול, השתתפות התימנים בנשי מקום ונשע עצים. דאו תימנים אחרים כי טוב, והחליטו להצטרכן. אך קמה "רְם תימנָו".

עיריות ונערות מן הרים נשלו חלק נכבד בשעה השירה ומחל. להקשרה של חלל נדב, ר' הרדקנית יוקה ייבין, שרה ל'-'תנא'יל', לאורה'א', והأدלה מונכל', שרה ל'-'תנא'יל', שהקימה את "להקת ענבל", שבהופעותיה בארץ ובעולם זכתה להכרה והערכה של גולי המומחהם בעולם המהו. הומרים בני תימן העשו את הזמר העברי, צלילי הכרם, דקלון, העורניים, משפטה תה, סלמין הגדל ובוני, אהובה עורי, בועו שרעבי, בן מוש' משה – כל אלה מעניעים לנו בקהלם עד היום. גם בקוצות כדורגל הניתה לרבים, קרבתן "שמושון".

הרים התפרסם בזומו בתהיותו צערוי למוחותם של בריטים בתקופת המנדט. **היום** השטו פניו של הרים, ונפה יוו. הקשיים והליכים לולומים, העזיריים עזבו את הרים, ופועלים זרים בו.

אחד המוסדות המרכזיים ברוח הרים הוא מועדון הקשיים שהוא מן הטוביים בעיר. **הרים** הוא פניה מיוחדת בתל-אביב, לא פחות מן "העיר הלבנה", והוא לשמר עליי כפי שהוא כמורשת לדורות הבאים.

רבה. בתיה צפו עקב החום בקי' והקו' בחוף ברקעון ליביד', ומשום כך נקראה גם "אלרטון". ואולם מי שאמור שנקראה על שם של בל החקלא שמר לאמalg' ומוייאל. בינוי נשכח שים בותה וכונאה גם בשמות אחרים. רק בשנת 1929, התקבל השם "רְם תימנָו".

אשר לשם זה, יש מי שאומר שהוא על שם השומר התימני ששמר על כרכמו של מוייאל. ומיין אגדה האומרת שהסתמלה בא בית הקברות היורדי' בטענו עד אפס מקם, והקיה לה היה היפשה מקום קבורה חדש, ומלאו את השטח שמניא עליו בית הקברות ברוחם טומפלדור. מעארה שהקברה נשעה בחשכת הלילה, והיה חשש שהמלוים יטעו בדרכם, והшибו תימני וLOCKS ביזו וצין למלווי המתים את הכוון בית הקברות. לימים נהא את ביתו במוקם ונשע עצים. דאו תימנים אחרים כי טוב, והחליטו להצטרכן. אכן ר' רם תימנָו".

עם המשפחות הראשונות בכרכ' נמנעו: עמרני, רחבי, ר' שלם אלישיך, עומייס, סעד, חילב', עזין וודה. תנאי הדיר היו קשים. הביתם והחדרים קומס. במשפחות מדלות ישן הילדים על מחלצות קש. לטעתם נאלצו העניים לישון ברוחות הצראים. תושביה הגברים והנערים עבדו בכל עבדה: בניין, מכירות, יעתיינים וצדקה, סבלות וצחצח עלייהם; ואילו השם עבדו כערוואות בית אצל שים אשכנזיות או ספרדיות שכוכו "ברט". בשנות העשרים והשושים, שכנה לשכת עבדה בפינת הרחובות אלני והמל' ג'רג'. תנאים חמימים או שרירותים ופואמים לאינו מקומות לא. תומחות התינוקות הינה גודלה. מתוינו שתשתתת תרמ' ב' (1882), היא העלקה הראשונית, המכונה גם "עללה בתמו".

במנפק האולטס'ר יהודית שענרך ביטו בשנת 1839, נפקד ר' יציא תימן אחד, ויש העשרה משפחות מירשלים ליפה לחשע בעבדה. תומחות היה מירב בני תימן שעלו לירושלים בשנות תרמ' ב' (1882), היא העלקה הראשונית, המכונה גם "עללה בתמו".

השכונה הראשה סייסד בתי מוחץ ליפו היא "מחנה יהודה", שנסודה בשנת 1896. שכונה אחרת נסודה בגבול "ענה שלום", אך אין ידוע מתי, והוא נקראה "שכונת קרטן".

ה提ישבות התימנים בתל-אביב החלה בסוף המאה ה'ת. עיון בuftת提ישבות יוצאי מזרח אירופה מגלה הכלל רב בתוכנן הבלתי והרחבנות בשואה לבגיה בתל-אביב עם קמת "אחוות בית". לעומת הבניה הצעופה ולא מוכננת בשכונות התימנים בטל-ההרוב והתוכנן היהודי של הבניה בשבונות יוצאי אירופה.

הצופיפות וה提ישבות היהודים זה ליד זה סיימה בידם לשומר על אורח החיים הדתי ועל המסורת היהודית העומדת. מאידך, גומה שהביאו עולם התימנים. מאידך, גומה ציפפת זו לאחת השתלבותם המלאה בח' הקהילה העברית בתל-אביב, בבחינת חיים לחוד וביחד, בו-זמנית.

השכונות הראשונות שהוקמו בתל-אביב בז' עלי תימן מוחץ ליפי הי' מוחה יהודה", השוכנת ליד "מחנה יוסף" ו"ענה שלום", ר' רם תימנָו". שנסדו לפני "אחוות בית". למרות עובדה זו, הנה לציין את ראשיתה של תל-אביב ר' רם תימנָו".

ביבר מוקים היישובים של "אחוות בית" יוצאי מזרח אירופה. רק אחרי שנים רבות, התחלו התימנים לגרוע גם בשכונות אחרות בתל-אביב, וכי עשו כן איבר את צבויו ואו יי' יהודו ותשלב השתלבות מלאה בח' העיר בכל תחומי החיים.

כאמור, הגיעו התימנים ליפי כבר בסוף המאה ה'ת. בשתתת תרמ' ה' (1885) הגיעו חמש-עשר משפחות מירשלים ליפי לחשע בעבדה. המשפחות היה מירב בני תימן שעלו לירושלים בשנות תרמ' ב' (1882), היא העלקה הראשונית, המכונה גם "עללה בתמו".

במנפק האולטס'ר יהודית שענרך ביטו בשנת 1839, נפקד ר' יציא תימן אחד, ויש הטסורים שים. בהמשך גדרה תדקה, ובינה תמיישבו בשכונות מוחץ ליפי, כאשר בני עדות אחרות סייסדו את "ענה שלום" ואת "ענה צדק".

השכונה הראשה סייסד בתי מוחץ ליפו היא "מחנה יהודה", שנסודה בשנת 1896. שכונה אחרת נסודה בגבול "ענה שלום", אך אין ידוע מתי, והוא נקראה "שכונת קרטן".

כידוע, היו הילדים יהודים נלקחים בכוח ע"י הגויים במטרה לאסלאם. יהודי תימן שבגד' נושא את על הסבל וההיסטוריה באולם, אחד הנספחים של הגלות המרה, נזעקו עד עמק שמתה מגוירה מחרידה זו וגולו כנוגות למסורת נפש כדי להציג את היהדותם. כך למשל, מיעד המספר, שאביו היה במרקם עני אלה נושם מוד את עיסוקיו "בן ביום ובין בלילה, אפיו ביום הכהנים" ואץ להציג את התרבותם, למולם לעדן ולמקומת אחרים לביל פילו טרף למלהותיהם של המוסלמים

4. ובמסגרת יהודית תימן דעו ערבים על בוריה, לא רק מקיירה עיינית בתרגומו של סעודיה גאון, אלא גם מלמד הרשה בבורות עצם. כך למשל, מיעד המספר, בנזעמו של אבי נמצוא ספר קוראן, הדיעת בערבית וב庫ראן סעה לדוברים ולחכמים למצוין מסילה לבם של המוסלמים, בייחודה השליטים, לפי שהיהודים "היינו נהגים לתבל דבריהם בסיסקים מן הקוראן, שיש בהם אסמכתאות להגנה על ענייני היהודים".

מידה גדולה של עצב ואלגוריות טבעים בתארו מסע על המספר ביחס עם ההוריות וכל משפחתו, בנסיבות להגיא לעදן, קדר הקפיצה לאזר בכםיהם להגיא לעדן, קדר הקפיצה לאזר ישאל הנכשפת. מסע זהushman שטמוניו, שניים (תירן בקבוט), בחום המדבר הבהיר, השיר רווי תלאות וסתומות סיטיות, חובר ביום ציון בלילה, עקיצות יתושים וקורניות, רוחות חול תמיירות אבק, דורך החתומים, מכשולים ומומרות, דוכים וערעים שורצוט גבבים וצדדים. במסע וב-תלאות ההשקר אובי המשפה, יסנתו של הספר ותינוקה את חיים לכל חץ. היהודי תימן קיבלו סיורים אלה באבבה וראו בהם חבל מישיה, שתונאתם יציאה מעבדו לאולה. כמה מהפגמים השמורים בספר ממשיכים עדות חותכת לאמונה עזה זו. כך למשל:

א. "החmins עם כל קשיותם וקשיותם ניתנים להיכبس בידי adam, אם יש לו רצון לעשות כן." (עמ' 18).

ב. "אם יהיו המכשולים גבויים כהרים והמכובדים עמוקים מתחומות שומה לעלו להתגuber עליהם" (עמ' 26).

הספר מכתם ליוונה מהויה הן בתוכנו והן במתכונות ובמוראה החיצוני המוחדר כלפי פאר ועתור תפארת ליוונה.

יה זכרה ברוך.

אמור ר' אלעזר: מיום שרurb ביה המקדש נעלמו שעורי תפלה... ואך על פי שערוי תפלה נעלמו, שעורי דמעות לא נעלמו (בבא מציעא נט, ע"א)

עטרות תפארת ליוונה מאת פרופ' ראובן אהרוןוי*

ישראל. זאת עשו על אף התלאות והסיכון הלוי מחיק שלשלותם מאמורים, שרים ורשות קצורות, המהווים, כפי שכורתה המשווה של הספר עזיזה, "מחקרים בתולדות יהודיה תימן ובסוגיות חתרויות וחינויות". הספר מוקדש להנצחת זורה של המורה והמלוכת יונה דוחות-הלייז'ל.

הספר פותח בהארת מותה של יונה, בשירה ובפרוזה, פרי עטו של אישת יוסף דוחות-הלייז'ל. כתובים בלשון פיטויית המשקפת באפק בדוברים, כפי שהוא מושתת על הדרעתו של הילד. המספר, בעל הסתכלות הדרוי, שוגרתוו לנו בציורים פלאטיים הרהורי ותגובהו של הגיבור המתבונן באנוס האכורי, שנעשה בועלמו ובועלם משפחתו ומפעמי את שמי את עוצמת הכאב והשכול שהוא לשין את הסמליקתה בדורות עת של "וית הרים", ננו הדרנגיון" מן עלמא דין לאביה שבשבטים. מקומו המשורר, גילמה בהחיה את כל הנשגב והנענוי".

פאמו, מיל הספר שורה ארוכה של מאמורים, שירים ורשות קדרות. אעפ"י שכולם מושימים מואוד, וקוצר המצע של רישימת קדרות זו מהשתרע, אסתפק בזיכרת כמה מונומי המאמורים, שהרשימו אותן מード בונשיים, במוקייתהם, בעמוקות המדעית ובבדוקותם הכללי הכתיבנה האקדמית: הפרופסויום יהודה רצחב, יוסף טוב (שכל אחד מומת רם שני מאמורים) יצחק גלוסקין, אפרים חזון, ד"ר בת ציון עקיבא-קלרמן וד"ר אהרן ימאני. כן יש לציין את שני ספוריו הפלקלויסטיים של נסדים בנימין גמליאל'ז'ל ואת תומונותיהם הפיזיות של רצון הלי וטובה סולמי.

נחתת عمוק בלב ספרו של יוסף דוחות הלוי, "הensus מותמן לארץ ישראל". ספרו במלודם את הפליאות שעשו היהודים בעזובותם, אשר לאן ק"ן "ימצאו את עצם בא גלובוש וקלדרה בלבוש ולא קדרה בשלב בה את תזונותיהם". כך, למשל למדוה הניענה לעליה, ביתו של אחד השילדים בסביבה, הוא דאי שמש אפקליה מיניאטורת לדורות יהודיה תימן, שרבים מהם נטש אoit ביטם ומולצתם, ו"במקלם ותרמילים" מטלליםיהם שמנו פעריהם לעין, השער לארכ

3. גזירות היהודים: בתימן מוכת המגמות מות ההורים באמצעות שנותיהם היה דבר שכיח.

* פרופסור ואובן אהרוןוי בכיר באוניברסיטתahoo ארצות הברית. הרצאה אפקים, תש"ד, עמ' 480.

זכרוןותיה של ציירה יהודית-יהודית*

מאת פרופ' רואבן אהרוןி, אוניברסיטת אוֹהִי

ooooooooooooooo

כרמית על ברכיה של סבתה שהייתה מכנה אותה בחיבבה "נאנה בא". זקנה זו, התגוררה בבית הוריה של כרמית והתחללה בו "כרכור ופאמס עתקה". נאה בא בטבעה את חותמה על הביט והשרישה בו את הוויטה היהודית ואת מושחתה היהודית. כרמית מדברת מהרדיים מילא את כל הביון. כרמית מדברת בהעזה רבה על סבתה, והספר מוקדש לה.

עובדת היהו כרמית תוצר של התרבות יהודית ומסורת שנותן היהה בעוכריה, ואולי אף טראגי, בעיר מתקרפת לדתת, משם הנפשית במוגשת בלבתיות כלשהי שבת תול "לנו" בטבויות ובשלוחה. מאנציה לקשור קשיים חברתיים ותרבותיים עם הקהילה היהודית הא-יהודית לא עלי יפה. עצד אחד הייא אלה אנשים שגדלו על מנקלים שהיה גדרה עליהם עצם עולם דלה שלא, אך מעד שני היהודית היהו מוחסם מפני השבתה בלבית וצשית בחברה הסובבת. היא נוכחה לעדת השתרבות היהודית היהונה לחולטין משלה.

אף במאמץיה להשתיק למסגרות חברתיות יהודיות לא שפר ל巧קה, "גומס" עברבי בו למדותי בילדותי", מדגישה כרמית ממירות, "למדני שיר קידוזת אהת אמיינית, עצעה לבן". כרמית מותחת בקירות רורייה על יהדות האמריקאית, "בבתי-הכנסת שלה ערכו של אדם נקבע לפֵי כסו ומראה".

על אף העובדה שרבים מחברי הקהילה התיחסו אל שפחתה במידה מסוימת של חמימות, כרsuma בה הרגשת זרות וניכור: "הינו בעייהם כרויות עניות משונות, מעין וראיונות של הדת האמיינית". היא מותלונת שהקהילה התיחסה אליה ואל בני מושחתה בכירות קזוטו, בוצרה המעלית, בזוכן הפסות קולוניאלית או-ירועית-לאלית, שפק "הודהים", קר תחולנות רכਮית, "רשות" במחיינותיו והודו, והודים בחודו". רשותה של רום יבָּאbei בתה התחלהנו יחד. מעובדת היה אבָּי לבן ואני שחומות עור הטסן, שאני אהובתו ציירה... לא עלה בדעתם שיכלוני היהות בת". יש שquinaה בה תהווה מעקה

יהודי הodo, שחו בקרוב ההינדים הידועים בסבלוניהם הדתית, לא סבלו בדק כל מרופdet, אך על פי כן לאחר הקמתה של מדינת ישראל, עללו מוחבהת (מכאן ואילך, כרמית), וכפי שמצוין בכתובת המשנה של הספר, הוא פרי ז'קוֹרְנוֹתְהַה של "ציירה היהודית". קביעה זו נראית תמורה לאורה, ממש שוכנית מולדת אורה'ב למ' יהודית-הודית ולב אמריקאי, אשכזי מוציא מורה איוויפי. ספר רב אם דרכ' ר' גולה על אדמתה הודי לפגני שכתבה את ספרה זו.

גם והזהה היהודית של כרמית מעוררת עניין רב. מזאה של אפקה הוא מעמדת "בני ישראלי", עדה היהודית אקווטית שתולדותיה יוסות בערפל. בדומה לרוב המכעריש שעדות ישראל, מאמינס "בני ישראלי" שם מתיחסים לאחד מעשרות שבטי ישראל שגילו מארצים לאחר חורבן שני, ושאף מייחסים עמים אלו בירת ראשון, הדר המדייד את "בני ישראלי" המשפחתיות בריתם לשישראל. לדבריה, נקט אביה האשכנזי בעוד הד לאחר שקיום גולים שפחים ניטלה באוקיינוס וטלטה על שיטוון בקרבת חוף קווקז שנחיה. לפי מסורת זו, ניצל אחר תלאות מרובות בים רק שבעה ברגם ושבע שנים מנוטע תפינה ומעאו מקלט בקרים הדויים. ואולם אין בידינו מסמנים היסטוריים מהימים המודים על מוצאים ותולדותיהם של אלה, ומוה שיש ברשותם אינו חרוג מגדר מסורות שבעל מה וגדורות.

ואוי לציין כי בדומה ליהודי אפיקפה, חי קהילות "בני ישראלי" במשך מאות שנים בירוח מובלומים של מרכז היהודים, וחיה הדתים התנהלו על פי המסורות היהודיות העתיקות שלפני המשגה, והתלמוד. הם שמרו בקדנסות על מצוות אדחות: המילאה, השבת, חגיגי ישראל, חוקי כשרות ומקצת חיה הקיבוץ רשות חובי עמו על כרמית, והיא מעלה תפילה שהיו דיועות להם. בשל ניוטוקם ממכסי היהודים, בין הקהילות הללו לא היו מודיעים לתורה שבעל פה והלכה הרבנית. בשל בדרכו, הושפעו יהודי הדו במדיה ניכרת מן התרבות והפולקלור של הקהילות היהודיות שברקען היו. הם דמו לעמי היהודים, במובנים רבים, ובכלל זה בחזותם, במונחים, במונחים, ובמלובושים. בגינויים,

* Carmit Delman, *Burnt Bread and Chutney: Growing Up Between Cultures*: A Memoir of an Indian Jewish Girl, One World and Balantine Books, New York, 2002, 261 pp.

בממלכת המזות^{*} מנחים מ' פאלק

מכובד במצוות של אמות
אך דם שבקשי הכהני.
הא קרוב של קרוב של חבר.
מאחורי קוקל העמד
מזהה קמעה על כל קלים לזרו.
ומכובט באנשי השיבת הפקידים.
האם הם בונים עליו
או בונים על עצם?
- סביר מצבות לבנות -
אבקים יישיש מסכתת בידי אמן
של פרוטה כשלך -
מתיזות שמות שצנבר,
אנני לא ידעתי אותך -
לא בקניהם ולא בקומות,
פנקס ויסוף ואברכם
רבקה, ביה ווינם.

אערירים מתקבכים ותיקים
הרוי דמעותיהם שווות בפניהם האלים
ואני צדון מוקה עין ערלה
לא שבאה,
כי את מעשיו לא הכהני
גם אוטו ראייתו, אויל פצעים.
קרוב של קרוב של חבר.
הם אוקרים שהיה צדייק
היה פהים ותקבר של אמת.
מה גודל אשרם של אלן
שפיגשו בז'ו
שצ'צ'ו להתרכז מפי יקי
אצלות מעשי.
קרוב של קרוב של חבר.
אני הכהני אחרים. ובאים אחרים.
אליאי אלה אותך בום מון פיקרים.
אולי הם ילו אוטוי
וינוים אחר כה
על שםיקה צהבה של אלים
תפרק השבקה יכשה על הפל.

* מתוך הספר "רוזקסים של סטי"
יצא לאור בירושלים, אוגוסט 2006.

ההודית, כולל אמונה טפלות, דעות קודומות, היררכיה חבורתנית נוקשה ובגמיה. לדבריה של כרמית, נדרשת התבונת כמעט מוחלטת מצד הנשים בפיו בעליך, כרמית מספרת על אלימות אכזרית של בעליים כלפי נשותיהם, ובסנהדרה נלה קרבן לאלים מעין זו. פרט מעניין במיוחד הוא מעמד הנחות של הרוחה לטענתה לאשיה הירושית, מעמד משפטו של היה מנת חלקה של נאה בא. חמוץ ביוור הוא גורול של האלמנתו. האלמנתו נכנסת למשפט של נזירה, אינה ישעת ענית והוא זוכה לעמיד של מעין מתי. כרמית עידיה "בני ישראל" בהודו, בoser רוחם בקרוב נקשרו בקשרי אירוסין. אם מות האروس, אפילו לפני שנכנסו בני הזוג לחופה, נשחתה האروسה לאלמנה והפכה לתל עולם חסר מסעד ומשען.

נראה שלא היה עולם אחר מעבר לעצמי ולסובלות: לא עתי, לא עבר, רק מעב שיש ותגמים שרשמה נאה בא בימונה. אחד התגמים שהוא שיח השגור בפי הויה ושניעוד להרתוות, המשמת עמים וויהום הסביבה בהשווואה לבייעתי. מעיל הכל רצתי להתרחק מהליאת הדוי או היהודי.

בספר שורדים הרהורים והיבטים עמוסים על היהדות בכללה, בעיקר על מה שכרכית רואה שבוגרותה לדודה לאמץ את ההשענות תחילה של דת זו. הרהורים אלה מלויים בתיאורים בעלי גון איני אינטימי, "מצאתי את עצמי", מעירא קרמית, "משתנקת לבן אדם שעיאנו עמוס בנעל של אלפי שנים עם כהו".

ומה היה המנייע לכתיבת ספר זה? הינה זו רוחה של נאה בא. לאחר מותה של סבתא או, לפחות רומרית במודודה עיטה ורכיה שhortה הרה הסבתא, ומאה בה אוצר יקר של ספרים, מכתבים, גורי עיתונים, תעודות רשותה נאה בא, הינה ששל ספרים, מכתבים, גורי עיתונים, תעודות רשותה נאה בא, הינה שמה יומן בו רשםה המנוח פリスト על ידה, על בעלה ועל לדיה. הינו ש גם ספריו עם בעלי גון יהודי שמענה סבתה מפי יקינה, פרטם מאלפים על תולדותיהם, על מנאייהם ועל מסורותיהם של "בני ישראל" בלבם. המוזהה היכלה תמציתה של מורשת דורות קדומים. יומנה של נאה בא, מעניות כרמית, היה בעבר קליטוור, דחף לעצם גליוי כרמית זוקפת לזכותן של גליוי אוצר החדשניים בחיה.

ספרה של כרמית הוא ספר מאל' שהתחבורה

(קובנונויזיה) שלו, טוביה ואורה מנסכת מוסכמת של חותמים, הcolaות בין היורו היבטים ממושית חייה של עדיה הוללה ושוקעת לנגד עייניו בנסיבותיהם הנשייה. הספר כתוב בובב עים וואי ליראה ולהען.

של היהתה נטע או בקרוב חברותיה היהודית הבונת, והוא ערגה להזימות אלין. להלן אנקזות וזרעה הממחישה בדרך אמונותיה- פיות מקצת מוגשות התascal והכאב שהחללו עמוק בפשה. באקדוטה זו נתנת כרמית מוגשת התascal והכאב הערומות בתאי הרוחה לאחר שחיה בברכת המרכז הקהילתי היהודי:

העפרי בט בנערות המתלבשות, ולהפתעת ראי טמאות שכון ורודות, שושניות, מרהייבות עין... מרכוראות, רכות ומלאות חן, לא שחוות עינוי עני נקרו לרווחה, פגער מעט ביראתה כבוד. הן נראו כמלגולות על בהרשות עלויות. נאחותי וקנאה אהזוני.

שוויה בסרך המשברים והתשוכלים, מוקנית היא לב דורה:

נראה שלא היה עולם אחר מעבר לעצמי ולסובלות: לא עתי, לא עבר, רק מעב שיש וגמיים שרשמה נאה בא בימונה. אחד התגמים שהוא שיח השגור בפי הויה ושניעוד להרתוות, המשמת עמים וויהום הסביבה בהשווואה לבייעתי. מעיל הכל רצתי להתרחק מכל דבר הדוי או היהודי.

ומה היה המנייע לכתיבת ספר זה? הינה זו רוחה של נאה בא. לאחר מותה של סבתא או, לפחות רומרית במודודה עיטה ורכיה שhortה הרה הסבתא, ומאה בה אוצר יקר של ספרים, מכתבים, גורי עיתונים, תעודות רשותה נאה בא, הינה שמה יומן בו רשםה המנוח פリスト על ידה, על בעלה ועל לדיה. הינו ש גם ספריו עם בעלי גון יהודי שמענה סבתה מפי יקינה, פרטם מאלפים על תולדותיהם, על מנאייהם ועל מסורותיהם של "בני ישראל" בלבם. המוזהה היכלה תמציתה של מורשת דורות קדומים. יומנה של נאה בא, מעניות כרמית, היה בעבר קליטוור, דחף לעצם גליוי כרמית זוקפת לזכותן של גליוי אוצר החדשניים בחיה. יקר וה את התעוררותה לחור נולדיותיהם, מעניות ורבותיהם של "בני ישראל".

אך עלייה השפה לככל סקרה המכואה בל של "

"בני ישראל" בהודו ובארצצת התרבות, המכאה

בחיה מרחוק דורות, הנה הוא שור בתוכו

תגונון חשות ממסכת חיים. רוקם חיים

זה, המשקף במייה רביה את השפעת התרבות

תרבות הסלולי

מאת יוסוף מאיר

באותם ימים כמאורע טרי בחמי העם היהודי. העם שנחטב למונובת ביוטר במערב נסחף בזרה אמות'ינולית עיוורת אחרי מנהיג טהורין, עזק ווישן ומאליה עליה השלה אלה: הין השכלנות במיעשים הנוראים של כל העם הגומני התרבותת?"

תורה זו, איין יודע איזה יי'ותה מודיע שכלתני עשה סימון ליפוי שקבע בהרזה על המורחים יי' פגאנון הפומבי של התווות האישיות, שהיא אופיינית לבני המזרחה (בדומה לקלוקיניות הבהב), איה נבעת מוסר עדין (כפי שנויים בחילתו ייני המערב בפה) אלא מכך, שאין מום רואים ברוצינולים ערך מסרי... כדוגמה קיעונית לכך תשמש העת, שאין הם שלולים את הפרטקציה מבחינה עקרונית, לדעתם אין אדם יכול להתעלם מן העובה של פמי קרוב משפחאה או בן עיר ובדין שיעידפו אותו על פניהם הור.

המאמר פותח בתיאור נרחב של שני מודלים תרבותיים שהיו נפוצים באותה ימים בפוליטוגרפיה הישראלית, שהם תוך הארץ הופיעו במהותם מודלים גזעניים חסרי יסוד: המודל הרוצינוני, שהוא שותחת עמו התרבות המערבית, וכפועל היהת התרבות האשכנזית, זאת ועוד, היא הגדקה בידי האשכנזים, שזו עמו יצאי אצונות העולם השלישי, כולל ארץ-עדן, וכפiouו יוצא מהתרבות המזרחית בישראל. למעשה של דבר, זיהוי מעין זה או שיכום של פריטים בחברה הישראלית לאחד משני המודלים הוא עשוי להיותו של חלוץ.

לא אכבר מילים על הסברו של אורי אל סימון למודלים האלה המכושימים במאמרו על היהודים והמוסלמים בלבד, אך לא על הווידוד האשכנזים. קיצורים של דבריו, סימון אומר שהמערבי משליט את שכלו על התנהוגות, ואילו לא-מערבי משליט את האומז'ינול, הרוגש, על התנהוגות.

ומההרומקסנותה המשוערת מתפקידו יתנו עוזר ז'אנר יהדי מזרחה, כפי שפירוטן במאמרו? הנה מתקבץ מן "פפניים" שבדבריו, הברה המורתית היא היפה הגמור של התרבות התנהוגת האשכנזים בשימוש בטלפון הנידח, האם האשכנזים שווה להתחנוגות הזרים? האם האשכנזים שעבלו נעה צוין בצל רגע ובכל מקום. אפשר להתחשר לאזות ששל טלפון ניד או לפחות לטלפון ניד או לפחות לטלפון ניד או לפחות לטלפון ניד או שהו מטה תלך בחוץ או ברכבו או שהו מטה תלך בחוץ או ברכבו או שהו מטה תלך בחוץ או ישב בתבראת אחרים עוד, ושאלת השאלה: האם התנהוגת האשכנזים בשימוש בטלפון הנידח המערבית, היא אינה שעתה על מדינות הזרים? האם אשכנזים שוה להתחנוגות, ושכל אינו שולט בהתחנוגות הזרים, כי אם הרגשותן. בכך עוד מהרומה עוסק במצוות הסובייקטיבית ולא במצוות האובייקטיבית. ככלו, התרשומו השותית מן הסובב אותו קובעת את התיאירוסתו אלה, ולא ראיית הממציאות כפי שהיא באמero.

וננה נראה שאשכח סימון למורי את התנהוגות של העם הגומני בתקופה שעוזן רינה התרבות

לא פעם אני מוחלך על המדרכה ברחוב ראשי שומע פתואם מאחרוי אדם הצעק "הלו!", ואני מפנה את ראיי לאחר מותך מוחשכה שהיא מישחו קרא לי, אך מטורר לי שהאדם ממשיך לעזוק "הלו", הלו' למן הפלמן הנדי התקען לאוינו עניינו מושפלות אצתה. הוא לא קרא לי, ולא התקoon אליו. אף עצם הרבה אין מוגדר לא בפרחח ולא בבורחין או תקם משרדי בידו האחת, וחווונו על כל פנים אינה מורהנית.

אם ששני נסיע רכב יוצב לפקום לשורה, אני שמעו צלצל של טלפון ניד, ומיד מתנהלת שיחה בעניני עבודה, וולא וממנה לעתים רקובות שבעל הטלפון הוא אדם מן היבש. לעתים אני שמעו שיחות רכילות העניות ששניעת הפרטיאיה להם, ככל איזו שמותהיהם של מי שנותלים חלק במשמעותם הלו.

רובנו זוקקים מעת לעת לרכב הציורי, ולא פעם קורה שטלטלת טלפונים נידים מופעלת בו צגנית: יש מי שיחום שיחות ויש מי שמקבל שיחה. זה מנסה למלת אתazon בדברי טפוף, זה הנה משיחות רכילות והשלישי טקק לשיחה ורציפות, זאת ועוד, היא הגדקה שם מדברים בקהל רם ביל להתחשב במונחות הנוסעים האחרים וambil לעשותمام אמאץ קל שבקלים להצעני אתחוויותיהם מאוניהם של הזרים הנוסעים ייח' עומרם.

ולא מענו הבדל בתנהוגותם של בני מזרחה' בין התנהוגותם של בני מערב', בין מן מלמד למלמד פחות מומו או אף לבו עם הארץ. הכל משוחחים כמעט על הכל בשרותם, ומאליה עלה השאלה: מה קרה למדולים שהציג אויל סימון? היכיז נשתנו לפחות האפויונים שקבעו התרבותת כה ורביה? הרי הכל הרכזים לקלוניים ולפגיגי רגשות וחוויות אישיות.

ואם רוחיק מוחאות אחרים, לאורה החיים המקובל חיים בישראל ובכל העולם, ובמיוחד בעילם המערבי, הרי רק מי שהוא תמים עשו להיות מופען מן היגי'ה שהחברה המערבית הולכת ומתפרקת בתנהוגותה של חברה המזוהה עם המודל האומז'ינול.

ニיטול למשאל את החותם שצנעת הפרטיאיה לו, המין, מי הסיר את המגבלות בתחום זה ובittel את הסיגים שלו והtier להציג את החוויות המקדימות ביחסים בחוי האדם וממושך פגובים ובצורה? והגרית ביחסים? הכל לא הפרטיאיה אלה? האם הם נמנעים מדבר בטלפון הנידח כשהם נסיעים באוטובוס או כשהם ביציר בטלפון הנידח זום? האם הם נמנעים מדבר בטלפון רם כשל כל מונען שמעיא בסביבתם שמעיא את שיחותם? האם הם נמנעים מדבר על עניינים שצנעת הפרטיאיה רגשות וחוויות? האם את כל זה עושים רק המזרחים?

(המשך 73)

יקוב הדין את הרו'

אקדמיות מחומיות, לא ניתן היה לipyot את המזיאות ההיסטוריות ולשים את העקב במישור. התופעה מובכעת בין דפי ספר זה בכל חומרה לאחלה ושרק, ומושם שמשוגת הכללה היא בהינתן לפתח שטח רובץ, והסתה הקפתייה להעיק את המחק על כל נושא של קהילת תימן ולפרשת את החמיות התיעודית מהוקריו בפניהם מאות שנים עד שפואת ואולם כדי ליעשות זאת החריבור יזריזו לכאן, והסתדרתי להביא את פירות המחקר המדעי בתוכם בלשון שהוא לנפש ולחריבת האתדיין הדמעי בעשרות השילויים. מכל מקום, ראוי שגם קורא שאינו ממן על ספרות המחקר לעיין בהערות, מושם שיש בה כדי לשפוך או ווסף על המאגר הטקסטואלי השוטף ולהעירו בפרטים היסטוריים מעניינים שאין מוקמים בגוף החיבור. לבסוף, מכיוון שבתוון עמי אני ישב, איני איר לאפשרות שדברים עלולים להcause מוקצת מבוי העדה המתופקס על מיטוס "התימני הנחמדה". לכן, הרבייה להביא את הדברים בשם אומרים, לתומים אף יותר מן המקובל בתבניה האקדמית. אך בקשרו להוכיח שחתמונה ההיסטורית אמינה ומוגנת בטבעות הקיימות, וה庫רא יקרה,

התמונה ההיסטורית החברתית העולה ממחקר הראוי לא של קהילה שדיקנה חברתי-הרווחני ודפוסי התנהגותה שונים בתכלייתן מן הדמות המקובלת של תימני חיקוי, נינוות, עוללה, מסתפק במעטום ושם בחילוק. לצד זה, עוללה דמות של יהוי טעה, וכח, בטוח ומוטלה, עקשן ומרודן, המקדש בחמי הצייריים לא-אלהת אליה כידע נוצר הגדיל בזע שמי דמיוני? נראה שהוא מצאחה לש כל התרבותן של רוים ובבחינתם חיים זהה ומורוקחת תוך בחריה סלקטיבית לש דמיוניות ונושאים. חלק מיערויו יגוי דמותה בראשית המאה ה'וי מונעים מטבימים אידיאולוגיים-אלומים, והם הפכו להכתיב את היהודי התימני, שלא בערך, כפעול טבעי המסתפק במועט, שמו בחלקו ומתקבל בשילוח נפש את גותת הגורל שנפתחה עליו. זאת ועוד, תפיסתו של היהודי התימני, בבירחה רבה של צדק, כהרו האותנוי שומר את אורחות יהים של האבות הקדומים, גירואה את הדמים, ומושום כנדיגו אנסי גורחה לש התקופה את תכונותיה הזרואניות לעיצוב דמותו החדשנית של היהודי השב לארציו לאחר אלפיני שנות גלות. דמותו זו של היהודי התימני עלתה בקנה אחד עם הגישה הרוומנטית שרווחה בקרב החלוצים בני העליות הראשונות, שנטו למוצואם בארץ

ואף שיעיר בינויו ומינויו של הספר עשו בחקר התופעה בתענין, לא התרבות מוקו' דמיון ברורים בין דפוסי ההונגרות של יהודים לבין גלגול לפרשס המאכניים אתם בראז. המאכניים על השורה, אי היכלلت להתרוגן לחו אוחד כדי להשיג מטרות פוליטיות וחברתיות מושתתות, התרחש נגד כל הנגשה נברחות וחושר כבוד הדדי לאישים בנייה העדרה, כמו מזוועם למלט אפקטים חדשים והוא לסתם חיים הרים בעוקיהם של המתנים בארכ'ישראל שנויות בתכלית השינוי המלא שלחו בתמינן והדברים ראיים לדין נפרה, לא מעמיד עכבי פעול מלחמת בסוף ימיינו צורח אל נבכי האכירותות תימנית הנשענת בארץ ישראל בימיה הראשוניים של העליה ואחר רומי שליט ברחות הבזיזה.

יחסותם ונוכחות ממנה את דתותה ואת נוסם הלאומית, דודשטי במקורה להלחות על קקנהה לתופעה המפעמת משווה מן המיתיס על התומיו הנחמד ששה את הלבבות בימים של טום דודיה אף במימי של אחר הקמותה.

הਊין לוושא המחקך עלה בעת שנקלעת ליום עין שהתקיים באוניברסיטה בר-אילן בימים שלאחר יציאת מלשלט ישראל יצחק ובין שעסיק בשאלת האלים בחברה היהודית-ישראלית. אחד המוציאים, הפרופ' יהודה ניני, הריצה על "המחלוקות על הקבלה בענין". כידוע, המחלוקת בין מצדדי הקבלה לבין תגונגה ריתה אלימה בימייה. המחלוקת ארוכה עלמעלה משנותו נפרה, ובמהלכה חשבו יהודי קהילתא אפי' דוקזין ותותחים שתואם במידה לא מעטה את התהונתם ובי' ובלילתי – מיציאות ברהבתה

אתה ועוד, לא הסתפקתי בתיאור המחלוקות
ונכשטי לח הייקוש התומן לכל מי שמשסה
לרדת לשורשי התופעה שמורכבותה
מכורוכבות גיבורהו בני האדם, ולא מנעתי
מלבהן את כל הגורמים המעציבים את טיבה
ומזהותה של חברה יהודית בתמוך ולפחספש
שהיא מן המפורסמות בתים שאין צרכית
וראייה. מוקודת מזאצ'ה ובקשתי לברוחם
דפוסי הטענה שנחשוף במחלוקות הנרא
וחמולוקות המנוגנות תידר בחלתו הרכינה
התמוניות עד מינוים הם חלק ממעניות היהודים
של יהודים ירים ואו שאום שבבבויות יוצאים מ-
הכלל שאינו מעיד בהכרח על הכלל.

הועלנותן כלכלית ודריית שורה ובכלה, אלא אם בענייני היהודים נלבci נפשם של בני הפלוגות, וזרק הרוח מי ידע? שהרי בינויד יכולתנו לגלל את המזיאות ההיסטוריות והברית של היהודי תימן על יסוד תעדות היסטוריות ברורות ודדש מעמידות, אין אלן ?ן לקובע מסמורות וחד-משמעותיים באשר לשושרו התיופעה. המשקנות האפריזיות וישראל מוחץ מהחומר הכרעה מודיעין, והנתונות לשיפוטו הבלדי של הקורא.

ומאחר שהספר הוא פרי מחקר שנעשה בין מאבקים על הנחת החקלה, רובית בז' שוחטים, מוריות בין כותלי בתיה הכנסת, מתח

בחינה מעמיקה של חלק ניכר מן התעדות ההיסטוריות המתארות את אורחות ורבעם של יהודי תימן בכל מוחות תימן חופה בפני מיציאות של "מלhotim yahadim" מלhot בבדרי לעג' קולך, חרמות נסנאות על גויים. ושיש מהחולמת רחגו מאילימות מלוליות והגיבו כדי אילימות ומפניה. ככל תתקוממו במקורי, עצמאי שהונועה מוקפה מכוסי כל תחומי תחומייה והחיה ציבירית תימנית: מאבקים על הנחת החקלה, רובית בז' שוחטים, מוריות בין כותלי בתיה הכנסת, מתח

בבסבר-עננים חל' אברהם-איתן

"אחר-כך חזר המלאך ומוכנס הרוח לתוך מיי אמו ומוזמן לו שני מלאכים ושומרין אותו... (תנחומה, פקודי, סי' ג')

קרואתיכם משכבי עננים
להוליכני במעלותם העונות
לפלס נתיב לבן בין סערה לסתעה
בין אדם לאדם
לעתם באורות בתקשת הרים
והרעב
לדבר-מה מפעעל
בעצמות התחזקה ומחטפערות -
בסבב החקלאות והתגשות -
כח-הרצון בכם יד עקשת
קדר שבר בענו

להובילני בדרכך לשום מקום.
קרואתיכם מפעממי הים
להעלוותני בזרקוך לבכם
להאריך את קדרי המזיפות
זורי בלבול ומבול כינויים
נסתננים בסלע סתירות
מקה במשברני גלים.
רק הדריקו פנס במאגדלו
ואשיט ספינתי ברוחם הנקנה.
את המקובל מהרענן תפוץ
בתבונתכם השםינית
ומבראו גומי אל קרען אמי נחם
ליינוק מזוני מרווחכם
המושחת בדקמה.

הרהורים אל תוך הלילה רצון הלוי

"עמִי הַיְמָה וּשְׁלֹחֲתֶךָ" (תענית כג)
אתמת ממון פרשה אליך. בכלך קב' אמור פגמים.
בעצמי זוגים שפטינו שושנים. והקער - מלמן:
"בתוך גננה לי ספר שירך. וקשיה להפריד
מפניו"

מניצאת אמור לה בהן צדק ובאמת ובתמים.
אני חיש בצל Shir הפרש לעין אלמוניים
אליהם"

הבטחתה כי הייתה אתה בקראה אותי.

הרגשתי קרשמה. ותוודה על געימות מליה.

אכן אלו מילים המקובים מפרש שרית קידוש:

אבל בכר אמר ר' יצחק בן אלישיב:

"הייתה עמי ושלוחתך" (תענית כג)

נולדתי. בקראה עם קרטוב Shir.

מכח אthon קרטוב אחותו ספרים

מהם דקים מצוקות שפנפש

ומעםם אחים ממאובי הלב.

יזדעי בשיר רתחה וחוזן אש

בנראת תוצר פרקה לאיזה יש

מעין זר בגב, ומדבר קדומות.

וזדעתך בשיר קריון טמייען אלם.

אי אפקת. לו יתפקף עולם.

ידעתך בשיר חלומות אספספניה.

ורקם בשיפי שדה מאשתקה.

זדעתך חלומות רוקניות עד -

קרחך מעיל לשבעת הקראים.

תפכן שיאין אנו חווים קדי עזעננו

להזות פה בתוך מצוקות הקויים.

ומווארת פגוזים של הפנויות.

הכՐותה קדרה שיש לה עצוית.

דזקורה בצעין מיטים. מגולגת צוית.

אווארות: מה זה קלמה. מה לאה להמר

ואנו פוגטים שרים. ומוציאים ספרים.

כאלו בתרוך אם מוולדת. אנו שורדים.

אי זאת כי חכמנו. בגאנזונן דינגען

או לא תכמנו דינגען. וגבונונו דינגען

תמלול שלשים נקלעים אל תוך לבקת בנות.

מן אלו נקאוד אאות. וקראוד בנות.

והן בדרכן לתאר אלף ובייה. ואולי - הלאה.

סמלים של עבריות קדומה עד כדי התרבות
על התרבויות והדורות או על דמותה הערבי
כ"פרא האציג" המייצג את החברה הקטנית,
שננטסה כחברה שלווה, טהורה והרומנית.
בעשורים נ, נעלו מעיניהם על יצורי הדמות
קווי אופי אחרים בדמותו הרטוסט, הוונחנית
והבלתי מטופשת של היהודית התימני, שנalgo
רק למי שלמדו מרכבו את אחותה חיה של
עדת היהוד תימן, יש לראות אם כן בתופעה זו
דוגמיה מובהקת לחיותר מיתס לדמות
אקווטית, מתמייה בזרותה, ששבתה את
דמיון רואיה והצילה להחץ תכונות עלות,
חרף קיימים של קווי אופי בולטים אחרים
המנוגדים לתיאוג הדמות המוחצתנה.

ואף שמחולוקות בתה הכנסת, פניה לריאות
הגויים, תחרות על השורה, תקופנות מילוליות
ופיסות ומחולקות הלחתיות נוקבות ומפלגות
- היו נחלתו של קהילות ישראל במוראות כל
הזרות,ணתייה עדת תימןובה שכגד הדימי
המיתולוגי של "התימני הנחמד", בולטות מידת
התהלהמות של יהודית תימן במלחוותיהם,
חויפות קווי זוקנות ושורש נכונות לפרשה,
דפוסי תענוגות מולטי-שבטי, שהביאו
אף לפיגנות של ממש בקהילות תימן.

בסיום דבריו ביקש לנו שהדוקנות ואין
הפשנות, שהיו לרוחן לבני תימן, היו מעשיה
מקורו כוח העמידה שלהם בפני הולה
ועוקותיה. על אף הפירור הדמוגרפי העזים
וההשפעה החברתית-התרבותית של הסביבה
המוסלמית, לא נוצרה דינמייה של התבולות.
אכן התקיימו ביישובים תימן דבורי המשורר ונען
אלתמן: "אל אה החרצן, שנברא שנ הזמינים".

אשת חיל הלכה לעולמה

אין בפני מילים להביע דבריו כאב ולכובת לבבות
על האבדה הדוליה של קורתה מעין, תקיע
הויה להפרט את סגולותיה, של האשה הגצתת
מורים בת סעד.

אצלולה קונה תמייד בכל זמן ובכל עת. היא
רונית בלבנה; און היה ואון כוחה נתנה לבניה,
עדת העזותם, למדה אתם, גדלה אתם
בשםחה ובאהבה.

ביתה תמייד היה פתווה להרואה להרואה
ולקורובם. תמייד קבלה את אורחיה בסבר פנים
יפות.

לשות השכונה קיימה בבית הכנסת שעירים
לתוכה. היא היטה פעילה "בלב לאחים" ועשה
חל בפעולות ובלמי חייה.

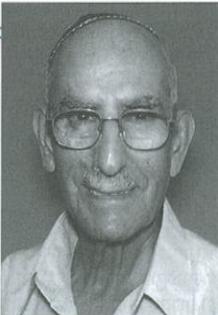
היא התהירס קיסים ביחס שנה
תמיודה. היא נשען צורחה ביצור הרוחני.

חיים יצקי

סיפור חיים לחיים

חיים שרון, עת לעת – סיפור חיים, עולה בתמך תל אביב תשס"ו

מתת ד"ר יהודה עמיר

אתמול. את כל אלה הוא שוחר ביד אמן לעילית חיים מורתה של נער חסר אמצעים מתנשן, שבר על כל הקשיים, הקים משפחה לתפארת, ונעה עורך די. אף לראשות העיר חולון הגע.

הספר שור בעשרות אפיוזות מחייו של הנער בתימן ובעדן, ומאמבקיו של עלה צער המשבקש את התהוות בחיה הארץ, ולחק במאהב על המדינה ומשתתף בתהילה נמלן לקובנקליט של העיר חולון – העלם החדר של תנועת בין ערים עלמות – העלם החדר של תנועת החלוציות והונער העובד, ועלמה של היהדות הדתית, כאיה לבנו של מאיר סאלם שרעבי, המאייר של בית הכנסת התהומי בחולון.

בעי האפיוזות שייכלה המשפטת לכל בני הדור ההוא, ודע על שנות החמישים, לוגונה,חוויות התעלולות לידי המסללים בלבד היוחדים בענעה, מכירת "אלאייה" ("אפא...") בעיר עدن ומילוי שליחויות שונות שם כדי לשורוד את תקופת השהות שם, חילוק פלחי תפוקה אחד בין הבני המשפחה בימי הבראשית של המניה, חhilת הלמורים בכיתה בגיל 9 (!), המעביר לגיל מצאות בעלי החיים בר מעזה, ועוד ועוד.

כללו של דבר, "עת לעת" הוא הספר תיעוד מORTH, וש בו הרבה יותר מההשאמוני, וכל הרוץ להתבש בירחום המיוון של מי' בראשית להנפע נזירים ואשונים של הארץ ושל העיר חולון, מושגן לקרוא את הספר במלואו.

בדרכם שאמורו בירע חייגי שנערך בתיאטרון חולון, ביום ג', ב'טש'ו תשס"ו (6.6.06) לכבוד עיד' חיים שרון, בגאיגי לבבות וחלול יצאה טיפת האוטוביוגרפיה "עת לעת".

נסח, עלויות וביצין המורודת, רגעי איש בצד של רעה אוior. אוטוביוגרפיה טובת וידעת להעתה מועל למון האיש ולהעיקן ממשמעות כל אנגוריא גם לעילות חיים אישיות.

זהו אפקין שמשמעותו לאחרונה אמור: אם איבודת את דרכך, ולפצע אין לך אלא הולך – עצור לרוגע וחשו – מנין בא?

ובכן, המבט לאחריו הוא סגולה להמשיכו ולהגה שאיפות חדש בדרי החיים. אפשר והדברים יפים לא רק למי שלפען אייבוד את דרכו, אלא גם למי שיום אחד פרש מחיי השוגר, והריהו שואל את עצמו – נו, וכמי או כנו שחיים אמרו בספר:

"אלוקים דואג חיינו והוא מעוניינים, על אף החער והסבל הפוגשים אותנו בששין חיינו, כדי להקל על אבלו במוות קיראים – והוא שילח לנו שמחות גדולות מדי פיס בעפם, ורק צצחותנו שמחותינו שלובות אלה באלה ולא יונן להפריד ביניהם, כמו טובע, תמיד אחריו שהמשש שוקעת – מפצע למחות הבוקה, וחוזר חיליה". (עמ' 295).

ידינו עיר' חיים שרון הגיע לגבירות, והוא משקיף ממורומי שמנום שנה על דרך חיים, והוא וпотתלה, רבת תחתיתים אך מרותקת, עתירת מעש וובה היגזים. וזה ספרו של נער ילד צעיא שבתימן, שהגעה לאץ בשנת 1934 וראה 9 שנים. בהרמיה מوطט על חוויתן זכרונות מבית אבא ומادر הארי, ובפיו שגורים פסוקי התורה והתוגומיות. והודדר...

ואולי וזה הרצון להעמיד את זיכרונו במקהן, האם עדני זכר את מה שהייתי ואת מה שעשיז, עד הנקני כי. האוטוביוגרפיה מאנפשת לחזר שוב ולהתהלך במסדרונות הנמן להר שוב, לבחון מחדש את הדברים, ולעשות תמצ אמן הזמן השועט אליו במרוד, ולנו דומה שהוא, האמן, הולך ומתקצר... והולך...

לאן העתיג, ומה עכשוי?

נואה כי אלה הן שאלות והיסוד המונחים בתשתיות האוטוביוגרפיה, אולם רואה כי קיים גם הרצון לשמור ולתடען חיויות, מפשימים ומעשים שיש בהם לא רק להנחיית את ייבור הסיפור, אלא לשמש וופת לציין תמרורי דרכים לדורות הבאים, כאמור: אפשר וכיים כאן גם ייסוד הדזידקי.

מבחן של אוטוביוגרפיה ראוי הוא ביכתלה להציג פרישת חיים אישיות ולא מלכאות, פרשת חיים שיש בה לא רק פסגות והצלחות, אלא גם קשיים ואכזבות מורות, לבטים וייסוי

מכאן המשקנה כי להגיע לגיל 80 היא תוספת גבורה, היא עלייה והתהשות מודש, מעין התחלת השיגור החדש, שיכול להמשיך עד שmagu-ul- 120, ואולי יותר.

לפיכך הירינו לאחלה לחותן הגבורות חיים ארוכים, בבריאות הגוף ואורו מעלה, הוא רועיתנו עפרה מב"ת, שיזוכו ראות עד ננדם ונינימ, ותקיים בהם מקרה שתובע "עד יובון בשיבה דשים ורעננים והיו..."

ליקונה, בן שבעים לשיבת, בן שמונים לבורה, בן תשעים לשות, וכו'". הנה העליה במועלות המונן, שהוא כלעטמה ברכה של ארכיות שנים, ואולם כל שלב מסמן דרך בהירה יותר, של הזדמנות והtblות. ומאליה עלה השאלה, למה נאמר "בן 80 לגבואה"? על כך משאתי מפרשין שז' תגבורות שנימשווו לו אחרי 70 שנה הקצבות ללידם, שאמרו "מי שענותינו בהם שבעים שנה, ואם בגבורות יובון...".

רבותי, אחורי הפל מי חינו מושלים להעליה בסולם, ככל שאנו בעליים יותר אנו מוסיפים ובה, ומחבבי ראיינו גדים והולכים, ואולם בד בבד עם כן, כחוותינו הולכים ונחלשים, סכנת הנפילה גדלה יותר ויותר, והוא עללה להתறחש בכל רגע...
ואוליvr לkr התכוונו חז"ל בפרק אבות: "...בן אויבים לבינה, בן חמישים לעצה, בן ששים

בני גמליאל

מודה דורך בכיר הארץ

נסיוν בהדרכה של שלושים שנה בכל הארץ

הדוּכה בדָגֵש – יהודות, תנ"ך, טבע, היסטוריה

מתמחה בהדרכות קבוצות שומרי מסות

בעל וככ"א "אשכול" מפואר ומואבז להדרכות נסיעים

לטיולי חול לטיולי משפחות, קבוצות מאורגןות, קבוצות שומרי מסות – מתמחה

בארכיות סקנדינביה, איטליה, מרוקו, תאילנד, קובה, סולינקה, מקסיקו וגואטמלה.

קבוצות מאורגנות או יחידים מוזמנים לפנות ל: בני גמליאלי - משועל לשם 4 אילת

טלפון: 08-6375018

פלאפון: 050-5406719

חמשה עשר מי יודע?

מאת הרוב יוסף חייא

רש"י: "כלתת רורה, שהוציאו מצרים והוציאו
לאן וטמעו בה טעם מן. דהיינו, הושלמה
אכילת המנה ביום זה.

רעיון המעליגיות בא לדיבוט בצורת החורה,
שהיא עוגה דקה ועוגולה שנאפית על גחלים.

טו בסיכון - פטרית יהודה בן יעקב. יהודה הגע
לשיא השולמות עז היה במעשה תמר וזכה
בשל כך למלכות.

טו א' :

בחמשה עשר באב מתהה הקדש ברוך
הוא מעון המורגלים. דהיינו נשלמה
חמתה על עון המורגלים.

ב' בחמשה עשר באב פסקו מותי מודבר
- יוייה כאשר תנום כל אשני המלחמה
למota מוקב העם - (דברים ב' טז)
- במועד זה נשלמה מיתנת של דוד
המודבר.

ג' בחמשה עשר באב הותר שבט בעינוי
לבוא בקהל ה' - אחריו מעשה פיליש
גביעה, דהיינו נשלם החרם על שבט
בעינוי.

ה' בחמשה עשר באב - הושע בן אליה
אחרון מלכי ישראל ביטל פרדוסאות,
שבונו הראשון מלכי ישראל ריבעם בנט
ובכן השלם תקופה, בה מנעוו ישראל
מלעלות לגליל לירושלים בטול שני עלי'
זהב, שהציב ירבעם בן נבט ובבביה-
אל. - צורו העתק ירבעם בן נבט את
הג הסוכות מטו בתשרי לטו בקנוקשון.

ט' בחמשה עשר באב הבאו הרוגי ביתר
לקברורה. דהיינו נשלמה תקופת הזולול
בגופתוים. משם ר' תנכה ברכת
"התווע והמטיב" בברכת המזון, "התווע"
על גנס שעאל הסוויה, ו"המטיב" על
שהבאו לקברורה.

ו' בחמשה עשר באב הת כוהה של חמלה. -
יום תבורי מל' לע' פדריבור לתלמוד במסכת
תעניות לא"א "תנאי רבי איליאו אמר:
מחמשה עשר באב ואילך תש כוהה של
חמה ולא הי קוורתי עזים למינערת,
לפי שאין בישין, אמר רב מנשיא וקרוי
ליה - יום תבורי מל' (יום שבירת המגילה)
המסמל את סיום קריתת העצם). ביו'
זה הושלמה קריתת עזים למינערת.

ז' לא היו ימים טובים לישראל בחמשה
עשרא באב ומיום הבכירויות, שהן בנות
ירושלים יוצאות בכלי לבן שאולים...

הולכים אנו לאחר חניתות הפרי, ואון מעשרים
MPIRORT, שהנטו לפני טו בשפט על הפרות,
שנתנו אחריו טו בשפט. יש הנוגם לאכל
בימים זה חמישה עשר סוגים פירות הרומיים לטו
בשבט.

טו באדר: - שושן פרומים - ביום זה הושלמה
גאולת הגוך בשושן הבהירה. ביום זה אף
הושלמה קבלת התורה מרדכי, דברי התלמוד
במסכת שבת פ' ע"א: "ויתיצבו בחתות
הה' מלמד שפה קדוש ברוך הוא לעילם
את ההר בגיגיות... הדר קבלת בני אחושורוש
דכתי' קיימו וכבלו יהודים". קיימו מה
שקיבלו. (רש"י: מאהבת הנס שנעשה להם).

ט' רעינו המעליגיות נראה הן בסיכון הרועש
והן בוצרת המגילה.
ט' בנין - חג הפסח-חג האביב. ואביב עליה
למנין חמשה עשר.

א' בחג זה נשלמה גלות מצרים ויצאנו
מבודדות לחירות. גאלתנו העתידית
תשולם א' האיא בחמשה עשר בנין' כמי'
צארך מארץ עירם אראו פלאות" -
מי'יה ז', טו.

ב' בטו בנין נגזה גוריה ונזכר עם אברהם
אביינו בין הבתרים (על גלות מצרים).

ג' בטו בנין בא מלכי השות לבשו על
יצחק ובכך נשלמה עקרותם של אברהם
שרה.

ד' בטו בנין נולד ומת יצחק. (תנוומה בא
ט').

טו רעינו המעליגיות בא לידי ביטוי בישיבה שביב
שליחן, ואת המספר חמשה עשר פושחים אנו
בחמשה עשר סימני הסדר: קדש וחוץ, ובפס'
חץ, מגדי, חוץ, מוצאי מצה, מרור כורע,
שולחן-עוזר, צפון, ברך, הל נרצה... כמו-כן
הபoitו "דיניו" החוצה את ההגדה של פסח
כולל חמשה עשר בתים.

טו באדר = נסיית בני ישראל מאלים למדבר-

ס'. יוציאו מאלים ויבאו כל עדת בני ישראל
בחמשה עשר ים לחדר השני לצאתם מארץ
מצרים" - שמוט ט'ז. א.

המתבונן בלוח השנה העברי יגלה, שאמצעו
של החודש חמזה מועדים שונים: טו
בתשרי, טו באדר - שושן ורומי, טו באלול
אליל, טו בבדר - שושן ורומי, טו באלול
- חג הפסח וטו באב. - בשאר חדי השנה
נראה, טו בחודש הוא יומם פטירתם של גדולי
ישראל:

ט' בטו גמורתשון - פטירת מתתיהו בן יוחנן כהן
גדל ופטירת החזון א"ש. בטו בסכנל נפטר
ר' יהודה השריא, בכו בכתת נפטר בר הוא
בר מ"ר טסטרה (דור שביעי לאמוראים ואש
ישיבת פומברדיא מארץ מס' 40 שנה) בטו בסיכון
נפטר יהודה בן יעקב. בטו בתמוז פטירת א"ר
החייט הקדש" בנו יהושע בן עיר. וגטו באלאל
נפטר דזיך בן דודו רוב חיים פיש צ"ל.

כאנ עליה השאללה, יש חוט שי השור בין
תاريיכים אלל', מהו המיחד את המספר חמשה
עש' ? ניקן לומר, שחששה עשר בחודש הוא
התאריך, אשר בו נמצאת הלבנה במילואת
ההיאו עוגלה המביעה שלמות.

נואר, שאות המועדים בהם נפטרו גדולי ישראל
נכלה קשור לדברי תולדות קידושין לי"ח
ע"א מלמד, שהקדוש ברוך הוא ישב ומכלא
שנותיהם של צדיקים מיום ליום וmonthesh
לחדר, שנאמ' את מספ' ימך אמללא" דומות
משה רבנו ע"ה שנולד ונפטר באלדר ודוד
המלך רבנו ע"ה שנולד ונפטר באלר בסיכון.

נוכל להסיק ולומר שmonthettiho בן יוחנן כהן -
גדל שור את מעגל ההתיוונות ופתח במורד
ואילו החזון אש רוחש את עולם התורה
והישיבות בארץ לאחר השואה. ר' יהודה
הנשיא שלשים את התהיות המשנה וAGER את
מעגל התורה שבעל-פה והעלתה אותה על
הכתב.

טו בתשרי: חג הסוכות הוא המועד, שבו
נשלמים שלוש הרגליים, שורי המועד הראשון
הוא פסח לפי התורה. במועד זה משלים
האדם את عملו בשדה וונס אל תוך ביתו את
פרוטוי - מן אסיפת גור ויקב.

רעינו המעליגיות בא לידי ביטוי בהקפות, שאנו
מקיפים את הביתה עם ארבעת המינים.

טו בשפט: נשלמה שנת מעשר פרי האילן
ומוחילה שנת מעשר חדשה, שורי בפיורות

אל השלמות, שהרי לשם כך הוא נוצר, והוא מהוויב לידך בשכינה שאמנו: "אררי ה' אליהם תלכו ואוטו תיראו ואת מצוותיו תשמרו ובוקלו תשמעו ואוטו עבודה ובו תדבקו" (ברבים יג,ה), דהיינו מה הקדש ברוך הוא שלם, אף אתה שאף לשלמות. מושך רק, שנפטר אדם מובהר אמרו "כל לשלים" הדיניין, לך מלא את שליחותך להגיא אל השלמות.

אתה הרואית לדעת, כי המספר חמיש עשרה מביא את השלמות המעהלית במלך חיינו.

אליו לאמר, שב ואומרת אל חזקיהו: כי אמר ה' אלהי אביך, שמעתי את תפילהך ראיית את דעתך... והוספה על ימך חמיש עשרה שנה. (מלכים ב, כ, ז-ח)
 – ניתנו לך חקיקה המיל תוספת של חמיש עשרה שנים לשלמותך המשמשה ערלה מלמים –
 (ה) ברכת הגנים כוללת ברכות ותמצית כלם – לולדוך שלשות ברכות ותמצית כלם נמצאות בברכה קורה זו.
 (ו) גאות ישראלי לעתיד למלאו: "רבנן אמרו:
 מתוך חמישה עשר דברים ישראלי נאלים באוריות המים. מתוך תשובה, מתוך רחמיים, מתוך כתות בנות, מתוך הגין תורה, מתוך מעשים טובים, מתוך העיגן תורה, מתוך עניות, מתוך שעבוד קשה, מתוך הנענעה, מתוך שילום קץ מלכויות, מתוך קאה, מתוך תפלה, מתוך הקם, מתוך שלמת הדור, מתוך אישוש." (המודרני הגדו שמות ב, כ"ה) אלות שאל העתידית – תושלש מתוך חמיש עשר דברים אלו

(ז) חמיש עשר שחדים ב"אמות ויציב" ייציב ונכו, וקימ, וישראל, ואמן, ואהוב, וחביב, ונחמה, ונעים, ונורא, אדרי, ומתקאג, ומוקבל, טוב, ויפה... (מתוך תפלה שחורת).

למדך שלשות השבח בא ידי ביתוי במספר קו"ג בתהלים – "הללו הלו אל-

(ח) מומו קו"ג בתהלים – "הללו הלו אל-בקודש...". כאשר הפסוק האחרון מוכפל בתפילה אל רב עדות ישראל, תמציא שהרשוש היל"ל בזמנו המשלים את ספר התהילים מופיע חמיש עשרה פעמים, למדך שישאי הלהלטות בא ידי ביתוי במספר חמיש עשרה. דברי יוסי – "יהא חילקי מגומוני ההלל בכל יום".

(ט) המשטר חמישה עשר הוראה מן השם הויה –
 ה. הקדוש ברוך הוא – הא שאיש השלמות הבא לידי ביתוי בשושג המנגליות" השב על הו הארכ, וושביה בחגביםanca האהנה כרך שמיים וימתחים כאהל לשבת" (ישעה מ, כ"ב).
 אין לך הנדיות סימטריות כמו המעלג, שכל נקודה עלי רוחקה במורוק שווה מרוץ המעלג, שכל נקודה עלי רוחקה במרוחק שווה מרוץ המעלג – זהו שאיש השלמות. – תפאורות הדריאתי.

המושג גלגול חורם בעולם מותבטא באכילת עדשים וביצים בסעודות הדראה של האבלים, וכן באכילת חמוץ בליל שבת שלמנין בית המילה אצל יהידי אשכנז והיא וקראת "שבת שלום זכר".
 לסיכום נאמר, שemptו האדם היה להגיא

ובנות ישראל יוצאות וחולות בכרמים. תנא, מי שאין לו אשה נפנה לשם...ipirotot sheban mohio amorot: 'tanu uiyim liyofi, shan haasha ala lifpi. miyutot sheban amorot: tanu uiyim leshpacha, lifi shan haasha ala libnim. mekutrot sheban mohio amorot: 'khol makchim leshon shivim v'gadol shatutuvon bohobim... (tunut la'a').

מדבורי התלמוד נמצאננו למדים, שהרי זה יומן שידוכים, שהרי בינויו אדם משלים את עצמו לחיות אדם ע"ש ע"מ: "יך וזכה בהרמים וקרואת שם אדם" (בראשית ה, ב'). רעיון העיגוליות בא לדי ביטבעת, שעינך החתן על דל הכללה. אחינו בני אישכזנו נהוגים שהלהה סובבת את החתן לפני החופה על פ-י הפסוק "עקבת הסובב בגב רמיוחו לא, כ"א. כוון בנות ישראל שחוללו בכרמים. טו בא-ל – ים פטירת הרוב חיים פיש צ'ל – המשמין את שלשות האדם.

- את סימן העיגוליות נפגש בשאר מועדי ישראל:
 - בשמחות תורה – ההקפות עם ספר התורה.
 - ביום כיפור – הכהורות שאנו מסובבים סיבוב ראנון.
 - בראש השנה – פותחים מגעל שנה חדש.
 - ואולי בתפוח הפירות לרוחבו נמצא את העיגוליות.

- בתהומות – אכילת סופגניות.
 - בשבעות – הוניה סביבה ההר.
 - נקודות מבט וסודות בספר משה עשרה:

(א) חמיש עשרה מעלות, היורדות מעוזרת ישראלי ליעזרות נשים כנגד חמיש עשרה מעלות (שיר המעילות) שבתהלים, שעליים לויים עמידין בכלי שרוי ואומרים שרורה" (סוכה נא ע"ב).
 - מעין שלמות השירה וההרmonoיה בבית המקדש.

(ב) חמיש עשרה מידות נאמרו בתלמיד חכם: נאה בבייתו, חסיד בישיבתו, חכם בידעתו, חכם בדוריו, וחכם מורה להשכלה, שאלן כענין ומוסרב בכלכלת, ומשיב על כל פרק ופרק, הולך אצל חכם, ולמד על-מota למד, ועל מנת לעשות – (דרך ארץ ווטא – פרק ג').
 - אלו הן המידות המגדירות את מהו תלמיד חכם שלם.

(ג) חמיש עשרה "אמה מלמעלה גברו המים וירוס החרים". (בראשית ז, כ') – רידת המבול הושלהuma עם כסוי הרים בגובה חמיש עשרה אמה מעל הקרקע.

(ד) בחזקיה מול ישראל נאמר: "וברב ה' היה

"שיחת דקלים"

(סוף מעמוד 35)

"ישען" (התלמיד השואל) וודידיו "צפנת פענץ" (הרב המבادر). הדו-שיין שביניהם מוחילן לפסקאות המסמכנות בסדר א"ב ומפניו מגע לשבעים (על דרך "ושבעים תמים וחינן שם", שמות טו; כז; במדבר לא, ט). מכאן אף לשם החיבור "שיחת דקלים" (ביטוי שאלן מן התלמיד הבבלי, סוכנה כה; בבא בתרא קל"ל).

חלקו השני של הקונטנס מוקדש להגנה על הראב"ע, על המרב"ם ועל שאר חתמי ישראל (תנאים ואמוראים) אשר צו ליקיונות של ביקורת חריפה והתגנוגות מצידו של של"ל. בחלקו האחרון של הקונטנס דוחה הרה"ג את "תיקוני המראות ה"מושבושים", אשר שד"ל מציין להם פתרונות שונים ומסתייע בכתב השומרוני הקדום לזרוך קר. הרה-שייח שבקונטנס הוא מסתיע בדברי הדריאתי – "צפנת פענץ". הוא מגליה בפני דידייו לוויכוח על הו הארכ, וושביה בחגביםanca האהנה כרך שמיים וימתחים כאהל לשבת" (ישעה מ, כ"ב).
 המושג גלגול חורם בעולם מותבטא באכילת עדשים וביצים בסעודות הדראה של האבלים, וכן באכילת חמוץ בליל שבת שלמנין בית המילה אצל יהידי אשכנז והיא וקראת "שבת שלום זכר".
 לסיכום נאמר, שemptו האדם היה להגיא

נו לנטמת רבנו זכרייה בשארוי יצ"ל

מאת יוסף דחוכ-הלי

שרשת אותו בחיו ולכברו יצאי תימן בפרט, מה רבہ אמונתו של המנוח בברוא עולם, בתורתו ובמסורת אבותוי, הוא היה חיליא בשילשת הדורות של אבותוי הקדושים, ממוغو בויהוף, הח, העגנו והורה הלב. דמותו האירה באור חזק עד לגעוי האחרונים, נשמותו עלתה לשם מורים, להנות מזיו השכינה ולהסתורם במעלות קדושים.

ולכדו וילעדיי נשמותו אביה כאן שני פוטוטים קצרים ובי עיני, בעלי משמעות עצומה: רוחנית עמוקה, האשון הוא של ענש מיראת ישראל, והעני ששורר הלהامي ר' יהודא הלוי. דוד המלך עלי השלום מבטא את רוחשי כסינו למקודש ביבן פוטוי אידיין המתוחה ועתיר קשענוצ'יק ה' בז' אדר, נספחה וגם כלתעה נפשי ללחירותה ה' לבני גושלו'ין גאנאל אל אלקי'.

ואלו ר' יהודה הלוי מתאר חלום שלם. בחלומו רואה הוא פניו את בית המקדש, שבתוכו הוא עמד, מסתכל הוא בהקבצת קרובות, מאוזן לשירת הליים, ובהקצת מחלומו דעדי' חששה נשוא בקרבת אליהם; וככה שר המשורר:

אָלְהִי מַשְׁכְּנֹעַתְּךָ יִדִּזּוֹת / וְקַרְבָּתְךָ בְּמִקְדָּשׁ
וְלֹא בְּחִזּוֹתֶךָ / בְּבָאֵין מַקְדָּשׁ אֶל /
שְׂרוּתִי וְאֲתִינִי לְלֹא כָּתוּן קְמִינּוֹת / וְלֹא
וּמְקֻנְתָּה נְקֻבָּה / שְׁרִיבָּבָה פְּמִוּתָא אֶשְׁן בְּכָדּוֹת /
וְעַמְקָטִי בְּשַׁקְעָי עֲזִיזִי אַקְל / וְחוֹזְקִי
הַקְּרֻבּוֹת / קְרִיעָתִי וְעִזִּי אַקְל / וְחוֹזְקִי
וְלֹךְ נְאָה להודות.

הרב זכריה (ח'יא) בשארוי יקטרנו ישב בדורותים / שוקט, רגען במנחות עולקים צופה אל בלאן מוקビין אראים / וביעיר גראים ה'ן דלים מביט מלמעלה בעני קורבים / ובפענים נוגים שאל רעים אַהֲבָם הרואה דְּמִיעָות בְּכִי בְּצִיעָים / ואַהֲרָחָק אַי שְׁפָמִים

קִרְיָא אַתְּנִים הָא, אָךְ דָּק וְשָׁקוֹר / מְפִיד
בְּיִיעִיגִי, יְאַנְקַע עַד גָּוֹן.
רָק נֹשֶׁת תְּהִרְהָר שְׁעַלְתָה הַשְׁמִיקָה / לשכון תָּוֹךְ
אָקְן גַּו שֶׁם תְּקַמְאָה מְעַזְעָה.

לפני שבויות אחים הילך לבית עולם הרבה רבי זכריה (ח'יא) בשארוי יצ"ל.

המנון היה איש חכם, איש התושיה והאהבה לאדם, של זיקפות קומה ועמידה של כבוד, איש החוץ והמעש והם האירו את דרכיו ואורח חייו.

אחד אחד נערקרים משלוחות חיינו והולכים בבית עולם, אנשי בראשית, אנשים נאמנים לתורה ולמסורת אבותם, אנשים מופלאים שעלו ארנה שהתחילה במולדת מלא כלום ויצרו כל חדש וחישם. הם קבלו על עצםם לבבם שם את ייסורן הקלטה באורח וניבו יסודות לבן הארץ. הם בני דור האולה שנבו להחיש את פעמי הגאות, העצמאות הקובומית ולהיות חלק בלתי פרט מבוני המדינה.

זכה רבי זכריה שהגע לאיל הגבורות ואן מלעלת מזה. וכבר��ע עם זמירות ישאל "כימי שינתינו בהם שביעים שנה ואם בגבורות שמוונה שננה".

באorbitו של המנוח היה נוח לבריות, נעים הליכות, תמים ושלם במשיחי ובתנוונו עם קדשוים רוחשי הקטינים וראים.

כל ימי' בשרותו ובקנותו שמר אמונים לתורת ישראל ולמסורת אבות, הגה בתרות ישראל אל מעולם לא גבה לבו ולא דמו עניין, שהוא היה ענוותן, ענווה שאינה מעווה ואינה מרואיית עין, אלא ענווה פשוט ואהבת חסד וכשמעה,anca ana amatiyah shmekorah mabataviyim kadmoyim.

תורת אבותוי שתמורה בידיו שום שהיה מודיע' שהיא לירושת עתיקת יומין ונשתמרה כתניתה מפני אבותוי ולא נמחקה ולא נשכח על ידי הכלים של תהוכחות וזרחות חדשות שעובדים על החברה בישראל משנים את אופייה והורייה המקורי.

יהוד' תימן שעלו הארץ, הותיקים והחדרים, היו עשויי בעודה, גיש עיפויים וביהם נשמרה מקורותיה היהודיות מולפלה שהארומה העברית בעת קייתה זcka לאו את דיים עובדות ולאותה מקורותיה היהודיות שרשית, לתמימות שבם, לאמונה שבלבם ולבודה קשה והירותיות שהיו מוכנים לעשות כל כל חביבים רועיינו שחויבו מגילות המורה אויפת.

שימוש ברפואה המשלימה בארץ לפי מסורת תימן מאת דוד קאפק

של התינוק, עקב החירגה מההוראות הטיפול שנתנה הזקנה, נדחתה ברית המילה בשלושה חודשים.

ראדיו לציין שהמפלת התימנית התחממה בקריחת הצמח בתימן, והוא ממשיכה בכך גם באזץ, ווד כמה שידוע ליל, היא ממשיכה להרשים עוזה גם היום לחלי סוכות או ארבבנה.

המשקה העיקרי של היהודי יתכן בתימן, וגם
בשנים הראשונות לשליטות לארץ-ישראל, בני
נעשה מקלות הקפה, גינקגוראות קש. ביני
תימן הגיעו לא סבלו מוחלואם מעונת
השיטון בעורקם, מושם לממשקה זהה טיהר
את מעדת הדם הכלולית ומוסס את ריאוכו
הידי והשונום שברם.

**במרפאה שלי, אני ממילץ למטופלים שיש להם
אבנים בכלiot להרבות בשתיית משקה זה.**

הרבנן
לפנֵי שנים אחדות, בקירה אציג כתבת כתוב
העת "קופי אנד טי" המופיע בכל העולם בין
צערני הקפה והתה. התבנת סיפורה שיש
לבגדים אבנים בכליות, המלצות לה ששתה
- 4 כוסות קש' ברשותם צמחים אחרים. וכך
מודושים אוחדים, שבא אליו וסיפרה שבעל
מרגשין טוב יותר ושהאבנים התפרקו ונשפכו

הכתבת הכתיבה כתבה על משפחתו ועל הדרך לטיפול באמצאות הקשוש. אחר פרוסום הכתבה, פנו אליו מילוי מקומותם שנזוק בעלים וביחסו שפטים לעיל לקלילות הקפה, שלא היה מוכשרות להם. נעוינו לפניויהם ושלחו להם באמצאות כתבתת שקיות אחותה של קלילת קפה. אחד מן המכתבים מעניינים היי טניך' שברחו מהתמה' המפורשת "ליפטון" שבחוודא' אהות מגודלי יצירתיותה בעלים ואחד מייצרני מכונות קפה בהולנד. אף קובלתי מכתב תזהה שהודה לעל שערותו לו להיפר מהמציאות גיב הרקוווטה הקפה.

לסייעם: הטיפולים האלה אינן בגדר "אמונות טפלות", אלא הן מעוגנות בניסיון חיים של מאות שנים וחלקן אף שי להן ביחס מודיעין, תקוות ותפילה שיובילו להתקבצויות והוקרים שנישיכו לחזור את תחרותותם המסתורתיות על השולחן העגול. ככל שפרק אחד זכריה מגדיר קרך את מרכזיו החקלאי, ואילו שמדינתו את השימוש בעמומיים המסתורתיים.

קappaח צ'ל, שהיה רב ודיין ומרפא בעל שם. אביו סבי הוריש לנו כתבי יד רפואיים בני מאות שנים, והם נמצאים בידינו עד היום.

משמעות בספרים הללו עלול שהמורא חייב להזכיר את הטעמים ותכונותיהם המייחדות, בעודם מתהשווים בסוג מאכלה או תרבותה של מטבח מסוין, נכו'. המינון הנקן הוא אבן הבוחן להיוויו של אוכל ייחודי. מרכיביה הנדרשות לברקוון מושגחים בשיווי היחסים שבין מטבחם של תימן, ניטול דרך שבדלו בתרבות השונאים של תימן. ניטול דרך משל את הפיגם, נקרוא בערבית הצנאנית שצאנבה, והוא מזעי בכל בית תימני, והוא מעז מהה טעם האסלאמי, בין ותינם הנו לדורות מצמחי הארץ תיפת איזוגים לעיל יבשול ענף פיגם בכוס אחד.

לפנֵי חודשים אחדים טפלה אלִי אחות אהראית במחלתת תינוקות באחד מבני החולמים בירושלים וביקשה סייע לאב מבויל לתלינוּן בן שבעה ימים שמברך קשה והוא נושא בקשיש ובעל כחן. האב שב' רץ לאחות שבנו לכהנת והאות מאבקש שיטפלו בנו בדור, מושם שאינויו דוחה לחזר את מילוט בנו. כיון שכך, בקש מזקנה תמיינה תרופה נאכבות וננה לבנו. לאחר דקוטה אבד התהיינוק את הכרתו וכמעט שלא נס.

האב לא ידע מה התרופה שركחה הגינה ממאיזה צמח נרתקה. לא יכול לזרע לו ממשום שלא דעתו את השם הצמחי. מימי ל"ד' מניה עלה חלילה להוות את עצמה שנוקחה ממנה והוא לא יכול לעוזר לו, משועך.

ההשכלה הדרתית, מזכירותו של קאוז שאלות אחוות, עליה ביד ד"ר עמר לוות את העצם שורקה ממענו התהווות רוגם השיפוט קיבוה וערויים, ואט שב להים. האורי בדיקת עמוקה תברור השינויות של ההזקקה התימנית לטיפול בהצתת היי מדזיקות, ולטפסן פועל מוח את המרחק על לשונו האב וההינוך בסיס שפוני ברית הממלכה, אך ההליט לטפסן לו שדר טיפות. בשל מעבו

לפניהם נדומים נזדים לברך בח"ו הוציאו מוקורה "שליד" כרמ' מה"ל", ושם פגשינו בראב"ם וארכאי דידה שחורה מבקר בענין בית תפימים, הידידה הרואה לא תומנות ובוטה שצאלמה בלבוקה בפינן. תומנות אלה והשיטה עמה החיזרו אותו למוחות לדוזין. לתניון.

בשחתובונתי בתמונות שעילמה, נזכרתי בתמונות שקיבל אבי "ל מתיר שביקר בענעה לפני אבא-עשרה שנה ובתמונה ששלים היהודי תימני בענעה לפני כשמוניים שהה, וראיתי שאל השנה מאומה בוגפה של תימן, פרט ללבושים ומכווית.

הביביא לשפטו במערכת הרפואית. כבשוה של תקין ודיון הדרותים לאחזרות, השיגו לאירוע ערב האמאמאים, שהי מילכים מוסלמים קנאים עזענויות. אלה דאגו שיפחו ורחות הקדמה על תלם בכל תחומי החיים, כולל בתחום האתנוגרפיה והרמות, שהויאו לאירוע ערב האחזרות.

למורות סגירותה הפוליטית והמדינית, שימה תיכון כארץ מעבר לשחוות בין ארונות המעבר לבני מדור אחר החזק ורך מל' חיים, אך גדרו לאט לאט מרכז ימינו ולצער הבירה מוכרים לנו שניות ריפוי טריות והזדינות. שיטות אלה עברו לידיים והותאמו למציאות הייחודית של היהיטה בתימן.

רבנן הרכבתם, היהודי תימן העריצעה, תלמודו בספריו, שינוו אותו ונגו לפיהם בכל הלילותיהם, מדגיש בספריו שיש הרבה את הגורא את הנפש כיחסה אחת, הרכבתם בוגרתו בדרורי שודואן שלא למד טפל כל בנפש האדם אל יעסוק ברווחה. דאייה זו תומכת את שיטות המורה הרוחנית, ומדגישה שיש חלק את ההורחות הטביעים המומווים במוטופל, זה היה הבסיס ליפוי בתימן, תפיסת מוקובלת הימים בעיקר בפואת המשלימה.

תפקיד מחכמי עדת תימן ורבניה היה בעלי ידי ידע ו יכולת לאומנה מחלות שונות, ושא את ממצוותם לשלמה. וכך החשוב בטיפול רפואי שינוין עיר דוד האמונה החלולים ביכולת המרפאים לרופאים. את הדעת ברפואת השוגג חכם תימן בערך על ידי עיון בספריו הרומנים "ס" ובכתיביהם הפליגאים מזרדים עזובים באהמת.

רבים מאבות משפחתנו, שמשימשו כרבנים ודיינים בצעא, עסקו גם ברפואה טبيعית. האחרון שבתיהם היה סבו של אבי, הרובץ חייא

ראובן קשאני בגבורותיו

מאת אבישי בר-אור

הנזכרת נשיין ישראל וראשי מושלותיה. היה במשק הנשיא קובל קשאי את הפרס על ספרו היהודי פרס, בוכרה ואגניטיסטן. בין יתר הנימוקים להעתק הפרס נאמר: על פעילותו הספורטית והציבורית לשימור המוסדות של היהודי המאוחה בתפוצות השונות".

עד נאמו: "הספר האחרון שהוציא עוסק ביהדות בוכרה, פרס ואגאנטיסטיין, מציג פריטים מונולוגיים מאזור גלות עשות השבטים ווד מנינו. הוא מלקט פריטיות ההיסטוריות, מנהיגים, אידאולוגים ותורה, אשיש, התפתחותם פוליטית ומיחיד מקום גדוליחס ליחסם של הקהילות הללו עם ארץ ישראל בדורות הראשונים והאחרונים. הספר עשיר בתמונות ואירועים, ובגנונו קרייא וسوفת ותוכנו יכול להיות לאיראדיות וריבוליטייניות ורבכליות הלל".

יקיר קורתא דירושלם

אובון קשאנן נולד בעיר הרוואט באוגנדייסטן בשנת 1926. בגיל עשר עלה עם הוריו לירושלים בתום מסע של חצי שנה ומazel הוא תושב קבע בעיר. הוא פרנס על עירו שני ספרים: "ירושלים - אתרום היסטוריום" במקורות במילוי הדורות, שיצא לאחר מלחמת ששת הימים. באפריל 2005 פרסם ספר אלבומי "מראות ירושלים". שני הספרים הם רום זכרון לילשנות אהו הצעיר בנימנו שנרגע בירושלים כב' באירוע ת"ח 16.5.48, למחרת ההכרה על יביעו בתקומת המדינה.

בשנת 2005 קיבל את עיטורו הכבוד פר"ס ירושלים "מעם עיריית ירושלים", וכן כתוב איש העדרייה אוורי לופוליאנסקי: "זוכת גולדלה בקרן את המתחררים בעשרות ירושלים", עיר הנצח, ובירית מדינת ישראל ותואר זה יקיר ירושלים", הינו בטוי צנע להוקרה להלבה רחבה על עבודה מוחיקת וספורנית ששלך למען שמו המורשת של יהדות המזרח. ייגו נאמן על עדת הספרדים ועדות המורה".

מקימים בינויו החדש של בית החולים "משגב לדך"

בשנות החמישים היה בין מקימי בנין האומה ביזנטיאליים ומארagi תודרכות העשרו למדינת – כיבושה המשמונה. כיכון מוכ"ל ביה"ח שנגב תלך ומקים בינו החדש, פרש למלאות בוגרים שביעים, לאחר שנילב בהצלחה את בית ביגול כחלק מהתוכנית להרחבת נסיבותם של

**בקובא, היוצא לאור, מוקדש ל"יקיר ירושלים",
דאובו בשאנני. בהגיאו לגבורות. באה להחי!**

אל מר קשאני והן מכשור הפוליטיזציה של יוניקון מן המקורו שלנו ומהמשמעות הזהירם, אך גם מוחכורות שלו עצמו ומגישותם אינפורטניים פוטנציאליים [ובחות שדה-ה

מכון למחקר הדרות אפגניסטן

אובן קשאני, ליד אפגניסטאן, פועל לעמם וורשות העדה האפגנית עתיקת היוםין, שנתחסלה כליל, והקם בכוות עצמו את המכון לחקר יהדות אפגניסטן". לאחרונה גונלה רואבן קשאני, שיחות עם אישים בכירים במונחים כדי שישמרו על בית הכנסת ובתי עלילמי נעדנו באפגניסטן. כמו כן הוא יוזח לhidוש החפירות הארכיאולוגיות בבית קברות העתיק מלפני אלפי שנים, שנמצאה פג'י חמימות נשנה, ובו מוצאו כמאה מעיצות גרגיריה של תרבותה התרבותית.

קושאגני שירת כלוחם במחתרת בשירות ארגון הצבאי הלאומי – אצ"ל. מילא תפקידים בשל"ק – המודיעין של האצ"ל וגוייס בספרים למחתרת. נער ע"י הביביטים ומחקר מהריהבי בנק אפק –anguilo פלטיניה בנק ע"י הסי אי דיבוריישלים. עם פירוק האצ"ל עצורף להצה"ר והיה בין מגייני ציון העין של גוראלטלר – ושה וואצ'

דס ע"ש הנשיא יצחק בן צבי

אובון קשאי עוסק בעבודה עיתונאית ספרותית מעל יובל שנים. פרסם בארץ בעולם מאות מאמרים והוציא לאור עליה אבארכאים ספרים ווירטואו – עמו בכתובים מעלה מעשה ספרים המוצפים להתפרסם בדור.

בשנת 2001 קיבל בבית הנשיא את הפרס ע"ש צחיק בן-צבי – נשיא המדינה מטעם המועצה

וראובן קשאני הגיע לגורות בשנות תשס"ז
והוא איש רב פעלים הפועל לצרכי ציבור
וקהליה.

יעיסוקו המרכז הוא חקר קהילות ישראל, חקר ירושת ישראל ושבטים נודדים, למען שימירה והנחלת המורשת היהודית, בעיקר של עדות המורה. הוא חוקר את מנגנון ישראלי עתיק לקדם בדור מעוד בחזרה העתיקה, ועוסק בהוויה ומופולקל רוש לשראיל והעולם ואיך פרטס ספרים חדשים בעברית, חלקים בשפטות הפניות והשוויתיות ומאמורי בנושאים שונים, תוגומו לשפטות רבות.

מינחה לראובן-חויקר שהיילות המזרחי

בשנת 1976 במלואות לו חמישים שנה – שנת היובל – הוקדש לכבודו הקובץ השמיימי של החנותון "שבט ועם". במבואו "מנחה לדוד סיטון": "דואן קשאני נמנה כתוב הערך דוד סיטון: על אנשי החברה שגדלה וטופחה ע"י חבירי מערכות "שבט ועם" – מערכת השכסייה דור של חוקרים, אנשי רוח ומספרים מברק יהודי ספרדי והמורח להצלת המורשת המגוונת של יהדות המזרח מתחום הנשייה... כי קיים פרס הפטורי בכל הקשור עם תולדותם של ארץ ישראל וההיסטוריה של שבטי הדות המזרחי והצפוני אפריקאייה... על חבורת זו אשר הרימה את תרומתה הגדולה, ננמה הבנו וdonecker קשאני, על פעולתו להצלת החומרה היסטורי והפלקלורי מוקדש לקשאני חוקר קרויות והזכרה ברוך הוא של שרוכר רוח".

בשנת 1986 הייתה אוור-חווק במכון למדעי היהדות שליד אוניברסיטת אוקספורד באנגליה ועסק בתחום המורשת היהודית - על כך העיד הפרופ' דב נוי שכטב במאמר שפורסם בשנת 1999 בשם "אגני העוסקים במורשת עדות ישראל, תרומה חשובה למורחק העדות וליפוי מושתקן".
בדלתו היא דואגת בפופולרייזציה של נושא כתיבתו ובכך שפרנסמיו הרבים מגעים להקל ולפזר בתרבות ובקולטים על-ידי, מה שיאפשר לומוד על מרבית הפרסומים שמספרם אינשי אקדמייה, שמשמעותו נזוכה לעקבות שהוורחן אוור-חווק במכון למדעי היהדות של אוניברסיטת אוקספורד. המעידים על כך בורוקסוב נודע לאוירטשאנס הנטען בו בוגץ

זיכני ה' להוציא לאור את "היכל הברכה"

מאת הרב יוסף יצחק

ויזכרת משעריו הטומאה, וכן ע"י הלימוד בספר אוצר החיים תרגם הנפש בידיעת המצויה וטعمיה ויתעלת האדם לקיים התורה והמצויה מותruk אהבה ויראה, ונזכה לעבד את הש"ת ולעשות רצונו כרצונו,acci"ר.

כן יבואו על הברכה שני צנטרדי דדהבא הבנים יצחק מותניה שעמל הרבה על החזאה לאור. וגם יהוזח אחוי שסייע בה חזאה לאור וכוטוביה עארמי"ה" ושליחו וסייע להם. תבורך מונשים וענייתו היקורה נשימים וומריה (רזה) בת המנוח הרב חייא יוסף סרי (הלו) יצ"ל, שבכוהה הגיעו עד הולם, המכאמן ר' עקיבא לתלמידיו: "גנינו לה שליל ושלם שלה הוא", יברוכו כל אלו אשר عملו ותווך להעלות על מכובש הדפוס את הספר תאג' ענף יוסף" -היכל הברכה". כן יברוכו מוקור הברכותות והמי משוכרים שלמה עםם ה' אלהי ישראל.

תרכות הסלולי - (המשך מועד 63)

והפודקטיצת? האמנים היא המצאה מזרחה ואין לה קיום בעודף? הייחודהים התקוממו נגדה בשנות החמשים, ורק האשכנזים הצדיקו אותה בדיקת במלחים שיטימון שם בפי המזרחים.

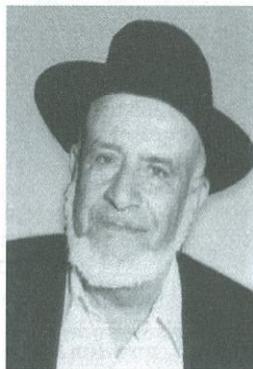
והשוחד? האמנים הוא תופעה יהודית להבראה המזרחי? הרי בכל העולם המערבי נהוג השוחד על כל צורתו. ומה עם הערכיהם ההורניים וגובד האdots האם האdots האdots יברוכו בהבראה המערבית מיניגט אוטם?!

אפשר להוציא דוגמאות למכביר, ככל ואמרות דבר אחד: גם אם האת התייר פעם הבראה המערבית, היה קורתה מוסר-ברחותה היה לאטמיini מחול רצוני, הרי שיזום היה קרבוה יותר למאפייני המודל האומצעוני, ואני שונה בהרבה מן החברות בעולם, החליש. בסוד הדדרות זו עמד הממון, הרצון "לשחת רובה בסוף" בקלות. תרבות הנheid היא רק אחד הסימפטומים החיצוניים של הידדרות זו.

יתרה נודעת להם שנקרואו בנים למקום שנאמר בנים אתם לה' אלהיכם, חביבים ישראלי שנstan כל חמדה שבו נברא העולם שנאמר כי לתקח טוב נתתי לכם תורת אל תזעובו"

ישמו החכמים ויגלו המלדים אשר הזכים להיות מושרטוי של הקב"ה אשר לומדים מאהבה בתורת השם שנאמר כי היא חין ואורך מין". מוטל על כל אדם מישראל ללמוד וללמוד לשמו ולעשות

זכות גדרה נפלת בחALKI להביא לדפוס את חמשת חומשי התורה תאガ' ענף יוסף" -היכל הברכה". בזכות זאת אני מעלה את ארם של אבי מורי ורבי המנוח הרה"ג עוזאץ יצחק צ"ל, וסבי הרה"ג חיים בן אברהם יצחק צ"ל, אבי סבי הרה"ג אברהם בן עוזאץ יצחק צ"ל אשר שמר את הספר "היכל הברכה" מכל משerno, והעבירותו מדור לדור מואב לבן וניך זכינו ספר זה ייכנס לאוצר ישראל.

הרב יוסף יצחק צ"ל (הבן)

הרבה עוזאץ יצחק צ"ל (האב)

כמו שנאמר "והגית בו יום ולילה".

אבלותינו הקדושים נתבערו באהלי תורה. התורה הייתה להם מוגדר ג'בל עמר ליד העיר הרגה. נפשו של אבי מורי חפשה מואוד להביא את הספר "היכל הברכה" לדפוס בארץ ישראל. בשל תלאות הזמן וקשיים כלכליים לא עלה בידו למשוח את

צדונו ולכך ביקש מני שאם יעלה בידי לצלות במעוזה אעשה זאת בעבורו ובזאת תהייה לי הזכות לעשות לעילו נשמהות של אבות המשפחה ובני משפחתם ולזכות את הרבים.

אני מודה להשי"ת על אשר זיכני להגשים את רצון אבי להעלות על הניר את חמישת חומשי תורה, תאガ' ענף יוסף" -היכל הלימוד בתאג' ענף יוסף" -היכל הברכה" יתמנגו הלימוד והטהרה כי ע"י לימוד סוד התורה עפ"י האר"י מיטהרת נפש האדם ישראלי שנקרואו בנים למקום, חיבת

בכל לדורו.

עם שחרורו מכלא לטורן למד במוסדות הלשכה גבוהה ושם השלים את לימודיו. אחר כך היה פעיל במושב עז ואחר כך במשבבים בני תימן בגליל. אחר כך למד בסמינר למורים בכרכר ונחל וכלה בלעדות ההוראה מטעם ועדת החינוך והתרבות, ובכבוד שנים אחותות באזרע-תל-אביב ובבית הספר "הביב" בראשון-צלוני. בתיים תנומה לפנק על מוח הפירוט והירות מטעם משרד החקלאות באזרע-תל-אביב והמורכו.

כאשר עבר בסביבות חזרה שם הכיר את עיינו לעמיד פופול. הם שעאו כדת וכדין ובמוציאת הימים נולדו להם חמישה בנים ובנות איליין, נירה, יאל, אוורי ורות. זכה לראות בניים ובנות ובס-בנ'-שלישים. כadam בעל דיאמונט חברתי לא יכול לשקט על שמריו התנדבות למד שערוי עבר בענייני דת ולהלה בשכונות תל-אביב והסביבה. גם עיריית תל-אביב העזינה אותו לתפקיד שערוי עבר למוגורים בבית דני בשכונות התקווה.

שמו נודע בעבור והיה מוכר לאירועים שונים לשאות דרישות בענייני דת ורוח והיה נדרש בכל מקום בארץ לשאת דברים בשוחות ובאיוועדים משוחחים וכן לא משוחחים, ורק זאת אלא הכנין תלמידים לבני מצوها בתנדבות וקובב רבם לתורה ויראת שמים וכחה לטוב.

"ו' בוריה הניג בעבתו בינו החדש והמורוח סודות עבר שבותות ומים טוביים יהוד עם כל בני משפחתו עם הנכדים והנינים. סעדות אלה הי משפיעים בתורה ובשייה. נהוג זה ממשיך גם לאחר פיטרתו של אביה המשפחה בא' באדר תשס"ה. על מעצבת קברותנו נהרט: "זימור לדוד ה' מ' גור באהלי מי שכון בהר קדרש".

יחודו של ר' כריה היה במשמעותו לערכיו מורשת אבות - מורשת הדות תימן.

יהי זכור ברוך ותאה נפשה צורוה בצוור החיימ.

אריה בן-דוד

בשנת 1948 יצא תקליטה הראשון של דמארי. במהלך השחרור כבר הדוד קולה מושמע ווד משפט, עם הקמת המדינה צאה להמען הקללות וקונגרסים בשל רחבי העולם, בשנות 1950 הגיעו לדרשוונה לארצות-הברית, ומואז, במשך ש-עשרה שנה, חילקה את זמנה בין ארצות-הברית לבן דמארי.

לאחר שעז שרכות של הספקות ההפועלות ואי הקלות חומר הדש, הזמן אותו בוצע שubby בשנת 1987 להקליט יחד את אות אות הדואט "לשיר ארקע", שנכתב במיוחד עבורה. הלחנות של השיר עזרה אותה להזוז אלילפני ההקלטה. כעבור שנה יצא האלבום "אור" בהשתתפות נגini התזמורת הפילהרומונית.

בשנת 1987 זכתה שושנה דמארי בפרס "ישראל" על פופול יהים. בשנת 2001 ערכו אמנים ישראלי מופיע הוקה מיחיד לבבודה.

מתויה של דמארי הותיר את המוסיקה העברית באלא קולה המויהד ובela הנוגנות הבימתי האפיינית לה. סגנון הדzik את המעד האצלי של הזמרת. כשהשרה את השיר "כללית", היא העתקה קול רואי למואבק לאומי פוליטי וגם בא. על רקע המזיאות הקשה בשנות הארבאים והחמשים, עעה קולה החם והעמוק של דמארי, שפע שרוי קרבות, שרוי רעים ושירי ילדים, על צורק בסיסי של צבירום רחבים.

"אני אהיה לנצח", אמרה שושנה דמארי בראיון לעיתון "ידייעות אחרונות" בחודש אפריל 2005 ונראה שצדקה. לזכובים גודלים כמו שושנה דמארי שמרה תמיד הזכות להיות נצחים, וא' למות.

יהי זכור ברוך ותאה נפשה צורוה בצוור מורשת אבות.

איש החינוך וההשכלה

ר' זוריה בן יוסף נולד בתימן לאביו עוזד ולאמו מרים. הוריו על לארץ ישראל כשהיה בגיל שלוש שנים. – או למושב בהם תימן בחדרה, שם גדל וחיליאן, ישב של בני תימן בחדרה, שם גדל ולמד בבני ספר שניים.

ראשגד הנער הוריו הכנסו אותו לישיבה. אחר כך למד במכה יישובות ורשות אשכלה התהוויה. מאוחר יותר רכש השכלה כללית בחוות עזום, והצליח לגיאע ליחסים טובים. ביunitים עברה מושחתו לאור בת-תל-אביב בשוכנות התקווה בתנאי דיור קשים. כאשר מלואו של שעשרה השנה השטרף לרוגון האצל' זה היה לפי קום מדינה. פילוונו איצ'ל' הביאה אותו לכאן שהה נוצר עמיים אחותות על ידי הצבה הבריטי ובילה שם שנתיים ימיים

שושנה דמארי מלכת הזמר העברי

טרפ"ג - תשס"ו

מאת בועז זיבי

שושנה דמארי, שכונתה בפי רביבס "מלכת הזמר העברי", נולדה בעיר דמאר שבטימן, בהיותה בת שנתיים, עלתה משפחתה לאוץ-ישראל והתיישבה במושבה ראשון-לצין. שושנה נולגה בבילדותה ללותת בדמות ובירוקדים את אפקה האמורה באירועי שמחה של בני תימן. בגיל שלוש עשרה עברה שואה בתל-אביב את בית הורייה ועברה לגור בתל-אביב וללמוד בסטודיו של דרומה "שולמית". מנהל הסטודיו, שלמה בשמי, הפק לאמנונה של שושנה. כשהשרה בת ש-עשרה, נישאו השניים. בשמי המשיך להל את הקריירה של אשוט עד ים מותו.

הופעתה הפומבית הראשונה כזמרת היתה כבר בגיל שלוש-עשרה. בגיל רוד-עשרה הופיעה לראשונה בראשונה ברדי오 "קול ירושלים". בגיל ש-עשרה הופיעה בكونצרט ייחיד ראשון בתל-אביב בתיאטרון המוזיקלי "לי-לה-לי". מאוחר יותר הציפה דמארי לתיאטרון והפכה לכוכבת של, סגנון העברי הצח, התהוויה והיהודי בט בין יתר המשתתפים שהו רובם ממנואיא איזובי. אחד מן חסידיהם שכנה נtan אלתרמן לתוכנית השניה של התיאטרון בשנת 1945 והלחין משה וילנסקי לה "כללית", שהפך ברבות השנים לסמלה ההיכר של שושנה.

שיתו הפעולה בין אלתרמן ככותב לבין וילנסקי כמלחין ומבצעת הניב שירים רבים מוכרים ומובלחים, "אני מצפת" ו"יאה יubar" ועוד. וילנסקי הלחין שירים מבויחים בעבר דמארי ושיבץ בריבים מותם יסודות עבריים-תימניים.

ニシア על גלי האטור ועל גלי האהדה באמיריקה
ובאייה.

שרה לוי-תנאי נחשבת כאחת משלשות
הכוריאוגראפים הגדולים הנודעים בעולם.
משמעותם היה עליון ייחודי ייחודי ייחודי
מעשיה הגדולים בתוכום מורשת המחול ייחודי
אותה בפרש שראל ובפרנס ריבס אחרים.
כן גתתה שרה לתארים רבים כוגן: "אם כל
מוחות", "ענקית מוחול", "יוזרת הגולדה
המקויטה". קצירה הייעיה כתוב על האשזה
הענקית הזאת שללה לבת עולמה לתאר את
טובה ובהנחלת לנו אמנויות יוצרים
שהיא חלק מתרבות ישראל המתחדשת.
היא זוכה ברוך בתחום מורות אמנות המחול
והשיריה.

נו לזכרה של חמאמה נע"ג

חמאמה, רעייתו של המנוח ר' שלמה צבראה,
בתו של הרב יהודה חממי זל', נהייתה בה
הعنנה ואצילה הנפש. היה בה בטחונה שם
ויראות שמות נסוכה על פניה. היא המתודה
עם האסון שפוך אותה אחר רציחת בעלה
בידי בני עולה בימי ההתישבות בהר יהודה
הশוואמיים.

באץ הבנות שאבה תנומאים על השכל
והשם ייה אתה להקים בית אמן לעם ישראל
ובניה-צאצאייה ממשיכים בדרך אבותיה.

אמרו חמיין זל', שבזכות נשים צדקניות
נガלו אבותינו מעצרים, חמאמה ריהotta
מאלה הנשים הצדיקיות הטובות והישרות
אשר הלכו בדרך בנות ישראל השרות
הנענות.

דמותה המיאירה ובולטת נשכחת של אש חכמה
וותמת לבב; היא היתה משועפת במידות
טובות ודבקה באמונת ה' ואמונה זו הביאה
לי' מושה ומעשה מביא עמו כוח המשעה
וחזרות המעשה. لكن זקנתה לא בישאה את
עיניה.

תהא נפשך צדורה בעדרו החיים!

לי קירינו ונאת נפשנו ר' טוב צדוק

אם ארך באבל על מות אחיך

חריף חיים בר' עזרי צדוק זל'

במכון ציון והר ירושלים –

תנוּקָמוּ וּבְבִנֵּין בַּיִת הַבְּחִירָה יְתִם

גּוֹנְכָם

יוסף דוחח-הלי ורצון הלי

לזכרה של שרה לוי-תנאי כלת פרס ישראל למוחול

מאית יהודה כהן

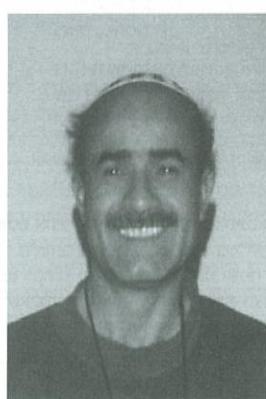
וואה אני כובה לעצמי להעלות קווים לדמותה
של האשה הדוליה שהתביעה את חותמה
בתירות המחול הישראלית.
ידע אני שרבים וдолמים ממוני הבקרים
בתהום הזמר והמוחול הטיבו לתאר את
גודלה דמותה ועומק אישיותה של שרה לוי-
תנאי.

לזכרו של יהיאל מדעי זל' מאית שמעון אלמוג

"אתה וווצה שלושה שמות נקרו לו לאדם.
אחד מה שקרים לו אביו ואמו, ואחד מה
שקרים לו בני אדם ואחד מה שקונה הוא
לעצמו. טוב מולבן - מה שקונה הוא לעצמו".
(נוןchroma, ויקט)

בדבirs רבים ומשפעים בעלי כל אחד עמו אני
זהה-זאצאיים מושגים עליי, מאין המוחשב
គוננו מדברים רק עשי, ממאיים להשיב
עליך בלשון ובמשך עבר, כאשר המוחשב
וממלים שיוצאות לנו הפה מדברים عليك
בלשון ובזמן הזה. אתה נטאש אצלי, כי יהיאל
החי מלא חנות חיים, אופטימיות ואצלות
נדירים. אבידה גולדה אבדנו בגליל שוב, השכל
אינו קולט את גודל האסון שנפל עליינו בכל
הרכומות: האישית, החברותית והמקצועית.
תמיד קובלני מפרק הבה חום ודידות אומתית?
תמכה ורשות תמייה מקצועית ומה לא?!
מעשיך ודבריך לעולם ילו אוטו ושימושו נר
לרגל בעבודת החברותית המקצועית.

שרה לוי בת לבן תימן נולדה בירושלים גודה
בסביבה שלא דיבר ולא הכירה את הדת
תימן ותרבותה. בגיל רך התניתה מאמה
והתחנכה במסודות שחינוכם ורוחק כרחוק
מורוח מעורב מתרבות תימן. אף על פי כן
캐שר גדלה הקהילה למסורת היהדות תימן
ובhocות מעתוליה וכשונונית סגנה והפנייה
את תרבות אבותיה וכמהו דלהת את יסודות
תרבות מוחול והפכה אותו לנכס לאומי

וכחלק מתרבות ישראל המתחדשת.
בכשווין מופלא יצירה את היצירה "מחול
הமדבר", שהייתה לייצירה מוערכת בגדולי
היעיריה הארץ ובחוץ לאן. שרה המוניה
קנינה את עלומה בפשטות הילוכית, בדבקת
הצייריה האנונתית ובאסכולה חדשה של מוחול
ושירה שנטפרסמו בארכ' ובועל והיא היתה
המייסדת והמנוהת האמנותית של "תיאטרון
מחול ענבל".

בשנת 1957 הוזמנה "להקת המחול ענבל"
להופיע באירופה ובאמריקה. האנשים
והארגוני התינויו בעיצובה האמנותית
החדשנית של שרה לוי-תנאי, ובכל מקום שבו
הופיעה קזירה שבחים ולהלן ושם של שרה

מאמין אני באמונה שלמה שربים מכירין
וחבירך יהיאל חשים ומרגשים את חסרון
כמוני ואני מעלים את הסתלקות מעמו.
זאת מושמה בלתי פשtierת, כי העצמות של
הולכות לנו לא נצא ודבר העיני שמי
ובבחון, שהחיים הם זוניים. אף על פי של
אדם יודע שלחחים יש עת קזובה, אבל אוטו
הקב"ה בהחסוך גדים שלא נחש את זה ויל
דמיתנא, ויל דמיתנא!
**ייל ברכך בורך ותאה נשמתך צורחה בערוך
החיים ובכזרו מורות אבותיך.**

מנחה מס' פורו ר' שלמה בוכבי

מאת צוביה סולמי

שם השם הקאזי על דבריו המאריך ואמר: "אמנו אני עצמי כאשר שמעתי את הרעש הזה הוא עתקעת אלה אכבר כי אין דרכנו בעת פחד או אסון, שאנו אמורים את הקרה הזאת, ואנחנו בيت החזן פונה לעד אל-קְבָּלה",
בלומר בירויו לרבה".

אלאnid הצעיא השיך' ברו להודיע בכפר לאמור:
לפלי יעינו בספרינו העתיקים והחדשים ולפי
ההיעצטנו באנשימים ידע ספר וdot ודיין,
אגענו למסקנה שמורה לאכל מבשר העדים
אוונומן בדעת מוכעדים אל-:

- .1. הבית פונה לצד אל-קבלה, לעבר מכיה.
 - .2. הקאצ'י עצמו כמשמעות רעש המפולות אמרו אלה אבבו!
 - .3. בעלי החיים לא היו חולדים ודינם כאילן נשחטו כדת,
 - .4. בהזאה אנו עושים את רצון האל שליח לנו בטובוبشر משוכחה לעבדינו. המוסלמים ביזידיו כי הם ריבעים.

על החותם: הקאצ'י והפקיה (השופט והמוראה).

מעדרו לעבדיו המוסלמים הרעים.

חכמת הילד היהודי

חشب היהודי על כל העיסוקים מהם כבר ניסו
אותם בעבר ולא הצליחו בהם, כי נחלת הארץ
לא הייתה להם, וכך אשר לחקו חלקי אדמתה
באריות נפלה בגורלם שנות מצור ועבדו
לדריך, גם קרו לעסוק במסחר לא הייתה להם,

תתרשים את הקיר במבנה אותו מחדש.

ס' אחת באמצע הלילה שמענו בפרקנו רעש
לול ונורא, והסתבר כי הגג של אחד הבתים
הבדולים עם קורתוי, אבנוי ועפר המילוי,
על בעת צאן, שהרי בו מכאה והמשיכו
לשאץ. בהמות אלו נודרו פלטיה מהעדן
וטופו שלך והתדלמל מפאת הרוב והוצרות
ברב מושבים ארבע שנים, שנה אחריו שנגה.

ישור רצו התושבים למקומות נצאו, כי אג ברכאתן נפל על הארץ וכל מותם, וכי שלאל מותה נתקצת אבן אוץ מותה מוחנן מהאחים ומוחדר יייר. כל תושבי הקבר באו להציל, אבל כל מותם נצעאו היו פגדים, וכולם שהיו רעבים עדモ רהום ולוטשים עניינים על גופות העזים שמוטו בתבניותם לבטה את החשבותיהם, כי היו שים מכובדים שאינם אוכלים פגרי מותם.

קאנץ' שלם, שהוא החכם שבתמים ומוניגם, אין את הרוחיהם, כי גם הוא היה רועה וותם. באל המARIO של היהודים והתחל וווחוך ממען על הארון, שאל אותו בבדך ב, חאם במקורה כה של אסון הנוגדים למשאו מטעם מוסى התיר לאכל העזים? **קאנץ'**, ענה לו, כי לפि דתנו היהודית, שהיא בחרב מהרמיה – אסור, אבל לנוiot דעתו, לפי מוממד המאפרת לאאמנויות אחרות ממנה. **של פלניימט – מתרג.**

אל הקאצ'י בתקופה: "מנין מלארי אזה?"
ה המארה: "חישית, בשבלים אין דיני סכון
וחישיטה, ואין לכם הלחוט טרופית וכשוותן,
ז' זו הפוגות של העים ממחלה, אלא
יליל רמזו מושמים לתת בשר לפני המआמנים
עבטים. שנית, התנאים שלם לשחיטה הם
הריי פניהם הנשחתות מופנים כלפי מכיה.
ונגד הנה בית הצאן הוה כלו פונה כלפי מכיה. ועד
כך החשות אללים למור את המלים אלה
בגבור! לולו אלהים גדולים! ואני בטוח שבעזין
שממענו אלה המפלות היה פחות מוסלמי
רו הרבה בכפר, שאמר אלה אבר' והנה לך
הראוי, שהשבר כשר בבעלית כשרות
"יוי דרכם!"

הסבבם של מוסמך אוניברסיטאי, שבסביבה נתקלנו בפניהם, לאחרונה ניכר היה לנו שמדובר במקרה אחד בלבד. מילויים אלו נתקיימו במקומות שונים, וסביר להניח, גם במקומות אחרים. מילויים אלו נתקיימו במקומות שונים, וסביר להניח, גם במקומות אחרים.

בשנים תש"ג-תש"ג (1943-1940) הייתה בתימן בדורות קשה ורעב גדול עד כדי כך שכל בני האדם, מஹר' ועד אחרון האיכרים שעמדו יהודיה והערבים, כולל נפשו לני שיט ולכל. המשתרג על הארץ ועל שמיים ומשלח נזקננות להיאחז בהן בעץ הגפן. והעפץ הוא מכובם המעד ערוםקו של הרעם ועינויו של אדם.

פרויו של הצמח ענבי הגפן, אך הם רעלים
עליזי דומים לכך יד אדם סגורה (קמוץיה)
ולכן הוא נקרא בשינוי חלץ. בימי שפע אנו
מקלקטם את עליו בבורק לפני זריחת השמש,
ובבשלמים וסוחרים מהם את המים שעטפנו
כמו מלפניהם חמוץים. בימי רבע מלקליטים
אותו חום היום ואין חמוץין. מובלטים,
סוחרים איתם מים וمعدרים בתוכם מוה
שיכולים אנו להשאי, וכן מעט חלב אם יש עוד
פרה או עיר, מפרק ביצים או מפרק בר אם אפשר
להשתagi. תבשל הא היה אז משמש תחלין למזון
ולפעמים יוו מוסיפים גם מעט קמח מבישול
בכמים, הנקרו בלשונוז (פתחה).

ש ש |יחת ה

- ה
 - לואכלו.

 בימי השעיו רק הענים ביתור געוזוערים בו להשבע את רבונם והי הוודים אוודרים על דך הרחצה "חלוץ עני בענווי", לללמר העני יסרין למזונו משיח החלז ועל דך תשאלה ? מי חלץ עני מעוני?

ההגדות בתימן היו בונים בתים לאחים, לבקרים
ולגמלים בהם כמעט שבועיים לעצם, כי
שם יוד הוגש כל מות השנה, והם חסרים
עליהם לב יצטנו ויחלו. אותן עשר, מפאת
ההדרוב והדאה למזו להם ולហמתם, לא

לגור. היהודי השתדל להשביע את רצון כולם, וכך חביבו והגה בו מוגב הבטח אוthonim במאכל ומשקה, ואלו לאי לא היתה מספק עבודה והוא קיבל את כל צרכיו בחינם מן היהודי, כפי שהוסכם בימיים.

התבונת בגיאי המבער והתקנא באיהודי, ולכך החל בספר כללים, כי היהודי בלבו אכן חי ונפטר. היהודי כבנין בחירות, רק הגויים לא שמו בקהל. היהודיicus על הגוי והוא אמר לבבון: "אני אראה לך, בוגד בן בוגד, כפי טוביה, ואtan לך ליקוץ את אצבעטיך במזיך". גם היהודי הכריז על הגוי, שאינו נור כלל, וכי ריק מרחמיים על המשנה לעמך יוכל יכולת הנדרש בכבודו, והנה קם גבורות לעמך לעמך רעליו רעה תחת טוביה. הגולים יעדן יערנו וכגדוד ברוחם של משה רבנן, וזה דבר התהרות: "כגנויו את היהודי והגוי, כל אחד לדבד, לתוך מורתן חישן וויתנו להם עצם לנגרת ווירון, ומישניהם אשר צלח לחייב שבע מכות בגזרן על עצי הנגרות יוכון את שבע המכות כלון במקומם אחד ויחיד מבלי לטסות ימינה או שמאליה, עד כי ירידאו כאלו הן מכנה אחת, הוה האנג' האמאנטי".

ההדרם של רוב התושבים העربים במקום היהת תנונה ליהודי, שהיה אחד מוכור יותר ביחסים כבעל מקצוע, גם הערכו אותו על מעשה החסד שעשה להברובו הבוגר היהודי, כאשר נתן לו מחצית מהמה שחרורו, וכשהיו הגויים מביאים לו אוכל פרך היה נתנו לו. תמכה התושבים בדורות היהודים לקיים תורתם כפי שהוא הציע.

בלית ביריה הסכים הגוי, אך דרש כי היהודי יתחל בתורתו. הסכים היהודי ויד למתורע החשוך בשארון בידו, והגוי המתחרה, השופטים והציבור עמודים מהן למרמור.

בכמונו של היהודי קרא: התחל להכות על קורת העץ שעברה ע"י השופטים כשהוא משתמן בעד הקחה של הגוזן, ועל כל מכת סורך היה סופר בקהל ודים כדי שהגוי המותחה ושופט תורתו והמתנגדים העומדים בחוץ ישמעו את מוכתי, כי בחוץ לא ראו את היהודים מכח, אלא רק הי שומעים אותו בשאה מכרין: "אתה, שיטים, שלוש, ארבע, חמיש, ש". רק כאשר הגיעו מכללה השביעית לכך ש"ש", קרא בקהל "שבע" ומיד יצא מזון המורתן והגוזן ולוח העץ ביד.

בדקו שופט תורתו את לוח העץ ומצאנו מכת גוזן אחת וחידה, ויאמנו לאיו: "שמעת

"מה אתה אומר, מה יש לך בתורמי לך?" ענה היהודי: "מה שארת שמעת? יש לי עפר ממוקם קבועתו של משה רבנן, עלי השלים!".

הבט בו הנער במבוק מלא תוכחה ואמר: "אוור משקר! והלא כתוב במפורש יזכיר אותנו ביגיא באחרץ מואב מל בית פעור ולא ידע להתפונס ממנה. תמקד במלים "לחשוב מעז לעלון שעופר בתורמייל מוקם קבועתו של משה רבנן ללו השלים?!" לאך אתה איש את קברנות עד היום הזה". ואך אתה של משה רבנן ללו השלים?!. על תעוז להושך ולטעון שזה עפר ממוקם קבועתו להתעקש ולטעון שהוא עפר ממוקם קבועתו של משה רבנן, ואך אספֶר לכל החוץ לשמעו על כסילו!?"

בוש היהודי ונכלם. הילך לחפש את רעה הערבי ויספר לו את אשר קרהו. ויאמר לו הגוי: "היהודים חיכמים הם, ואני אפשר לעבד עליהם, אך בין אמוןני ליקון את כל העפר שהיה בתרמייל, ולול הבאתני או מהו עפר שהיה בתרמייל ותנווות וויתנו שזה עפר מהומם שזה הר מהומם והם יוכורו וילא אוו את תכוונו בחבויות קענות ואנו אמוןך אוו את מוקם קבועתו של מוחמד ונתרנס ביה". ובר אגנון עשו והחיו את פשע באהווה.

ושוב מעשה שני שכנים – היהודי וערבי – שחיו מחשורי פרנסת ומוחשי קרוועע לעבדה, וחישבו אך לעצוא פוןסטם בכבוד אף אם לא ביושר. והם היו טרי מזקען, אך החילו להזכיר לעצם בעיל מלאה – היהודי חייטו והשכן העברי בונג, ותני האתנו בינהם – ממה שיוציאו יתפנדן שניהם בשוטפות, ואשר אמרו כן עשו.

היהודי הצעריד בוחוטים ובמחטפים ובכל הדורות לחני נודד, והשכן הערבי הצעריד בכל הכלים הדורשים לגרן נודד. הם החל בזוויגים מוכפר לפרט כההם מכזירים על מקצועם, וכל אחד משבח את מומחוותם של חברו. החלו כל האנשים והנשים בכל המקומות שהגיעו אליהם, להביא בגדים ובדים ולהודיע תטריף, לתקן, לחידש ולהשתלט טלית. החלו של היהודים הניתה רבב, שהרי כל אדם לבושים בגדים נזקק למלאכה זו, ואלו לנגורות לא כולם קווקים, אלא רק לתיקונים מעטים מה ושם. עבודה דרבה ריתעה לחיט היהודין, שאמנם לא היה בעל מקצוע מועלן, אך גילה רצון טוב וכשרון הסתגלות ותפיסה מהירה, מה גם שהכפריים אינם מקפידים על היהודים מסתפקים בכך שהבדל תפורה היטוב ומותאם

ובכו אמרו חכמים, شيء שאין לו קון טמא. חשב והשח היהודי והלך לקרא את כל מעשה המשכן, אולי יימצא משהו בין הכתלה והארגן ותולעת השמי או בין הקרשים והקרסים להתפונס ממנה. תמקד במלים "לחשוב מחותות ולעשות זמבה בעכסך ובגונחות" אויל מזע רענון לשלוחן להתרפנס. הגוי מסתכל על בהערצה, ומזרז להמשך ולעוזר בסיפור קדוש. כאשר הגיעו לכתוב: "ויהי ביום כלהמתה להקמתה משכן", התעורר לפתע כיאל מטלון, אמר אל הגוי: "עטאטה"!

שאל אותו הגוי: "מה מצאת?" ענה היהודי: "מצאת חומר לפרסה". שאל הגוי: "ומהו החומר?" ענה היהודי: "אני ואתה נמלא את תרמיליינו עפר ונסונכט בכפרים. אתה המכור למוסלמים ואתם שזה עפר מכביר מוחמד נגיאכם, ואני אמכו להודים ואומר שזה עפר מוקם קבועתו של משה רבנן, ויסלחו לנו נגיאינו, לילם השלים, אם נתרנס בשם לשוא".

החליטו ועשו כן. מילאו את תרמילייהם בעפר וילדו דרכם ויגיעו לכפר מסורב, שם גרים יחד יהודים וערבים. הם הגיעו לשם בעת יציאת התלמידים מבית הספר.

הערבי פנה אל הלידים העربים ואמר: "ילדין, בתורמי עפר ממוקם קבועתו של הנביה מוחמד, עלי השלים. כל החוץ ניא סוף או תוצאות קלהטת כלשי וקיבל מלוא חפוני מעבר של מוחמד, עלי השלים". רצ'ו הלידים הגויים הביטה ויביאו אום ביצים חמיהו והשכן העברי בונג, ותני האתנו בינהם – ממה שיוציאו יתפנדן שניהם בשוטפות, ואשר אמרו כן עשו.

היהודי הצעריד בוחוטים ובמחטפים ובכל הדורות לחני נודד, והשכן הערבי הצעריד בכל הכלים הדורשים לגרן נודד. הם החל בזוויגים מוכפר לפרט כההם מכזירים על מקצועם, וכל אחד משבח את מומחוותם של חברו. החלו כל האנשים והנשים בכל המקומות שהגיעו אליהם, להביא בגדים ובדים ולהודיע תטריף, לתקן, לחידש ולהשתלט טלית. החלו של היהודים הניתה רבב, שהרי כל אדם לבושים בגדים נזקק למלאכה זו, ואלו לנגורות לא כולם קווקים, אלא רק לתיקונים מעטים מה ושם. עבודה דרבה ריתעה לחיט היהודין, שאמנם לא היה בעל מקצוע מועלן, אך גילה רצון טוב וכשרון הסתגלות ותפיסה מהירה, מה גם שהכפריים אינם מקפידים על היהודים מסתפקים בכך שהבדל תפורה היטוב ומותאם

¹ שפטון לא, ג.
² נסבדר, ג.א.

"היום נטפלל כאן ובמקום לפנות לכיוון פֶּסֶח
כלום פָּנוּ לכיוון הנגילה של, ובכל מקום
שנוצר בתפילה שם אללה תזיכו את שם
הנגילה, ואוי ואובי למי שירמה את פֶּסֶח!"

בדבשו הרה באצבעו על הלקוטינו בייתר מוכלם
ואמר לו: "אַתְקֻדֵּם" לכומר נִיחָה שליח צבור
ועומד בראש המתפללים. עד שירח' בגד
וחרבו שלופה בידיו וקשיב לדבר תפילה
שהוא שומר את פהם. ורק התפללו לפני
נסחטו החדשה. בכל קטע בתפילה שבו
מזכיר שם אלה החליפתו בשם הנגילה.
גמרו "לחתפְלֵל" לפי הנוסח החדש, אשר
כתבם להם שבר איש לא מקומו באולם
לעלוס קאות ולעשן נרגילה עד השעה שלוש
אחרי החדרים, שהוא זמן תפלה המנוחஆל
היהודים.

קראי הש"ר לאחד ממשתפיו, לעניין כל
המסובים, אמר לו כך: "לך בתיו של היהודי
סליליאן אל-חנאס, (שלמה רוש הנוחות),
והבא אותו אליו מיד ביל שום עינובים או
תירוצים, כי אמוות!"

יצא השילוח בדחיפות לביית היהודי ודרש ממנו
לבוא לשער ממדת דתם של שילוחם, וכך נושא
התאושש והלך פלי השך', כארש געטויה. וירדתי
ונסה להסביר בערך הגעה עת תפילה
המננה ולפי מוצ羞ת דתם חיביט המשולמים
לאפרום יהודיה לעבור את ברואו, אך השילוח
היה סער ונורש ולא היה מוכן לקבל שם
היהודי והליך אתו, התיעצ'ב לפני שך' וככיו
הסביר: "בוגא מיך, או שחץ' הוי בו בסכנה!" קם
תלונה על השילוח, אשר לא איפשר לו אפילו
להתפלל, השיל' ענה לו בזעם, שלא כדרכו
מתהנו שלושים עם היהוד: "שקס', יהוד! אל
תשמעו קולך. אני ציוויתו להביאך לפני חיה או
מות' הילנס לאולם, היהודי!"

היה זה דבר שלא יעשה, כי הם אמנים מכנים
אורחים, אבל אם לא אורחה יהידי איןם
מכנים אותם לתוך הקלהם לדיאו, אלא מהווים
לחמונה מושב, כלומר מוחץ לאולם המשובין
ונותנים לו שטח כל נצ'ו. לא מאמינו של דבר,
אוו והודים, אונ' היינו שמחים על כך, כי
רא' רצינו לבוא בקהל ולשמוע שחרם שיאים
ובධרי הבאי שליהם. אבל תחילה
ובחוימה שפוכה על היהוד להינס ולחשב
בראש דיאויאן כאחד מהם. ציוו להגיש יהידי
נרגילה ונענify קאת לעליישע, אך היהורי סייר
וענה: "עדת התפללות התפלל מנוחה" השיל'
אנדוין נראאה לא להבחן. ענה להם: "הבחני
אם הבחני". ובדבשו שלף להכותה בה על מימן ועל
מקובל כל שייהודי ישב עם ייחד, וכל שכן
שיתפלל בונוחותם. והויסף השיל': "במקום

ישיבה היה מתחילה ומסיים מיחסים בייהודי.
השין המארח לא היה משתהן בדרך כלל
בשיחותם על וההורם, אבל אם היו שואלים
לדעתי, היה פוטו אותן בתשובה שטמית:
"לא כל מה שאת שווים וחובבים על היהודים הוא
נון". ושם מונגולים בהחטאות: "איסטיג'ר"
אללה: בקש סליחה מהאל!

עד אשר יום אחד החתיילו לדבר על נאמנות
היהודים, ושאלו לדעתה. השיל' שנמאס לו
מהלשות הרעה שלהם, מען תיפל המכה
השניה עלייה וויראו כולם מכמה אחת, ויקץ
על למלוך לבב הכל הנכון, כי אללו היהת צרע
לצאת למטס למקומות סננים, כמו מומבו, ואמרו:
לי - בחרך בלבליה הענמאן, עמדו לפני מוסולמי
והיהדי, הייתו בוחר בבן הלויה ההוד, כי אני
בטוח שאתה אתה בסכנתה, היהודי לא עוני
משמעותו: היהודי אדם מאמין, ואומנו
חזקקה וציבבה, וכל אדם מאמין הוא גם אמן".

שemu האנשים את דבריו והשמעו קולות
השתאות ותדהמה, ואמרו כדרכם במקדים
אל: "איסטיג'ר אללה אל עיז'ים" לולו'
בקשי מחלוקת מהאל העצום. דבריו היו עיניים
בחילול הקודש, אך הם היו ירים מפני
גמל וגיא בינה: בדבשת המערובות גרים
היהודים בגדשתחוזוריות גורם המוסלמיים.
הם: "איי מבקש חיללה מהאל, אך אוקה
המוסלמיים וושעיב עיריה זומיניס על
צאצאים ומוחמד נבאים ומונגינים" סק'אה"
(אדונים ואצלים), וכל אחד נקרא סק'יד".

לאחר שעשויות בערך הגעה עת צלאת אל-
צ'הר, תפלה הצהרים, בשעה שתאים עשרה
לערך. בדרכ כלל, היה השיל' עצמן מנצח
בשבעת התפלה לפי כל השימוש, שהגהה
למקומות המשובין לזמן תפלה הצהרים, כי עד
לעליתנו אריצה נשעת התש'ה, לא ליא להם
שעינויים, והם היו מונצחים לפי השושן ביום
ולפי היירוח והכוכבים בלילה. השיל' עזמו היה
נון לנתת הרואה לקום לתפלה וללכת אל
ה"לאמע", כך נקראו בתי תפילה.

הסיף
באותה העיירה היה שך' אחד, שgam הוא היה
מאותו המוצא ונקרא סיך', אלא שהיה אדם
בנובו, ובארומו היה אלום גודל נקרוא
הקרוא לאמאינים מראש הצריה. החול כל
הקהל לשוב על מקומו בחסר מנוחה, ואו
אחד מרם אל העז האכזרי לשך' שהגהה עת
התפלה, ברגע תשבותו התהייה והפערת
בעיניים נאמנות היהודים, ועם משומש שהבוחנו
שאיינו רזהה לדעת.

ספרת ייחד אנטנו את מהלומות הגדרן על לוח
התהרות, והנה אותה רואה במeo עיניך את כל
שבע המהומות הנראות מכמה אחת וויהידה.
עתה תורך לרדת למורהך ולהראות אם אמנים
נגר הכר או מתחזה!"

ידד הגוי אל המורט והכה מכה אחת בגורן
שהוא סופר בכל ווועד: "אחתן" וכי
מכה שנייה ווישט את ידו בחושך לחפש את
מקום המכחה הראשונה מען תיפל המכה
השניה עלייה וויראו כולם מכמה אחת, ויקץ
את אצבועות דיין ויצעק בקהל גודל מכאב:
"שתיים" ווועד שותת מפצעיו ווודם
מרוב אבב ומפח. ידרו שופפי התהרות
למרוף היהודים ואווטו לאור וויראו את אשר
קרויה, ואימאוו לו: "ככה עשה לבוגד אשר קנא
בברעה ווינגן בחברוי" והויא הראה בוש
ונכלם לכפורה ולמשפחתו, ישראל עשה חיל.

יח. "סולמייאן אל-חנאס" ואצ'יל אל-גועד'
העיריה אל-גועדי, השוכנת באזור מללאן
אל-אעלאן (בגליל העליון בערבע) שכונת
בראש היר, אשר פסגתנו דומה לשתי דשות
גמל וגיא בינה: בדבשת המערובות גרים
היהודים בגדשתחוזוריות גורם המוסלמיים.
לכם עד היום את צדקת דבירי".
צאצאים ומוחמד נבאים ומונגינים סק'אה"
(אדונים ואצלים), וכל אחד נקרא סק'יד".
סימן ההיכר שלהם היא בכיריכת מנצח
יוקה לעראשם, ורק להם מותר שלשלת החקק
מהומנפת על ערכם. הם היו דיאעים בשנותם
היעירות היהודים, עד אשר אום הדוי היה
רואה להגדיר אדם כלשהו בבעל שנה
יעיורות, היה אומר: "זה שונה כמו סואדא
אל-גועד".

באותה העיירה היה שך' אחד, שgam הוא היה
מאותו המוצא ונקרא סיך', אלא שהיה אדם
בנובו, ובארומו היה אלום גודל נקרוא
הקרוא לאמאינים מראש הצריה, והוא
דיאוון אל-ק'ילאה, כאמור אלום השיחרה.
באלם היו שיבים בין אברעם ולחמייש אוש
על גני מועלות נארם ווישרים עומר מלדים
צומר עזים. כרויות היו פרושות לאורוך הקירות
לשם הסבה בעת ליעסת עלי ה"ק'את". לפני
כל אחד מהמושבין והייתה מונחת חבית ענפי
הקאח, ולפני כל ארבעה אנשים הוצבה נרגילה
(ק'אצ'אה) לעישון בקבוק והיא בעלת צירור ארוך
הנקרא ק'אצ'ה. כל הוים היו שיחרים ומברדים
על גשימים ועל יילובים ועל מה שהיה בימי קדם
ול דברים שלפי יוחשיהם עתידים לדורות
בעתיד, והויא הרובה הרבהם בטלבים. כל

יט. דע מה שתשיב לאפיקו?

בגודל שנאתם של המוסלמים בתימן ליהודים, כך היה גודל אמונהם, שהיהודים יודעים כל דבר, שהרי "העם הספר" ("אָנָּל אַל קְטוּבִי")³ ובמיוחד נדמה היה להם, שאנו יהודים הכל גם על דתם ואמונהם. ערבם בכם היו מרבים בצעותיהם, את כל הדברים אלה אמר הש"ך באזני המוסלמים כולם ובאווי הירודה.

שהלל כתוב בתורתו, רוק משאנתו לדתם, או נעלמים מה שידוע לנו לעלה. מוקובל היה בארכ' תימן, המהלך בדרך או途 או יומיו של השך וכן מושגים מחד כטוטו ויאומיו של השך וכן מושגיו של השך הירושלמי לפוגע בו, כי ננדמו מעוז רוחו של היהודי המשיך לחייך ונמי גועם. כאשר סילקו את היהודי מתקן אלאם, פנה השך אל המוסלמים ואולם אמר להם: "עס בן לוויה כה הייני מוקון צאת למקום סכנה ביל כל חשש. אתם כולכם בני חיל, כל אחד מכח חבר מוצמדת לירכו ואתם יודעים להשתמש בה, כולכם מצחצאי מוחמד, אבל כאשר שלפתי את הרבי והנפתה מעל אשיכם נפה עלייכם אמתה וזה אתה אהן עם עד שכךתם אליהם חייכים בוגריה ועתה יוציאכם, והחפפטם אליהם חייכים בוגריה ועתה יוציאים על פניכם לוגליה של, ואין בוגריה לעסוק בתורה בחרותא.

ותהה יום אחד, רקתה קבוצת החדים והליכים בדרך ויעסים בדרכי תורה. באחד מעיקולי הדרך פגש בקבוצת מוסלמים מצחצאי מוחמד הנקרואיס, כפי שהסבירו לעיל, סא'דה, כלום, אצלאים מושע מוחמד. ערו' הגויים את היהודים, והדול שבעם שלאל את היהודים מי מהם הוא מאיר, כלומר רב?

שאלת התחנה במקומה, שכן דרך כל בתימן הנאראלאינור בלבושם משואר והדרם. בשועב הנה נהוג ששהמארן לובש לולוק לבן, ורק בשעה שהוא משתמש בתפקידי כוב בחתונתו, מלא וויר'ב. ייר על כן, על פי ליל' הינוס, אלא היה מארן זאטור עמיד על עצמו שהואה מארן, וואת מוטוב ציעיות וונועה.

ובכן אותו יום, אחד היהודים בברורה, שלא היה ידע גדול בתורה, העביר על המארן אמר לגויים: "זה המארן!" שאלו הסיד רציכםلن לוויה אל מקום סנון, כי הינו הימם ברהדי?!" נער כלם מקתלה: "בירהדי! ביהודי! ביהודי!" מיד צקה לשחרר את היהודי עבר עליו במשך היום, ורק לאחר זמן עז שיפר לו השך על הרקע אשר הביאו למצב התעתש בתמורה עזנה: "בניא' והוא, ומיד פנה אל שאר היהודים: "מי מכמ' יודע?" היהודי אשר הצבע על המארן ענה: "בן, אדונין,

לשעות בו כרצונו. היהודי לא ענה ורק המשיך להסתכל בחיק על פניו של השך הירושלמי אשר ציה את משותיו לחתת את היהודי לאלה בתפילה רצוי במקומו שם נוריה". ודברו עמד על וגiley, של' את הרבה, נועע אווה ואמור: "עד לך, שאני אשמעו ואבן כל מיליה ואם תנסה להתחכם דורך בראץ!!!"

הש"ך היה אדם רציני שאנו שליף וחביבים, אלא אם יש בעדתו להשתמש בו במאמר, וכולם ידעו את, כי אדם השולף את הרבה לשואה מזווילם ומוכנים אותו "בראי" שהוא כבן ווונאי. תשנה לכיוון ירושלים ובית המקדש תפנה לכיוון הנוריה, של' ואל התפלל תפלה לח אלא בקהל ושם בלבד. ובכל מקום שמחור שם לאלה בתפילה רצוי במקומו שם נוריה".

כל המוסבון קיבלו פיק ברכיכים, לאן היהודי ששמור על שלוחת נפש בראותו את השך בחרון אף, ואמר: "אדוני, החלות לחסלי, למה לך לעונתנו? הבנו בחברך אמתות" ובדברו הטה רעופ לפוי רוחבו של השך. אך השך ענה לוי: "אני מעוניין במויתך כלל, אך אם תמרה את פיא אחות ולא אחמול, לאו חשוב לי מה דתו ומעמדו של המורה את פיא ועתה היהודי הצל את נפש ממוות ווקם מוחר להתפלל כאשר אוכל בטוחה בכם בעת צרה?!"

המשיך השך: "אני יידע שאתם יודעים, גם היהוד יודע, שאני יכול לעשות בו כתוב בעין, לומית או להיות איזה, והה אין לו ראיות עביניכם, כי הוא מוקן למות על קידוש שם ה' בפניכם מוחיקות ואפיקו סימיך חד לא שלמה באמנתו ובתרתו; ואשר אדם מאמין אמונה כל קרי אינתנה ויציבה, כל שאור הדברים בעינוי הרק אמצעי לקיום האמונה הזאת, וכן אני שואל אתכם עוד פום ורוצה לשמעו הפעם בפי פחד ובליחש: ואתם, לו היitem רציכם לנ לוויה אל מקום סנון, כי הינו הימם ייחסים תחדר מונღן, אלא שהאה מאבחן באמונה שלמה באמנתו ובתרתו; ואשר אדם מאמין בירחוי?!" נער כלם מקתלה: "בירהדי!

באחר שעה קלה צקה להביע את היהודי פניו ואלו אם החליט להישען לפקוחות? ענה היהודי: "כן, אדוני השך, שבחני היבט על מצבי והגעתי לי היללה נשווה וחנצת, כל אשר תצא עלי אעשה, רק לבادر באמונתי, כי לא אשמעו לך וללא שום נברא בעלם, כי ביל אמונה גם החיים הם מותות!" המשיך השך לאיים ולפטות ולסוטה להמס את לב היהודי באמרו – על מי בטוחת כי מורתת ב? מי יוכל להחשיך מיך?"

ובאותו הזמן לא היה השולטן מרכז כל הארץ המקבול בקבוק המוסלמים בהתייחסם ליהודים ולערבים, אשר לפני האמונה נתנו להם עז'י' האל.

³ "אנשי הספר", בעברית אה-הלה-הגה, הוא תואר שנזכר המקבול בקבוק המוסלמים בהתייחסם ליהודים ולערבים, אשר לפני האמונה נתנו להם עז'י' האל.

הענקת פרוס שבי לשירה ולזמרה

לזכרות ברכה כהן וגילה בשاري ולמשורר טוביה סולמי

מאת מיל' זהבי

ובל נשכח את המלומדים המכבדים ד"ר יעל שי
ד"ר יהודית עמרן, שנוכחותם, הוסיף לויית
ךן לארון מרגש זה.

אתם יוצרים יקרים, היי רצון שתשובוכו
מעמינות השראה והיצירה.

מספורי ר' שלמה כוכבי
(סוף מעמוד 79)

"אני ידוע!" שאל אותו הגוי: "כמה" ענה היהודית: "ששים ואחד אלפ"י" שמה הגוי שמה גודלה
עהה: "אמותן! נכוון! הנה אתה עצמן פהאווי, ווק'
מורענו נועזה הצבעת על אחר שאינו יודע דבר".
חברות הסידדים הסתלקה והלכה לה,
והיהודים, שהופתעו ממה שספר אשר קתק בז'
חברם ואשר גבויו ארת רצון הגויים, נפנו אל
חברים בתמייה. אע"ז שכך היוו את אופיים של
היהודים ההם, שהם אהוביים וגומחות, שלאו את
חברים בסקרנותו: "אלאן למספורים אלה?"
ובאותו שבוע היתה הפרשה פרשת "מטות",
ובה מסופר על מלחתה הנקמה במדינת
פירוט השבי המלוקה. פנה היהודי לבירוי
אמונה: "הלא מוקרא מלא בפסוק ומופוים
אחד וששים אלף", בפרשタ מטות!⁴ פרצו
חרביו בחוקק גדול על תושביו של חברם ועל
טפשותם של צאצאי נבאים.

למשפחת הלווי

שמענו בצער ובכאב רב על
הסתלקותם מעמנון של תלמיד
חכמים, איש יirk, זיד' אמרת
אביהם הלווי נוחו עדן אן.
יהודות תימן איבדה אחד מבניה
התובים והמוסרים שפעל בא
ליואת להפצת מדורשתה הרוחנית.
הספوتיתית של יהדות תימן.
חבל על דרבין ולא משתחווין.
יוסfn דחוחה-הלווי
ד"ז יהודת עמי
המשורר והסופר טוביה סולמי
ד"ז יחיאל קאהה

במודבר לא, לא.

"אפיקים" ועורק העיתון את הדברים הבאים:
פרוס שבי נוסד ע"י "אפיקים" בשנת 1966
והוא מונען מאז 1996 בשותפות ע"י בית
היהודים תימן ואפיקים. מאז קיבל אותו מספר
יעזרים ואנשים כבודים התורמים למורשת
יהודית תימן והתרבות הישראלית, וביניהם
אהרן עמרן, דקלון, מנחם ערובי, והזמות
לאה אברהם, מלכה חגב, והסופרים נסים
בניון גמליאל, יהודה עמרן וצפורה בן-נון-
סולמי.

עת הפרס יסדו נסidi כדי לחלק כבוד ועדוד
לאנשי הרוח והאמונות המשמרים את
מורשת יהדות תימן בהזומות שונות מוחים
אותה ומחברים אותה לתרבות היהודית
המתgebשת פה בארץ.
הפעם החליה הנלהת "אפיקים" להעניק את
הפרס לשולשה יוצרים בשליטים העשויים את
מלאת צירה מותק כבוד למורשתנו, נימוסינו
ותרבותנו המקורית.
אנן שלושת חתני הפרס הווים הינם
יעזרים שהם גם אנשי תרבות וויאת מושורתי
גמאליל זיל, ד"ר יהודה עמרן והמשורר
כפורה בן-נון סולמי.

בטקס מכובד ומרשים העניקו ראש העיר
מר איציק אוחזין ומר יוסף דחוחה-הלווי י"ר
כל אחד מהם ייחדו משלו, ברכה כהן
המשמעות אל שירות הנשים המסורתי,
המאופיינית באמונה וויאת שמיים היא
מורענו לערוך ולתבר Shirim על העידוד
ליעזרים ואנשים בשייח' העדה התימנית, יצין כי
פתח-תקווה מותcka בכל פעולה תרבותית
המקربת לבבות ומעשרה את תרבות
ישראל.

ד"ז יעל שי האירה את תרומתן היהודית של
גיליה בשاري וברכה כהן למשך מופיטה של
שירותם ומורתם של יוצאי תימן באוצר וביבורה
התרבות היהודית. ודר' יהודה עמי דיבר
מיין, מלהל היכל התהבות ואגרת התרבות, על
תרומותם לתרבות היהודית, ובכללה גם
لتהבות יוצאי תימן.
לכם קחל נכבד וקדוש מבקש אני בשם
"אפיקים" להודות לכם על שעניהם להומנת
"אפיקים" ובאותם בהמוניים החלוק כבוד
לייעזרים אלה.

בדברי ברכתו נשא מר יוסף דחוחה-הלווי, י"ג

חזק
כמו בטון

מבחן ארכיט. פורצלן, בגזוני, בטון

סניף ראשי: רח' לח' 31 א.ת. בני-ברק, טל. 03-5784070, פקס. 03-5784080
סניף באר-שבע: דרך חברון 66 באר-שבע, טל. 08-6230066, פקס. 08-6232266
www.halamish.com

"מוציאים מthead פוד"
גיא צחט, קריית סבון

**"מורות טאוד פורה"
ומאיצת הנושא"**
פיינברג ועוד, יבנה

"הרכב פשוט ו"

**מזרחה מואד שקננה,
כלום במשפחה
ונגנים מהרכב
יון ניבת, יבנה**

"האומן מוטן גאנטס"
"סוחרים פאוד"
לב חנוך וופאך, רמת גן

**"מְאֹד כָּרֶצֶחֶת
הַרְכֵב מִצְעִין"**
בְּאֲשֶׁר אַלְפִי, קְרֻתָּה מִצְעִין

A blue heart-shaped graphic containing the following text in Hebrew:

"שירות ומסירה
מצחינים"
וגם אלבום, תל אביב

"ממ'ש מחרצתה"
ברוח אוב, חיפה

**"משהו, מרצה
על וועבר"
שו' משה, תל אביב**

רכשת בזכות
חומר והסברים,
ואנו גונם
בזכות הרקען
גמל און, מצלען

**"מְרַחֵצָה מִאֵוד מִרְכָּב
וּמִהְשִׁירָות, בְּתוֹךְ
עַל הַכְּבִשָּׁׁן, שִׁיבָּה
מִאֵוד נָבוֹת
בַּמֶּרְמֶר, קָרֵץ אֲזֶן"**

**"שירותות טוב מאד,
גהנית מהרכבי"
געמי שפי, הרצליה**

סוחקי ליאנה-אלופה בהמלצות

אלפי משפחות שבחנו בפזון, לאנה סמליצות עליה מכל הלב. גם אתה מוזמן להתאהב.

סוציאק, ליאנה - משפחתית חינית יחידה עם סדרת יתרונות ועליות אחזקה נאותות במיוחד. לבחורה דגמי 4-5 דלמות.

אלום תענוגה ורשי: תל-אביב, המסדרון, 26, טל. 03-6881125. סטודיו החרבה: חיפה; דוד טו, טל. 04-8524474. רושלים: דוד בון לחם, טל. 04-8399983. **סטודיו:** רח' שטראוס, 20, ירושלים, טל. 04-6905150.

10

אנו זכרים

1

10